

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 09/10076	
	Arkiv sakID.: 09/2157	Saksbehandler: Sissel Alver
Sluttbehandlede vedtaksinnstans:		
Sak nr.:	DRIFTSUTVALG	Dato: 25.11.2009
065/09		
033/09	PARTSAMMENSATT UTVALG	30.11.2009
086/09	FORMANNSKAP	30.11.2009
035/09	ARBEIDSMILJØUTVALG	01.12.2009
095/09	KOMMUNESTYRE	15.12.2009

SKOLESTRUKTUR VALNESFJORD

OPPFØLGING AV K-SAK 057/09, NEDLEGGELSE AV KOSMO SKOLE

Vedlegg: K-sak 057/09 (vedlegg 1)
Høringsbrev m/mottakerliste (vedlegg 2)
Høringsdokument med vedlegg (vedlegg 3)
Høringsuttalelser (vedlegg 4-17)
Vedtak i forbindelse med tilsynsrapport Valnesfjord oppvekstsenter (vedlegg 18)

Sammendrag:

Kommunestyret fattet i sak 057/09 vedtak om ny skolestruktur i Fauske kommune, herunder vedtak om å overføre elevene fra Kosmo skole til Valnesfjord oppvekstsenter.

For å følge opp Kommunestyrets vedtak sendte rådmannen 25.09.09 vedlagte høringsdokument ut til involverte parter, inkludert lag og foreninger i Valnesfjord.

Det var ved høringsfristens utløp mottatt 14 høringsuttalelser (se vedlegg).

Saksopplysninger:

Kosmo oppvekstsenter har inneværende skoleår 14 elever fordelt på 1.-4.trinn. Elevtallet på Kosmo vil i følge prognosene holde seg stabilt på 14-16 elever i årene frem til 2014, mens prognosen viser at man ved Valnesfjord oppvekstsenter vil få en nedgang i elevtallet fra 189 til 163 elever i samme periode.

Kosmo skole/SFO ble ved hovedressurstildelingen for inneværende skoleår tildelt en totalressurs på 4,7 stillinger, fordelt slik:
0,65 stilling enhetsleder, 2,55 stilling lærer, 0,5 stilling fagarbeider i skole samt 1 stilling i SFO.

Samtlige elever fra Kosmo vil ha behov for skoleskyss til Valnesfjord oppvekstsenter. Dette utgjør en ekstra kostnad på kr. 12.000,- pr. år, og medfører at elevene med lengst skolevei vil få en bussreise på 40 minutter pr. tur, dvs. 80 minutter pr. skoledag. Hovedtyngden av elever vil få en betydelig kortere reisetid.

Overføring av elever fra Kosmo til Valnesfjord vil medføre at man i noen år fremover får noe større klasser på 1.-4.trinn enn hva som har vært vanlig i Valnesfjord. Dette har gjort det nødvendig å se på den totale arealutnyttelsen ved Valnesfjord oppvekstsenter, og man har kommet fram til et forslag som innebærer økt bruk av nåværende musikkrom og tekstilrom, samt en ombygging av tre klasserom. Denne ombyggingen vil gi to klasserom på 55 m², samt et grupperom. I tillegg vil de ansatte på småskolen få utvidet sitt arbeidsrom. En slik ombygging vil bedre forholdene for både ansatte og elever betraktelig, siden mangelen på grupperom og for dårlig arbeidsrom har vært et problem i flere år.

I forbindelse med vurdering av arealutnyttelse har Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) gjennomført tilsyn ved Valnesfjord oppvekstsenter. Tilsynet avdekket 16 forhold som kommunen er pålagt å undersøke og/eller utbedre innen gitte tidsfrister. Dette dreier seg om forhold som må utbedres uansett om elevtallet ved skolen øker eller ikke, og har ingen direkte sammenheng med endring i skolestrukturen.

Det er tatt høyde for både de nødvendige bygningsmessige utbedringer knyttet til ny skolestruktur og utbedringer i henhold til tilsynsrapport fra HMTS i rådmannens budsjettforslag for 2010. For øvrig er de økonomiske forhold knyttet til endringer i skolestrukturen forankret i K-sak 215/08 og K-sak 057/09.

Ved overføring av elever fra Kosmo til Valnesfjord vil det være sannsynlig at de fleste av de nye elevene vil ha behov for plass i SFO. Dette fører til økt arealbehov i SFO, noe som tenkes løst gjennom økt bruk av gymsal i tillegg til de rom som pr. i dag brukes til SFO. Flere av høringsuttalelsene er negative til økt bruk av gymsal og/eller sambruk av lokaler til SFO og undervisningsformål. Sambruk av rom eksisterer imidlertid i dag og vil være nødvendig også i fremtiden. Det er imidlertid viktig at SFO har en egen base som er innredet etter formålet. Dette er på plass ved Valnesfjord oppvekstsenter. Økt barnetall medfører et behov for flere rom i tillegg til basen, noe som vil kunne løses ved at grupper rullerer mellom gymsal og andre ledige rom.

Økningen i barnetallet på SFO vil også medføre et behov for flere ansatte. Dette reguleres av "Vedtekter for SFO i Fauske kommune" § 6, som fastsetter en bemanning på én voksen pr. 15 barn. Videre vil en sammenslåing av skolene kunne føre til behov for økt åpningstid i SFO, dette forhold må avgjøres av Samarbeidsutvalget etter at eventuelle behov er avdekket.

En nedleggelse av Kosmo skole vil føre til økt ansvar for enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter, som i tillegg til de 14 overførte elevene også vil få ansvaret for skoleavdelingen ved Valnesfjord Helsesportssenter. Siden nåværende enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter tidligere var enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter er hun godt kjent med disse oppgavene. Rådmannen er for tiden i gang med en total gjennomgang og evaluering av den administrative strukturen i Fauske kommune. Når sak om administrativ struktur legges frem for politisk behandling i februar/ mars 2010 vil den administrative struktur ved Valnesfjord oppvekstsenter være en del av saken.

En prosess som medfører nedleggelse av en skole er en belastning både for de ansatte og for elevene. Det er en klar forutsetning i saken at ingen skal sies opp. De ansatte som blir berørt av nedleggelsen har fortrinnsrett til ledige stillinger i Fauske kommune. Det vil legges vekt på den enkelte ansattes ønsker vedrørende arbeidssted og stillingstype, og man vil gjøre sitt ytterste for å få en tidligst mulig avklaring vedrørende ansettelsesforholdene.

Det er også svært viktig å sikre at elevene blir godt ivaretatt og får en god opplevelse av flytteprosessen. For å sikre tilstrekkelig tid og muligheter til dette anbefaler rådmannen at

overføringene av elevene gjennomføres ved skoleårets start i 2010, slik at man kan bruke vårhalvåret til nødvendige forberedelser.

Det er en forutsetning at endringer i skolestrukturen totalt sett skal medføre en kvalitetsheving i skolen.

Saksbehandlers vurdering:

Ved høringsfristens utløp 10.11.2009 var det kommet inn 14 høringsuttalelser, etter at det ble sendt ut invitasjon til totalt 32 instanser.

Samtlige høringsuttalelser påpeker at det vil være negativt for nærmiljøet dersom Kosmo skole legges ned. Skolen som knutepunkt og sosial arena for innbyggerne, samt det gode miljøet og samholdet som har oppstått som resultat av mange års dugnadsinnsats fra foresatte trekkes frem i svært mange uttalelser.

Det påpekes i flere høringsuttalelser at kvalitetshevingen som skolestrukturendringene var lovet å medføre ikke er godt nok synliggjort. Rådmannen har imidlertid hele tiden vært klar på at de foreslåtte strukturelle endringer gjøres for å frigjøre driftsmidler som igjen kan gi kommunen økonomisk handlefrihet. Denne økonomiske handlefriheten vil gi muligheter for kvalitetsheving både i form av opprusting av materiell, utstyr og inventar og for å opprettholde/styrke voksentettheten i skolen.

Samtlige 14 høringsuttalelser ligger ved saken, og er nøye gjennomgått og vurdert av rådmannen. I det følgende vil en del punkter fra de ulike høringsuttalelsene nevnes og kommenteres.

Kosmo oppvekstsenters samarbeidsutvalg:

Det hevdes at det i nedsatt arbeidsgruppe var bred enighet om at den tid som var satt av til konsekvensutredning var for liten. Referat viser imidlertid at det, til tross for at flere i gruppa syntes tiden var knapp, var enighet om at flere møter ikke var nødvendig da samtlige aktører ville bli involvert i høringen.

Plantegninger, resultat fra luftmålinger/egnethetsanalyser samt grundig kostnadsoverslag for ombygging etterlyses. Plantegninger og stipulert kostnadsoverslag fremkommer i høringsdokumentet. Resultat fra luftmåling og egnethetsanalyse var ikke klar ved utsendelse av høringsdokumentet, de pålegg som er kommet fra Helse- og miljøtilsyn Salten er imidlertid ikke knyttet direkte til skolestrukturensaken. Disse forhold vil måtte utbedres uavhengig av eventuell elevtallsøkning.

Det hevdes at man til tross for de foreslåtte ombygginger ved Valnesfjord oppvekstsenter ikke vil ha plass til elevene fra Kosmo. "Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v." anbefaler en arealnorm pr. elev i klasserom på 2 - 2,5 m², noe som tilsier at et klasserom på 55 m² vil kunne romme 22 - 27 elever. Elevtallsprognosen viser at man fra 2010, etter sammenslåing av Kosmo og Valnesfjord, vil ha én klasse på 25 elever mens de øvrige varierer fra 17 til 23 elever. Selv om man følger veilederens anbefaling om å sette av areal til ansatte i tillegg til elevareal vil man altså ha klasserom som er store nok for det aktuelle elevtallet. Skolen har for øvrig også tidligere hatt klasser med mer enn 25 elever..

Det pekes videre på at det legges ut 20 tomter på Kosmo, samt at Valnesfjord Helse- og idrettssenter skal utvides, noe som vil kunne føre til økt innbyggertall. Med utgangspunkt i elevtallsprognosen vil man ved Valnesfjord oppvekstsenter kunne ta høyde for en viss tilvekst i elevtallet.

Det påpekes at man ved å legge ned skolen vil utarme det faglige miljøet i barnehagen. Dette er et viktig poeng, og det vil bli helt nødvendig å vurdere både administrativ tilknytning og fremtidig plassering av barnehagen. Ved hovedopptaket i 2009 var det ingen primærsøkere til Kosmo barnehage, og av barnehagens totalt 24 plasser er det pr. i dag 15 plasser som er besatt.

Utdanningsforbundet og Fagforbundets medlemmer ved Kosmo oppvekstsenter:

Et tydelig regnestykke som konkret viser besparelsene ved en nedleggelse av Kosmo skole etterlyses. Det vises her til høringsdokumentet som synliggjør en netto besparelse med helårsvirkning på kr. 713.000,- første år og kr. 1.163.000,- senere år.

Det hevdes at en nedleggelse vil medføre et dårligere pedagogisk tilbud for elevene og en forringelse av de ansattes arbeidsvilkår. Rådmannen kan ikke si seg enig i dette da man mener at nødvendige tiltak er foreslått for å sikre at elevene fortsatt får et kvalitativt godt skoletilbud.

Elevrådet ved Kosmo oppvekstsenter:

Inneholder totalt 9 uttalelser fra enkeltelever, hvorav kun én er positiv til en sammenslåing av skolene.

Valnesfjord oppvekstsenters samarbeidsutvalg:

Det bemerkes at SU finner det oppsiktsvekkende at rådmannen overprøver kommunestyret ved å dele den fullstendige skolestruktursaken i én sak for Valnesfjord og én for sentrum. Denne avgjørelsen ble tatt på bakgrunn av sentrumssakens store kompleksitet og det faktum at saksutredningen nødvendigvis vil kreve mer tid.

Øvrige punkter i uttalelsen er kommentert under saksopplysninger.

FAU ved Valnesfjord skole:

Deltakelse i prosessen fra kommunens skolefaglige rådgiver etterlyses. Her vil rådmannen bemerke at skolefaglig rådgiver har vært delaktig i hele prosessen med å analysere dagens skolestruktur i Fauske kommune. Skolefaglig rådgiver er dessuten en del av rådmannens stab og har vært medvirkende i det interne arbeidet og kvalitetssikringen av saksfremlegg.

Det hevdes at en saksutredning om skolenedleggelse skal ha et samfunnsregnskap i seg. Et slikt krav er ikke nevnt verken i Forvaltningslov, i Fylkesmannens skriv vedrørende skolenedleggelse eller i Landslaget for nærmiljøskolens oversikt over forvaltningsregler ved skolenedleggelse.

Utdanningsforbundet og Fagforbundets medlemmer ved Valnesfjord oppvekstsenter:

Det påpekes at bygningsmessige utbedringer må være utført før elevene overføres til Valnesfjord. Dette er rådmannen enig i og har derfor foreslått at elevene overføres i august 2010, slik at de nødvendige ombygginger kan gjøres i skoleferien.

Øvrige punkter i uttalelsen er kommentert under saksopplysninger.

Fauske kommunale foreldreutvalg:

Det påpekes at fremdriften i saken har vært for rask. Rådmannen har vært svært opptatt av stor grad av åpenhet og medvirkning i skolestruktursaken, noe som har medført at det har vært brukt mye tid og ressurser for å sikre at saken nå skal være tilstrekkelig opplyst for alle parter.

Det hevdes at samfunnsregnskap mangler, og at det ikke er lagt vekt på de betydelige bidrag foreldreutvalgene legger inn i sin skole og sitt nærmiljø. Rådmannen vil gjerne presisere at Fauske kommune setter stor pris på den dugnadsinnsatsen som gjennom årene har vært lagt ned både på Kosmo og ved andre skoler, og vil gjøre sitt ytterste for at vi også i årene fremover vil bevare det gode samarbeidet mellom hjem og skole.

Det hevdes at kvaliteten på skoletilbudet vil forringes gjennom lavere lærertetthet og mindre fleksibilitet og valgfrihet for innbyggerne. Det er en forutsetning fra rådmannens side at kvaliteten i Fauskeskolen skal styrkes. Dette gjenspeiles også i vedtakets punkt 4 i K-sak 057/09. Strukturendringene vil naturlig nok medføre at Kosmo-elevene vil få en lavere lærertetthet, men de vil også medføre at elever på andre skoler vil kunne få en høyere lærertetthet. Dette som en følge av at nåværende skolestruktur, med svært stort sprang fra den minste til den største skolen, har medført store skjevheter blant annet når det gjelder antall elever pr. lærer.

Det hevdes videre at de foreslåtte endringer i skolestruktur ikke er forankret i økonomiske vedtak. Rådmannen viser her til K-sak 215/08 og K-sak 057/09

Fauske kommunale foreldreutvalg etterlyser videre et skolepolitisk styringsdokument for Fauske kommune. Det er i denne sammenheng viktig å påpeke at til tross for at man er forsinket i arbeidet med å utarbeide en ny oppvekstplan for Fauske kommune, så finnes det en gjeldende oppvekstplan for årene 2007-2011. Det er altså ikke riktig at Fauske kommune mangler et skolepolitisk styringsdokument.

Utdanningsforbundet Fauske:

Til tross for de negative konsekvenser en nedleggelse av Kosmo skole vil gi for nærmiljøet, har Utdanningsforbundet tro på at en sammenslåing av skolene vil gi et mer mangfoldig og bedre tilbud til elevene. Det er imidlertid en helt klar forutsetning for Utdanningsforbundet at midlene som tas inn i prosessen skal gå til å styrke skolesektoren gjennom styrking av pedagogisk personell for å følge opp nasjonale satsningsområder, bedre skoleutstyr, elektroniske tavler og en generell oppjustering av skolenes utstyr.

Fagforbundet Fauske:

Til tross for negative konsekvenser for "øverbygda", samt det faktum at Fagforbundets klubb ved Kosmo oppvekstsenter er svært negative til den foreslåtte nedleggelsen av Kosmo skole er ikke Fagforbundet Fauske negative til prosessen. Det er imidlertid en helt klar forutsetning også for dem at endringene vil medføre økt kvalitet både når det gjelder utstyr og lærertetthet.

Skoleavdelingen ved Valnesfjord Helsesportssenter:

De ansatte ved skoleavdelingen er i dag underlagt Kosmo oppvekstsenter. De mener en overføring til Valnesfjord oppvekstsenter ikke vil gi store konsekvenser i det daglige, men er bekymret over det økte ansvar som pålegges enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter.

Valnesfjord Helsesportssenter:

Direktør og teamsjef ved VHSS mener at den foreslåtte endringen i skolestruktur ikke vil ha negativ effekt på deres muligheter for rekruttering. Dette begrunnes med en klar tendens til at nytilsatte bosetter seg på akse Fauske – Strømsnes – Bodø, og i liten grad på Kosmo. De påpeker imidlertid at det bør prioriteres å holde liv i nærmiljøanleggene slik at barn og voksne kan ha et godt aktivitetstilbud til tross for eventuell skolenedleggelse.

UL Framsyn:

Går imot nedleggelse med bakgrunn i nærmiljøaspektet og i det trygge gode miljøet som absolutt bør bevares.

TØVAT teaterlag:

Går i mot nedleggelse da de frykter at mye av det lokale engasjement vil forvinne dersom skolen legges ned. Det påpekes også at teaterlaget vil stå i fare for å miste instruktøren sin pga økt belastning knyttet til lengre skolevei for egne barn.

Kosmo helselag:

Går sterkt imot nedleggelse da dette vil forringe livskvaliteten ved at innbyggerne mister selve livsnerven i bygda.

INNSTILLING :

1. Skoledriften ved Kosmo oppvekstsenter legges ned med virkning fra 1.august 2010.
2. Elevene overføres til Valnesfjord oppvekstsenter og gis tilbud om skyss i henhold til opplæringsloven.
3. Enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter og enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter gis et spesielt ansvar for å sikre en god prosess og individuell oppfølging av hver enkelt elev.
4. Ansatte som blir overtallig som følge av nedleggelsen gis tilbud om stilling ved andre skoler / enheter i henhold til lov og avtaleverk.
5. De bygningsmessige forhold ved Valnesfjord oppvekstsenter utbedres i henhold til den foreslåtte ombygging av klasserom, samt kommuneoverlegens vedtak i forbindelse med tilsynsrapport fra Helse- og miljøtilsyn Salten.

DRIF-065/09 VEDTAK- 25.11.2009

Bjørn Inge Gabrielsen (FRP) fremmet på vegne av posisjonen følgende forslag:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

FRP's forslag på vegne av posisjonen ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

PART-033/09 VEDTAK- 30.11.2009

Driftsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

FOR-086/09 VEDTAK- 30.11.2009

Driftsutvalgets og parts sammensatt utvalg innstilling ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

AMU-035/09 VEDTAK- 01.12.2009

AMU henviser til Driftsutvalgets og Formannskapets vedtak og tar dette til etterretning. Enstemmig.

Ragnar Pettersen
Rådmann

Vedlegg 1.

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 09/4783	
	Arkiv sakID.: 09/71	Saksbehandler: Sissel Alver
Sluttbehandlede vedtaksinstans: KOMMUNESTYRE		
Sak nr.:	ARBEIDSMILJØUTVALG	Dato: 09.06.2009
013/09	DRIFTSUTVALG	10.06.2009
046/09	FORMANNSKAP	15.06.2009
047/09	PARTSAMMENSATT UTVALG	15.06.2009
020/09	KOMMUNESTYRE	22.06.2009
057/09		

FREMTIDIG SKOLESTRUKTUR I FAUSKE KOMMUNE

- Vedlegg:
- 1 Strukturanalyse skolesektoren 2008
 - 2 Tilbud fra RO-senteret om ekstern bistand
 - 3 RO-rapport mars 2009
 - 4 RO's sluttdokument, mai 2009
 - 5 Høringsbrev
 - 6-18 Høringsuttalelser
 - 19 Elevtallsutvikling 2009-2014
 - 20 Fremskrevet folkemengde 2009-2014 SSB
 - 21 Utvalgte nøkkeltall KOSTRA
 - 22 Skulenedlegging, gjeldende forvaltningsreglar. Notat fra LUFSS
 - 23 Omorganisering av skolekretser i kommunen – forskrifter. Notat fra Fylkesmannen

Sammendrag:

Arena Norge AS gjennomførte i april 2008 på oppdrag fra rådmannen en strukturanalyse av Fauske kommune, herunder skolesektoren. Funn fra denne analysen synliggjøres i vedlegg 1.

I rådmannens forslag til budsjett for 2009 ble vurdering av skolestrukturen foreslått gjennomført i 2009 med sikte på iverksettelse av eventuelle endringer i 2010. Denne strukturanalysen ble i K-sak 125/08 vedtatt slutført innen 1.mai 2009.

Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) ble i januar 2009 engasjert av Fauske kommune for å bistå i arbeidet med å vurdere hvorvidt dagens skolestruktur er hensiktsmessig i fremtiden, ut fra både krav til kvalitet og effektiv ressursbruk.

I regi av RO-senteret er det i løpet av våren 2009 gjennomført en omfattende prosess med bred medvirkning og deltakelse fra ulike aktører, prosessen er beskrevet i vedlegg 2.

Analyseprosessen har resultert i 2 rapporter, RO-rapport mars -09 (vedlegg 3) og Ro's sluttvurdering, mai -09 (vedlegg 4).

Disse rapportene har vært ute på høring, med høringsfrist 25.mai. I tillegg til adressatene i høringsbrevet (vedlegg 5) har også Fauske Ungdomsråd fått tilbud om å delta i høringen. I tillegg har Fauske familiesenter, PPT, folkehelsekoordinator og enhet Kultur blitt bedt om å komme med sine synspunkter i saken.

Ved høringsfristens utløp er det mottatt 13 høringsuttalelser (vedlegg 6-18).

I årsmelding 2008 og økonomimelding 1/2009 fokuserer rådmannen på at kommunens økonomi er i ubalanse og at det er nødvendig å gjøre kraftige grep for å redusere utgiftsnivået til kommunen. For å synliggjøre områder hvor endringer kan gjøres er det nødvendig å sette fokus på statistikk fra KOSTRA som viser at vi på store områder som pleie/omsorg og oppvekst bruker betydelig mer penger enn gjennomsnittet for KOSTRA-gruppe 8.

Saksopplysninger:

Da det gjentatte ganger både underveis i prosessen og i de innkomne høringsuttalelsene blir sådd tvil om kvaliteten på det tallmaterialet som legges frem vil rådmannen innledningsvis gi noen opplysninger om rapportering og gruppeinndeling i KOSTRA.

Statistisk sentralbyrå grupperer kommunene etter folkemengde og økonomiske rammebetingelser. Dette gjøres etter nøye vurdering og på grunnlag av data fra 2003. Fauske kommune er plassert i KOSTRA-gruppe 8, som består av 30 kommuner med lave bundne kostnader pr innbygger og middels frie disponible inntekter.

KOSTRA-tallene hentes fra ulike rapporteringssystemer som er felles for alle. Det er altså de samme spørsmålene som danner grunnlag for de svar som gis fra kommunene. Det er selvfølgelig alltid muligheter for menneskelig svikt underveis i rapporteringen, men det er ingen grunn til å tro at Fauskes tall har et annet innhold enn tall fra de øvrige kommunene.

Strukturanalysen gjennomført av Arena Norge AS i april 2008 tok utgangspunkt i KOSTRA-tall for 2006 og viste at Fauske kommune hadde et forbruk knyttet til grunnskoledrift som lå ca 6 mill kroner høyere enn gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 8

RO's konklusjoner og funn baseres på KOSTRA-tall fra 2007 og 2008, og viser helt klart at tendensen fra 2006 videreføres. Tallene for 2008 er ennå ikke kvalitetssikret men gir allikevel en klar indikasjon på at utgiftene til drift av skole og SFO i Fauske øker fra 2007 til 2008, og synes å øke mer enn gjennomsnittet i gruppe 8. I tillegg viser tallene at kostnadsdifferansene mellom Fauske og snittet i gruppe 8 synes å øke på flere indikatorer, i Fauskes disfavør.

Elevtallsprognoser for perioden 2009-2014 (vedlegg19) tar utgangspunkt i opplysninger hentet fra folkeregister, helsestasjon, flyktningekontor og oppvekstsenhetene og viser fremskrevet elevtall ut fra faktiske forhold. Det er altså ikke tatt hensyn til mulig til- og fraflytting. Denne prognosen viser en klar nedgang i årene fremover.

Skole:	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Sulitjelma b.tr.	54	48	44	43	43	35
Sulitjelma u.tr.	36	32	30	28	24	25
Sulitjelma totalt:	90	80	74	71	67	60
Valnesfjord b.tr.	132	129	122	118	113	105
Valnesfjord U.tr.	65	63	68	64	62	57
Valnesfjord totalt:	197	192	190	182	175	162
Vestmyra b.tr.	229	211	218	218	230	227
Vestmyra u.tr.	312	281	286	287	289	292
Vestmyra totalt:	541	492	504	505	519	519
Finneid	145	159	150	122	129	122

Hauan:	71	76+15=91	65+15=80	65+15=80	66	60
Erikstad:	161	160	147	135	129	120
Kosmo:	18	16	16	18	15	15
Sum Fauske:	1230	1190	1161	1113	1100	1058

Prognosen viser en nedgang i elevtall ved samtlige skoler, og en total elevtallsnedgang fra 1230 elever i 2008 til 1058 elever i 2014. Prognoser fra SSB som tar hensyn til middels nasjonal vekst (vedlegg 20) viser også en klar nedgang for samme periode, dog ikke like stor.

De reelle elevtallene viser altså en nedgang, men det jobbes samtidig aktivt for å øke folketallet i kommunen blant annet ved å markedsføre Fauske kommune som et attraktivt bosted for nye ansatte f.eks på Reitan. Det er også en del optimisme knyttet til ny gruvedrift og annen etablering i Sulitjelma.

I utarbeidede rapport beskrives at dersom elevtallsnedgangen skal unngås, må det i perioden fram til 2025 flytte minst 100 gjennomsnittsfamilier i produktiv alder til Fauske. Både disse familiene og de som i dag er bosatt i kommunen må ha samme fødselsrate som dagens gjennomsnitt.

Etter rådmannens vurdering vil det alltid kunne diskuteres hva vi tror befolkningsutviklingen vil være 5 – 10 – 20 år fram i tid. Etter rådmannens vurdering er det viktig å forholde seg til nøkterne vurderinger med den erkjennelse at det ikke er noe problem å utvide kapasiteten hvis elevtallet øker mens det er mye vanskeligere å redusere kostnadene når kapasiteten eller strukturkostnadene er for høy.

Fra sentralt hold stilles det stadig strengere krav til kompetanse og innhold i skolen. Kompetansekravene er betydelig skjerpet, og spesielt på ungdomstrinnet stilles det strenge krav til kompetanse for lærere som skal undervise i basisfagene. Lærerutdanningen er dessuten i endring, og man vil etter hvert få lærere som har utdanning for undervisning enten på 1.-4.trinn eller 5.-10.trinn. Disse faktorene vil på sikt få betydning for rekrutteringen, spesielt til små skoler som vil kunne få problemer med å oppfylle kompetansekravene innenfor de enkelte fag.

Skolene blir i dag målt og vurdert opp mot hverandre, og det legges stor vekt på resultater og måloppnåelse. Gode resultater er avhengig av både gode og funksjonelle skolebygg, tilstrekkelig voksentetthet til å håndtere både ordinær opplæring og tilrettelegging for elever med behov for spesialundervisning, høy kompetanse i personalet og læremidler og utstyr som tilfredsstillende læreplanens krav til innhold i skolen. For å oppnå dette vil det være svært viktig at organiseringen og strukturen kan gi optimal utnyttelse av tilgjengelige ressurser.

Det stilles også større og større krav til utstyr og materiell i skolene, for eksempel forventes en stadig større bruk av IKT, noe som stiller oss overfor store utfordringer både i forhold til økonomi og kompetanse.

Det er fra enhetsledergruppa kommet klare signaler om at mange skoler sliter med gammelt og utslitt utstyr og materiell, og at det er behov for økte ressurser til frie driftsmidler.

En endring av skolestrukturen vil nødvendigvis måtte medføre investeringer. RO har tatt hensyn til dette i sin rapport, men det er vanskelig å fastsette de reelle investeringsutgiftene før man vet eksakt hvilke endringer som skal gjøres. I tillegg vil strukturelle endringer innenfor skole kunne

gi ringvirkninger i forhold til barnehagene, noe som igjen vil kunne føre til innsparinger. Det er således fortsatt en del usikkerhet knyttet til tallene i ROs oppsett over mulige effekter i kroner. (vedlegg 4, s.9) Den videre prosess og bearbeiding av denne saken forutsettes å avklare endelige tall.

Det må derfor engasjeres nødvendige byggetekniske rådgivere for å bistå i det videre arbeid med å vurdere en kostnadseffektiv investering og FDV løsning i skolebyggene med bakgrunn i endelig vedtak i denne sak. Etter rådmannens vurdering må det også settes et mål om at det også skal oppnås lavere bygningsmessige driftskostnader.

De innkomne høringsuttalelsene gir varierende signaler og anbefalinger. Det er imidlertid fra flere hold poengtert at skolenes økonomiske situasjon er anstrengt og at det vil være nødvendig å sette i verk tiltak som kan gi bedre utnyttelse av ressursene. Enkelte høringsinstanser er svært avvisende til strukturelle endringer mens andre er positive til slike endringer under forutsetning av at det kan føre til kvalitativt bedre skoler. Viktigheten av skolen som et samlingspunkt i nærmiljøet, og de negative sidene ved lang skolevei påpekes i flere høringsuttalelser. Fra fagforeninger og hovedverneombud påpekes viktigheten av involvering også videre i prosessen, noe det fra rådmannens side vil legges stor vekt på.

Dersom skolenedleggelse blir et resultat av vedtak i denne saken trer spesielle saksbehandlingsregler i verk, jfr. vedlegg 22 og 23.

Saksbehandlers vurdering:

Strukturanalyser gjennomført med utgangspunkt i KOSTRA-tall fra årene 2006-2007-2008 indikerer at strukturelle endringer kan gi oss en besparelse på opptil 5-6 mill kroner. Det er derfor rådmannens helt klare råd at kommunens utgifter knyttet til skole må forsøkes redusert tilsvarende.

Dersom man opprettholder dagens struktur og velger å gjennomføre samme kostnadsreduksjon ved hjelp av flate kutt i enhetenes budsjett, vil dette nødvendigvis måtte medføre kutt i både bemanning og drift. Hvis man legger elevtallet pr. 2009/2010 til grunn vil en reduksjon på kr. 5.000.000,- utgjøre kr. 4.200,- pr. elev. Dette vil utgjøre kutt i skolenes budsjett fra kr. 67.200,- for en liten skole som Kosmo til kr. 2.066.400,- for den største skolen som er Vestmyra skolesenter.

Enhetslederne har i flere sammenhenger overfor rådmannen gitt klart uttrykk for at smertegrensen er nådd når det gjelder flate kutt i enhetenes budsjett. Rådmannen mener derfor vi er kommet til et punkt der det er tvingende nødvendig å vurdere hvorvidt strukturelle endringer vil kunne gi oss et kvalitativt like godt skoletilbud, til en lavere kostnad og en mulighet til å prioritere økte ressurser til tiltak som kan heve kvaliteten i skolen.

Flere høringsuttalelser påpeker at dokumentene som er sendt ut på høring sier lite om kvaliteten i skolen. Arbeidsgruppas arbeid over 3 dager i mars og april hadde imidlertid stort fokus på kvalitet i forhold til de ulike modeller som ble diskutert, og arbeidsgruppas argumenttrekker for og imot de ulike alternativene ligger i sin helhet som vedlegg 1 i ROs sluttvurdering. Man ser her at det finnes gode argumenter både for og imot alle de ulike alternativene, utfordringen vil derfor være å finne den beste løsningen ut fra en total vurdering av hvert enkelt alternativ.

Konklusjonene fra arbeidsgruppas arbeid kan sammenfattes til 3 konkrete alternativer:

1. Felles ungdomsskole
 - a) Sentrum, Valnesfjord og Sulitjelma
 - b) Sentrum og Valnesfjord
2. 2 stk 1-7-skoler i sentrum.
3. Overføring av Kosmo skole til Valnesfjord

Rådmannens vurdering av de ulike alternativene:

1. Felles ungdomsskole.

Pr. i dag har kommunen 3 skoler med ungdomstrinn. En sammenslåing av disse vil føre til lengre skolevei og dermed lengre skoledager for elevene i Valnesfjord og Sulitjelma. Det vil også føre til at ungdom i utkantene vil få større tilhørighet til sentrum, og derfor sannsynligvis vil trekkes mer mot sentrum i fritida. Høringsuttalelsene viser bekymring for både disse argumentene og de ringvirkninger en slik modell vil kunne gi i nærmiljøene i Valnesfjord og Sulitjelma.

En felles ungdomsskole for hele kommunen vil imidlertid faglig sett kunne ha mange positive sider. Man vil ha svært gode muligheter for et bredt sammensatt faglig miljø, preget av en allsidig og høy kompetanse. Man vil oppnå god ressursutnyttelse ved at ulike typer materiell og utstyr kan samles på én enhet i stedet for tre. Samarbeidsinstanser som PPT, BUP, familiesenter osv vil få færre enheter å forholde seg til, noe som kan gi gevinst i forhold til bedre utnyttelse av tid og ressurser. Et større miljø vil også gi muligheter for å tilby flere alternativer innenfor tilvalgsfag. Fauske ungdomsråd påpeker i sin høringsuttalelse også det positive i en ren ungdomsskole med nærhet til videregående skole.

RO har i sitt sluttdokument synliggjort to ulike alternativer for ungdomsskolen, der man i alternativ b har åpnet for fortsatt ungdomstrinn i Sulitjelma. Det er mange argumenter som taler for dette alternativet, da en nedleggelse av ungdomstrinnet i Sulitjelma vil kunne gi betydelige ringvirkninger både for den enkelte elev og for lokalsamfunnet.

Det er imidlertid også mulig at man i løpet av forholdsvis få år vil kunne komme i den situasjonen at man pga lavt elevtall ikke klarer å opprettholde et kvalitativt godt ungdomsskoletilbud i Sulitjelma. Det antas at smertegrensen er et sted rundt 20 elever for ungdomstrinnet.

Man må også ta med i betraktningen at en overføring av kun ungdomstrinnet fra Valnesfjord til sentrum i realiteten vil føre til en økt utgift, besparelsen vil først komme i det øyeblikk man også overfører elevene fra Sulitjelma.

Investeringsbehovene ved Vestmyra skolesenter er ikke tatt med i ROs beregninger, da det allerede foreligger planer for renovering av ungdomstrinnet (Vestmyra fase 2). Det vil imidlertid være behov for å utrede alternativ utbygging dersom nye forutsetninger legges til grunn for Vestmyra skolesenter ved å involvere elever fra Sulitjelma og/eller Valnesfjord i elevtallet.

2. 2 stk 1-7-skoler i sentrum.

Pr. i dag har kommunen totalt fire barneskoler i sentrum, lokalisert til Erikstad, Vestmyra, Hauan og Finneid. RO poengterer at for utenforstående vil alle disse skolene kunne defineres som nærskole for beboere i Fauske sentrum. Kommunen har imidlertid

lang tradisjon med grendeskoler, og man ser av enkelte høringsuttalelser at skolene blir sett på som viktige samlingspunkt i sine nærmiljø. Disse argumentene synes sterkest fra foreldrehold, mens det fra fagmiljøene legges mer vekt på god ressursutnyttelse og høy kvalitet enn på beliggenhet.

Foreliggende prognose for elevtall for de 4 sentrumsskolene samlet for 1-7 trinn er:

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Vestmyra	211	218	218	230	227
Finneid	159	150	122	129	122
Hauan	91	80	80	60	60
Erikstad	160	147	135	129	120
Sum	621	595	555	548	529

Det er rådmannens klare mening at man vil få en bedre utnyttelse av ressursene, både økonomisk og menneskelig, ved å samle sentrumselevne fra 1.-7. trinn på to forholdsvis store skoler. Det legges et totalt elevtall på 600 til grunn og en nærmere vurdering må avklare elevfordelingen mellom de to skolene herunder fastsettelse av kretsgrenser.

Ut fra bygningsmasse og beliggenhet mener rådmannen at Finneid og Erikstad peker seg ut som de mest naturlige valg for hvilke to skoler som velges.

Vestmyra vil da bli en ren ungdomsskole, noe som vil forenkle driften av denne store enheten. Lokalene som frigjøres på Vestmyra dersom barnetrinnselevne overføres til annen skole vil enten kunne innlemmes i ungdomsskolen eller benyttes til annen kommunal virksomhet som pr. i dag har tilhold i leide lokaler. Etter all sannsynlighet vil dette kunne bidra til mer kostnadseffektiv utbygging av fase 2 på Vestmyra.

En positiv konsekvens av denne løsningen vil være at Hauan skole kan omgjøres til f.eks barnehage, med rom for sammenslåing med Erikstad barnehage. I tillegg vil man kunne vurdere å flytte også andre kommunale virksomheter, som pr. i dag har tilhold i leide lokaler, til Hauan og på den måten oppnå ytterligere besparelser ved å unngå leieavtaler.

Imidlertid fører dette strukturalternativet til investeringsbehov ved både Erikstad og Finneid siden disse skolene pr. i dag ikke har areal til å huse elevene fra Vestmyra og Hauan. RO har stipulert et investeringsbehov som gir årlige rente- og avdragskostnader på ca 6,5 mill.

Investeringsbehov og kostnadene er ikke vurdert i detalj av rådmannen utover det RO beskriver, dette vil bli en viktig å avklare i det videre arbeidet.

3. **Overføring av Kosmo skole til Valnesfjord.**

Dette alternativet vil føre til lengre skolevei for elevene ved Kosmo skole, og kostnader knyttet til skyss for samtlige elever. Fra FAU og SU ved Kosmo oppvekstsenter er det lagt stor vekt på nærmiljøaspektet og viktigheten av foreldremedvirkning og tilhørighet. I tillegg påpekes en mulig tilflytting pga utbygging av Valnesfjord helsesportssenter og nyansettelser på Reitan.

Faglig sett vil en sammenslåing av skolene føre til et bredere faglig miljø og bedre utnyttelse av ressursene, siden man samler personell, utstyr og læremidler på én enhet. Det skal imidlertid ikke legges skjul på at man, dersom Valnesfjord fortsatt skal ha sitt ungdomstrinn, vil måtte gjøre interne endringer og omprioriteringer knyttet til plasseringen av de ulike alderstrinnene i enhetens bygningsmasse.

Man vil også oppleve trange kår for en del av klassene. Dette vil imidlertid rette seg i løpet av noen år, dersom elevtallsutviklingen blir som forventet. Flyttes ungdomstrinnet til Fauske vil selvfølgelig ikke problemstillingene knyttet til areal være aktuelle.

Dersom Kosmo skole flyttes til Valnesfjord må man samtidig gjøre et valg angående Kosmo barnehage. Årets hovedopptak viser et sviktende søkergrunnlag, og Kosmo barnehage vil høyst sannsynlig ha et betydelig antall ledige plasser fra august 2009. Valnesfjord har pr. i dag overkapasitet på barnehageplasser, dette er årsaken til de ledige plassene på Kosmo. Valnesfjord oppvekstsenter og Stemland gårdsbarnehage har imidlertid ikke pr. i dag kapasitet til å ta inn de barna som har plass på Kosmo. Valnesfjord oppvekstsenters barnehage har imidlertid ledige lokaler i kjelleren som kan benyttes til barnehagedrift. Dette vil kreve renovering og ombygging, noe som tidligere er kostnadsberegnet til ca 5.mill. kroner.

Dersom man velger å la Kosmo barnehage fortsatt ha tilhold på Kosmo vil det medføre utgifter til fortsatt drift i lokalene.

RÅDMANNENS OPPSUMMERING:

Kvalitet:

Begrepet kvalitet er trukket fram i prosessen av mange. Rådmannen er av den oppfatning at vi har en skole i dag hvor de ansatte er veldig opptatt av kvalitet og stolt av hva de står for mhp resultatoppnåelse ut i fra de tilgjengelige ressurser som hver enhet har.

Rådmannens mål er at en eventuell strukturendring skal bidra i en enda bedre skole i Fauske men til en lavere kostnad enn i dag. I dette ligger et ønske om å kunne styrke kvaliteten i kommunens skoler for å oppnå bedre resultater, høyere trivsel for elever og ansatte, økt kvalitet på utstyr og læremidler og bedre oppfølging av den enkelte elev.

Bl.a har mange trukket fram behovet for å kanalisere ressurser til forebyggende arbeid allerede i barnehage og på småskoletrinnet for å minimalisere behovet for spesialundervisning senere.

For å høyne kvaliteten anbefaler rådmannen derfor at deler av den totale innsparingen som oppnås ved strukturendring føres tilbake til skolene og benyttes til kvalitetshevende tiltak. Definerings og spesifisering av mulige tiltak gjøres sammen med enhetene i den videre prosess.

Økonomi:

Graden av økonomisk innsparing vil variere ut fra hvilke alternativer man velger.

Alt.1: Dette alternativet vil ifølge ROs beregninger kunne gi en netto årlig innsparing på kr. 1.300.000,- dersom man velger alt. 1a mens man ved å velge alt. 1b vil få en økt utgift på kr. 540.000,-.

Alt.2: Dette alternativet vil i følge ROs beregninger kunne gi en netto årlig innsparing på kr. 2.500.000,-. Man har da tatt høyde for rente- og avdragskostnader på kr. 6.500.000,- pr. år, noe som tar utgangspunkt i en investeringskostnad på ca 50.000.000,-.

Alt.3: Dette alternativet vil i følge Ros beregninger kunne gi en netto årlig innsparing på kr. 1.300.000,-

Ved å gjennomføre samtlige alternativer vil man totalt kunne få en årlig innsparing på kr. 5.100.000,-

Videre utredning:

Kommunestyret satte i forbindelse med budsjett 2009 av kr 300.000 til utredning av ny skolestruktur. Rådmannen har søkt om og fått tilsagn om kr 100.000 i ekstraordinære skjønnsmidler til analyse av skolestruktur.

Rådmannen ber om at settes av inntil kr 600.000 eks mva i 2009 til innleie av eksterne rådgivere for å utarbeide et skisseprosjekt for de tiltak som vedtas.

INNSTILLING :

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og Erikstad Oppvekstsenter herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.
3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole og Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret.
4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune.
5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
6. Kommunestyret bevilger kr 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrums skoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser og involvering, samt sørge for en forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
8. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

AMU-013/09 VEDTAK- 09.06.2009

Fagforbundet fremmet følgende forslag til vedtak:

AMU berømmer selve prosessen slik den har vært gjennomført.

AMU tar ikke stilling til forslag fra rådmann.

Dersom kommunestyret vedtar skolestrukturendring må arbeidsplassene opprettholdes.

Trygge og gode arbeidsplasser må videreføres.

Innsparte midler må tilbakeføres til skole og barnehage for økt kvalitet på tjenestene.

Ved votering ble forslaget fra Fagforbundet satt opp mot innstillingen:

Fagforbundets forslag fikk 6 stemmer, innstillingen fikk 1 stemme

Endelig vedtak:

AMU berømmer selve prosessen slik den har vært gjennomført.

AMU tar ikke stilling til forslag fra rådmann.

Dersom kommunestyret vedtar skolestrukturendring må arbeidsplassene opprettholdes.

Trygge og gode arbeidsplasser må videreføres.

Innsparte midler må tilbakeføres til skole og barnehage for økt kvalitet på tjenestene.

DRIF-046/09 VEDTAK- 10.06.2009

Jørn Stene (FL) fremmet på vegne av AP og FL følgende forslag:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur. Kommunestyret viser også til at det har vært tverrpolitisk enighet om å satse på en desentralisert skolestruktur i Fauske. Nærhet til skole, sfo og barnehage, som en naturlig del av nærmiljøet, har vært lagt til grunn når Fauske kommune har brukt store økonomiske ressurser på dagens oppvekststruktur. Foreldre/foresatte, ansatte og elever har gjennom en årrekke lagt ned tusenvis av dugnadstimer for å etterleve visjonen/målet til Fauske kommune om at:

Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolestrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.

Det fremlagte forslag om fremtidig skolestruktur innebærer at Hauan, Vestmyra og Kosmo barneskoler blir nedlagt.

Kommunestyret kan ikke slutte seg til dette forslag og vedtar derfor at den nåværende skolestruktur opprettholdes og videreutvikles.

Innstillingen ble vedtatt med 5 mot 4 stemmer avgitt for FL/AP's forslag.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune.

Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og Erikstad Oppvekstsenter herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.
3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole og Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret.
4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune.
5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
6. Kommunestyret bevilger kr 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrums skoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser og involvering, samt sørge for en forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
8. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

PART-020/09 VEDTAK- 15.06.2009

Jørn Stene (FL) fremmet følgende forslag:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur. Kommunestyret viser også til at det har vært tverrpolitisk enighet om å satse på en desentralisert skolestruktur i Fauske. Nærhet til skole, sfo og barnehage, som en naturlig del av nærmiljøet, har vært lagt til grunn når Fauske kommune har brukt store økonomiske ressurser på dagens oppvekststruktur. Foreldre/foresatte, ansatte og elever har gjennom en årrekke lagt ned tusenvis av dugnadstimer for å etterleve visjonen/målet til Fauske kommune om at:

Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolestrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.

Det fremlagte forslag om fremtidig skolestruktur innebærer at Hauan, Vestmyra og Kosmo barneskoler blir nedlagt.

Kommunestyret kan ikke slutte seg til dette forslag og vedtar derfor at den nåværende skolestruktur opprettholdes og videreutvikles.

Innstillingen ble vedtatt med 8 mot 4 stemmer avgitt for FL's forslag.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og Erikstad Oppvekstsenter herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.
3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole og Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret.
4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune.
5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
6. Kommunestyret bevilger kr 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrums skoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser og involvering, samt sørge for en forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
8. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, parts sammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

FOR-047/09 VEDTAK- 15.06.2009

Jørn Stene (FL) fremmet følgende forslag:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur. Kommunestyret viser også til at det har vært tverrpolitisk enighet om å satse på en desentralisert skolestruktur i Fauske. Nærhet til skole, sfo og barnehage, som en naturlig del av nærmiljøet, har vært lagt til grunn når Fauske kommune har brukt store økonomiske ressurser på dagens oppvekststruktur. Foreldre/foresatte, ansatte og elever har gjennom en årrekke lagt ned tusenvis av dugnadstimer for å etterleve visjonen/målet til Fauske kommune om at:

Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolestrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.

Det fremlagte forslag om fremtidig skolestruktur innebærer at Hauan, Vestmyra og Kosmo barneskoler blir nedlagt.

Kommunestyret kan ikke slutte seg til dette forslag og vedtar derfor at den nåværende skolestruktur opprettholdes og videreutvikles.

Siv Anita Johnsen Brekke (AP) fremmet følgende protokolltilførsel:

Fauske AP ser med stor bekymring på den økonomiske situasjon i Fauske. Tiden er inne for å rydde opp. Fauske kommune kan ikke leve med et nytt underskudd i 2009. Fauske AP mener at man må se på hele kommunens drift, ikke bare på skole. I dette arbeidet må vi ha særlig fokus på den betydelige utgiftsveksten innen pleie og omsorg.

Partsammensatt utvalgs innstilling ble vedtatt med 5 mot 4 stemmer avgitt for FL's forslag.

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og Erikstad Oppvekstsentre herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsentre.
3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole og Vestmyra skolesentre byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret.
4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune.
5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
6. Kommunestyret bevilger kr 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrums skoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser og involvering, samt sørge for en forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
8. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

KOM-057/09 VEDTAK- 22.06.2009

Arne B. Vaag (V) fremmet på vegne av H, FRP, V, KRF og SP følgende forslag:
Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og

- Erikstad Oppvekstsenter herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.
 3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole, Kosmo skole og Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret. Vedtaket om bygging av ny skole i Sulitjelma står fast, Valnesfjord skolesenter opprettholdes.
 4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune. Fra og med 2010 settes av i budsjettet minimum kr. 1.000.000 som øremerkes kvalitetsheving i skolen. Denne styringen skal være reell og komme i tillegg til dagens driftsmidler.
 5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
 6. Kommunestyret bevilger kr. 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrumsskoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
 7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser, involvering og personalpolitikk (ingen ansatte skal sies opp). Det skal gjennomføres en god og forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
 8. Det skal gjennomføres en egen utredning som synliggjør evt. nødvendige tiltak for å sikre skoleveiene til de gjenværende sentrumsskolene.
 9. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

Jørn Stene (FL) fremmet følgende utsettelsesforslag:

Kommunestyret viser til at samtlige partier i kommunestyret, gjennom sine valgprogram til velgerne til kommunevalget i 2007, har programfestet, enten at skolestrukturen skulle beholdes, eller at Hauan skole skal utbygges til en 1 – 7 skole eller begge deler. Dette er mandatet nåværende kommunestyre har fått når det gjelder skolestruktur og skoler i Fauske.

Det framlagte forslag til ny skolestruktur i Fauske, bryter totalt med det mandat velgerne i Fauske har gitt nåværende kommunestyre. På denne bakgrunn vedtar kommunestyret at saken om fremtidig skolestruktur i Fauske **utsettes** til høsten 2009. Det avholdes en folkeavstemming i forbindelse med stortingsvalget i september 2009 hvor velgerne blir spurt om de ønsker en endret skolestruktur i Fauske. Formannskapet utformer spørsmålsstilling og opplegg for folkeavstemmingen.

FL's utsettelsesforslag ble forkastet med 23 mot 8 stemmer.

Steinar Engen (SV) foreslo:

Dagens skolestruktur opprettholdes.

Jan Åke Storjord (H) foreslo følgende endringer i forhold til formannskapets innstilling:

Nytt punkt 1:

Dagens barnetrinn (1.-7. trinn) ved Vestmyra skolesenter overføres til øvrige barnetrinn i sentrum. Elevfordeling mellom Erikstad Oppvekstsenter, Hauan Oppvekstsenter og Finneid Nærmiljøsender avklares i egen sak, herunder arealbehov, investeringsbehov og raskest mulig framdriftspan slik at disse tre skolene kan dekke behovet for barnetrinnet (1.-7. trinn) i sentrum. I dette forutsettes en utbygging av Hauan Oppvekstsenter for å dekke 1.-7. trinn.

Punkt 2 som innstillingen

Nytt punkt 3:

Alternativ utnyttelse av ledige arealer ved Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1.-7. trinn) utredes og fremlegges kommunestyret.

Punkt 4 og 5 som innstillingen

Nytt punkt 6

Kommunestyret bevilger inntil kr. 600 000 til innleid bistand for videre utredningsarbeid knyttet til skisseprosjekt for å iverksette den vedtatte skolestrukturen. Utgiftene finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.

Punkt 7 og 8 som innstillingen.

Jørn Stene (FL) fremmet på vegne av FL og SV følgende forslag:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur. Kommunestyret viser også til at det har vært tverrpolitisk enighet om å satse på en desentralisert skolestruktur i Fauske. Nærhet til skole, sfo og barnehage, som en naturlig del av nærmiljøet, har vært lagt til grunn når Fauske kommune har brukt store økonomiske ressurser på dagens oppvekststruktur. Foreldre/foresatte, ansatte og elever har gjennom en årrekke lagt ned tusenvis av dugnadstimer for å etterleve visjonen/målet til Fauske kommune om at:

Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolestrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.

Det fremlagte forslag om fremtidig skolestruktur innebærer at Hauan, Vestmyra og Kosmo barneskoler blir nedlagt.

Kommunestyret kan ikke slutte seg til dette forslag og vedtar derfor at den nåværende skolestruktur opprettholdes og videreutvikles.

SV's forslag ble trukket.

Formannskaps innstilling ble enstemmig forkastet.

Storjords forslag ble forkastet med 30 mot 1 stemme.

FL/SV's forslag ble forkastet med 23 mot 8 stemmer.

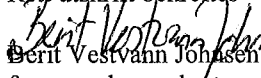
V/H/FP/SP/KRF's forslag ble vedtatt med 21 mot 10 stemmer.

VEDTAK:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentor og Erikstad Oppvekstsenter herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.
2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.
3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole, Kosmo skole og Vestmyra skolesenter byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret. Vedtaket om bygging av ny skole i Sulitjelma står fast, Valnesfjord skolesenter opprettholdes.
4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune. Fra og med 2010 settes av i budsjettet minimum kr. 1.000.000 som øremerkes kvalitetsheving i skolen. Denne styringen skal være reell og komme i tillegg til dagens driftsmidler.
5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.
6. Kommunestyret bevilger kr. 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrumskoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.
7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser, involvering og personalpolitikk (ingen ansatte skal sies opp). Det skal gjennomføres en god og forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.
8. Det skal gjennomføres en egen utredning som synliggjør evt. nødvendige tiltak for å sikre skoleveiene til de gjenværende sentrumsskolene.
9. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.

Rett utskrift bekreftas

Berit Vestvann Johansen
formannskapssekretær

Utskrift sendes:

Kommunalsjef til videre forføyning

Valnesfjord Spisskammerkor
Kjellaug Solbakken
Furnes
8215 VALNESFJORD

Saksbehandler: Sissel Alver - Telefon: 75 60 06 04 - Telefaks: 75 60 06 20

Deres ref.:

Vår ref.: 09/8539/SIA

Dato: 25.09.2009

SKOLESTRUKTUR I VALNESFJORD - HØRING

Fauske kommunestyre vedtok i sak 059/09 endringer i skolestrukturen i Valnesfjord og Fauske sentrum.

Når kommunen treffer et slik vedtak, og konsekvensene for elevene er at det lages nye kretsgrenser, regnes dette som en forskriftsendring med hjemmel i opplæringslovens § 8-1. De sentrale regler om forskrift finnes i Forvaltningslovens kapittel VII, §37, og omhandler utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte.

For å oppfylle reglene i Forvaltningslovens § 37 sendes nå vedlagte høringsdokument ut på en bred høring blant involverte parter i Valnesfjord, herunder elever, foresatte, ansatte, frivillige lag og foreninger.

Høringen vil være et viktig bidrag til den endelige behandling av saken, og samtlige høringsuttalelser vil bli vedlagt saksfremlegget til politisk behandling.

Følgende fremdriftsplan gjelder for den videre saksgang:

10.11.2009	Høringsfrist
25.11.2009	Saken behandles i Driftsutvalget
30.11.2009	Saken behandles i Partssammensatt utvalg og Formannskapet
01.12.2009	Saken behandles i Arbeidsmiljøutvalget
15.12.2009	Saken behandles i Kommunestyret

Høringsuttalelser må være rådmannen i hende innen 10.11.2009.

For at de politiske partiene skal få anledning til å settes seg inn i saken i forkant av behandlingen sendes kopi av dette høringsbrevet, samt høringsdokument med vedlegg til samtlige politiske parti.

Med hilsen

Sissel Alver
Kommunalsjef

Kopi til:
Samtlige politiske parti

Mottakere:

Fagforbundet Fauske			
Fauske kommunale foreldreutvalg v/Kjetil Sørbotten	Bringsli	8215	VALNESFJORD
Fauske Ungdomsråd v/Heidi Pedersen	Vestmyra skolesenter	8200	FAUSKE
Folkehelserådgiver			
Hovedverneombudet			
Kosmo Helselag v/Solveig Aadahl	Djupos	8215	VALNESFJORD
Kosmo oppvekstsenter v/ FAU	Kosmo	8215	VALNESFJORD
Kosmo oppvekstsenter v/samarbeidsutvalget	Kosmo	8215	VALNESFJORD
Kosmo oppvekstsenter v/elevrådet	Kosmo	8215	VALNESFJORD
TØVAT v/Fred Østli	Nordengveien	8215	VALNESFJORD
UL Framsyn v/ Grethe Kant	St.Hanshågen 7	8215	VALNESFJORD
Utdanningsforbundet Fauske			
Valnesfjord Båtforening v/Jan Siggerud	Åsveien 10	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Fotballklubb v/Tom Viggo Henriksen	Nordvik	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Helsesport BIL v/Snorre Loraas	Nordvik	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord helsesportssenter v/direktør	Øvre Østerkløft	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Helssesportssenter v/skoleavdelingen	Øvre Østerkløft	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Hobby-og Husflidslaug v/Heidi Myrvoll	Helskog	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Hornmusikk v/Hugo Kristoffersen	Nystad	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord IL v/Geir Ståle Ørskog	Helskog	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Jazzklubb v/Liv Nymo	Furnes	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord KFUM/KFUK speidere v/Hanne Jakobsen	Berglia 10	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Nærmiljøutvalg v/John Harald Løkås	Løkås	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord oppvekstsenter v/elevrådet	Løkås	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord oppvekstsenter v/FAU barnehage	Løkås	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord oppvekstsenter v/FAU skole	Løkås	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord oppvekstsenter v/samarbeidsutvalget	Løkås	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord pensjonistforening v/Olea Karlsson	Strømsnes	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Skolekorps v/Bodil Lundbakk	Ness	8215	VALNESFJORD

Valnesfjord Skytterlag v/Reier Fossum	Beines	8215	VALNESFJORD
Valnesfjord Spisskammerkor	Kjellaug Solbakken	8215	VALNESFJORD

HØRINGSdokUMENT

JournalpostID: 09/8370

Dato: 23.09.2009

OPPFØLGING AV KOMMUNESTYREVEDTAK 057/09

HØRINGSdokUMENT NEDLEGGELSE AV KOSMO SKOLE

Fauske Kommunestyre fattet i sak 057/09 følgende vedtak:

Fauske kommunestyre viser til fremlagte sak om fremtidig skolestruktur og ber rådmannen videreføre arbeidet med å utarbeide en ny skolestruktur i Fauske kommune. Kommunestyret legger følgende forutsetninger og prinsipper til grunn for det videre arbeid:

- 1. Dagens 4 barneskoler i sentrum skal erstattes av to 1-7 skoler. Rådmannen bes utarbeide konkrete forslag til nødvendig utbygging av Finneid Nærmiljøsentre og Erikstad Oppvekstsentre herunder avklare elevfordeling mellom de to skolene, investeringsbehov og raskest mulig fremdriftsplan.*
- 2. Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsentre.*
- 3. Alternativ utnyttelse av Hauan Grendeskole, Kosmo skole og Vestmyra skolesentre byggetrinn 1 (1-7 trinn) utredes og fremlegges kommunestyret. Vedtaket om bygging av ny skole i Sulitjelma står fast, Valnesfjord skolesentre opprettholdes.*
- 4. Deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune. Fra og med 2010 settes av i budsjettet minimum kr. 1.000.000 som øremerkes kvalitetsheving i skolen. Denne styrkingen skal være reell og komme i tillegg til dagens driftsmidler.*
- 5. Kommunestyret ber Rådmannen organisere og gjennomføre en studietur til andre kommuner med bakgrunn i erfaring fra tilsvarende studietur i Pleie/Omsorg i 2008. Det forutsettes at kostragruppe 8 kommuner er blant de kommuner som besøkes.*
- 6. Kommunestyret bevilger kr. 600.000 til utarbeiding av skisseprosjekt for å etablere to sentrumsskoler for 1-7 trinn. Bevilgningen finansieres vha inntekter fra salg av eiendommer i 2009.*
- 7. Gjeldende forvaltningsregler for skolenedlegging skal legges til grunn for å sikre gode prosesser, involvering og personalpolitikk (ingen ansatte skal sies opp). Det skal gjennomføres en god og forsvarlig saksbehandling i forbindelse med endring av skolestrukturen i Fauske kommune.*
- 8. Det skal gjennomføres en egen utredning som synliggjør evt. nødvendige tiltak for å sikre skoleveiene til de gjenværende sentrumsskolene.*
- 9. Ny sak for endelig vedtak av fremtidig skolestruktur i Fauske kommune fremlegges AMU, driftsutvalg, partsammensatt utvalg/formannskap og kommunestyre innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010 – 2013 vedtas.*

Innledning

Når kommunen treffer et vedtak, og konsekvensene for elevene er at det lages nye kretsgrenser, regnes dette som en forskriftsendring med hjemmel i opplæringslovens § 8-1. De sentrale regler om forskrift finnes i Forvaltningslovens kapittel VII, §37, og omhandler utredningsplikt, forhåndsvarsling og uttalelser fra interesserte.

Saken rundt kommunens skolestruktur har sitt utspring i K-styrets budsjettvedtak fra desember 2008. Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) ble i januar 2009 engasjert for å bistå kommunen i å vurdere hvorvidt dagens skolestruktur er hensiktsmessig i fremtiden, ut fra både krav til kvalitet og effektiv ressursbruk. Våren 2009 ble det i regi av RO gjennomført en omfattende prosess med involvering av representanter fra skolenes FAU, hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, skoleledere og representanter fra rådmannens stab. Prosessen resulterte i 2 rapporter, som ble sendt ut på høring i mai 2009. Samtlige høringsuttalelser lå ved saken som førte til vedtaket i K-sak 057/09.

Når det nå sendes ut et konkret høringsdokument knyttet til nedleggelse av Kosmo skole er dette en oppfølging av vedtakets punkt 7 og 9. Høringen vil være nødvendig for å oppfylle Forvaltningslovens § 37 og vil være et viktig bidrag til den endelige behandling av saken.

Høringsdokumentet vil synliggjøre konsekvensene ved å legge ned Kosmo skole og overføre dagens 14 elever til Valnesfjord oppvekstsenter. Det har i forkant av dette dokumentet vært en prosess med involvering av tillitsvalgte, verneombud, teamledere og enhetsledere ved de to enhetene samt representant for det kommunale foreldreutvalget, dette for å sørge for at alle parter blir involvert og hørt i denne saken.

Elevtall.

Tabellen viser elevtall ved hhv Kosmo og Valnesfjord oppvekstsentre for skoleåret 2009/2010, samt det totale elevtall pr. klasse ved Valnesfjord oppvekstsenter fra og med 2010 etter sammenslåing av skolene. Tallene baserer seg på de kjente elevtall for 1.-10.klasse pr. august 2009, samt tall fra helsestasjonen pr. mai 2009 vedrørende barn under skolealder.

Elevtallet for Kosmo ligger stabilt på 14-16 elever i årene fram til 2014, mens det for Valnesfjord ventes en reduksjon fra 189 til 163 elever i samme periode.

Fødselstallene for Valnesfjord har i årene 2005-2008 ligget på 13-15 barn pr. år, tallet for 2009 er pr. september 8 barn.

Trinn	2009/2010		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
	Kosmo	Valnesfjord	Valnesfjord	Valnesfjord	Valnesfjord	Valnesfjord
1.	1	18	17	18	11	10
2.	4	19	19	17	18	11
3.	5	17	25	19	17	18
4.	4	13	22	25	19	17
5.		19	17	22	25	19
6.		18	19	17	22	25
7.		23	18	19	17	22
8.		19	23	18	19	17
9.		23	19	23	18	19
10		20	23	19	23	18
Totalt	14	189	202	197	189	176

Klassestørrelse / arealutnyttelse

Som man ser av tabellen vil klassene, dersom elevtallet blir som forventet, variere i størrelse fra 10 til 25 elever i årene fram til 2014. Man vil i de første årene etter sammenslåingen få noe større klasser på 1.-4.trinn enn det som har vært vanlig i Valnesfjord. Klassene vil imidlertid ikke bli større enn hva som er vanlig i sentrumsskolene.

I og med at klassestørrelsene øker for 1.-4.trinn (jfr tabell) har det vært nødvendig å se på den totale arealutnyttelsen ved Valnesfjord skole. Dette fordi 2.-4.trinn pr. i dag har klasserom på 47,81 m², noe som etter veiledende arealnormer er for trangt for klasser på over 20 elever. Representanter fra de ansatte ved begge skolene har, etter befaring i bygningsmassen, kommet fram til et forslag som medfører at nåværende musikkrom ønskes tatt i bruk som ordinært klasserom og nåværende tekstilrom tenkes brukt både til Kunst & håndverk og musikk. For øvrig foreslås en ombygging av 3 små klasserom til 2 større samt et arbeidsrom til ansatte. Et rom som pr. i dag benyttes til arbeidsrom vil da kunne omgjøres til grupperom. Disse endringene vil medføre at 1.-4.trinn fortsatt vil kunne være samlet i det eldste bygget, mens 5.-10.trinn beholder sine nåværende lokaler. I tillegg vil endringen løse et mangeårig problem knyttet til for dårlige arbeidsplasser for ansatte.

Man har ikke eksakte tall for den totale elevkapasiteten ved Valnesfjord oppvekstsenter. Den skisserte ombyggingen vil imidlertid medføre en reserve i den forstand at man vil ha klasseromsareal nok til å ta høyde for en økning av elevtallet på samtlige trinn i årene fremover.

Planløsning etter ombygging av klasserom fremkommer av vedlagte plantegninger (vedlegg 3).

Skyss og kretsgrenser.

Opplæringslovens § 7-1 regulerer skyss og innlosjering for elever i grunnskolen:

Elever i 2.-10.årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1.årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskelig skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

Departementet gir nærmare forskrifter om tryggleiken til elevane under skoleskyssen.

Pr. i dag har 9 av 14 elever ved Kosmo oppvekstsenter krav på skoleskyss, ved en nedleggelse av skolen vil samtlige elever ha krav på skyss til Valnesfjord oppvekstsenter. I og med at elevene fra Kosmo oppvekstsenter pr. idag overføres til Valnesfjord oppvekstsenter når de begynner på 5.trinn finnes allerede de nødvendige bussruter for transport av elevene.

Transportøren, Holmstrøm buss AS, opplyser at elevene med lengst skolevei pr. i dag har en reisetid på 40 minutter pr. tur. Dette vil også gjelde ved en sammenslåing av skolene, men reisetiden vil da gjelde for elever helt ned til 1.trinn, mens den i dag kun gjelder fra 5.trinn. Rundskriv Udir-3-2009 "Særlege problemstillingar i samband med retten til skyss" presiserer at det nå er kun opplæringsloven med forskrifter og forarbeid som må legges til grunn for tolking av regelverk rundt skoleskyss. Tidligere rundskriv N-4/85 fra Samferdselsdepartementet, som blant annet omhandlet maksimumsgrenser for samlet gang-, reise- og ventetid, samt rundskriv N-1/90 om "midtskyss" er ikke lenger gjeldende.

Kostnaden for skoleskyss for de 14 elever som pr. i dag er elever ved Kosmo oppvekstsenter for reise fra bosted til Valnesfjord oppvekstsenter tur/retur vil i følge transportøren beløpe seg til kr. 380,- pr. dag, dvs. et årlig beløp på kr. 72.200,-. Inneværende år har Kosmo oppvekstsenter skyssutgifter på ca. kr. 60.000,-.

Nedleggelsen av Kosmo skole medfører en endring i Valnesfjord oppvekstsenters opptaksområde. Etter vedtak i Fauske kommunestyre i sak K 236/96 har Fauske kommune

hatt flytende kretsgrenser, men i praksis har man allikevel hatt en klar fordeling mellom Kosmo og Valnesfjord ut fra elevene på 1.-4.trinns bosted. Fra og med 5.trinn har samtlige elever med bosted fra kommunegrense mot Bodø – Fridalen – Røvika vært elever ved Valnesfjord oppvekstsenter. Disse ytterpunktene vil etter nedleggelse av Kosmo skole utgjøre grensene for opptaksområdet til Valnesfjord oppvekstsenter

Skoledriften ved Valnesfjord Helseportssenter.

I tillegg til sine ordinære grunnskole-elever har Kosmo oppvekstsenter også ansvar for skoledriften ved Valnesfjord Helseportssenter, som gir et grunnskoletilbud til barn og unge i skolealder under behandlingsopphold ved senteret. Ved sammenslåing av Kosmo og Valnesfjord oppvekstsentre vil dette ansvaret bli overført til Valnesfjord oppvekstsenter. Ansvaret innebærer fag-, økonomi- og personalansvar for to lærere og de elever som en hver tid har opphold ved senteret.

Kosmo barnehage.

Kosmo oppvekstsenter består i dag av både skole og barnehage. Vedtak om sammenslåing er knyttet bare til skole, og barnehagen vil – dersom ikke annet bestemmes – fortsatt ha sitt tilhold i Kosmo oppvekstsenters bygg. Kosmo barnehage har 24 plasser for barn i alderen 0-6 år, pr. dags dato er bare 13 av plassene fylt opp, mens ytterligere 2 barn ønsker plass etter nyttår.

Kosmo barnehage har pr. i dag et tett og godt samarbeid med skole og SFO. Åpningstiden i barnehage og SFO har latt seg utvide pga samkjøring av personalet og barna, en like lang åpningstid vil muligens bli vanskelig å opprettholde når skole og SFO flytter. Flyttingen vil også medføre at fagmiljøet blir mindre og mer sårbart, siden viktige samarbeidspartnere flytter ut av huset.

Videre må man ta stilling til den administrative organiseringen av barnehagen, som pr. i dag er underlagt enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter.

SFO

SFO ved Kosmo oppvekstsenter har i dag et tett samarbeid med barnehagen, noe som f.eks muliggjør en åpningstid for både SFO og barnehage fra kl 06.45 til kl 16.30 hver dag. Valnesfjord oppvekstsenters SFO har pr. idag åpningstid fra 07.00-16.30. Sammenslåing av de to skolene vil kunne føre til et behov for utvidet åpningstid ved Valnesfjord oppvekstsenters SFO, noe man vil måtte ta stilling til når behovet er kartlagt. I følge de kommunale vedtektene for SFO er det enhetens samarbeidsutvalg som fastsetter åpningstiden, og det vil i vurderingen være naturlig å ta utgangspunkt i brukernes behov og de tilgjengelige økonomiske ressursene.

Valnesfjord SFO har pr. i dag 43 barn, og det må forventes at samtlige elever ved Kosmo skole har behov for SFO-plass ved en sammenslåing av skolene. Dette vil naturlig nok kreve økt bemanning, siden vedtektene fastsetter at det i SFO skal være én voksen pr. 15 barn. Ved en utvidelse av antall barn i SFO vil man også ha behov for økt areal. I tillegg til de rommene som SFO benytter i dag foreslås utvidet bruk av gymsalen, noe som er svært populært blant barna. I og med at SFO bare har åpent når 1.-4.trinn ikke har skole vil man også ha mulighet til en viss bruk av klasserom og grupperom.

Nærmiljø

Kosmo oppvekstsenter er et naturlig samlingssted for beboerne i øvre Valnesfjord, dersom skolen legges ned vil også de tradisjonelle arrangementene knyttet til merkedager som f.eks 17.mai flyttes dit elevene har sitt tilholdssted. Dette fører til en sentralisering av folket i bygda med felles arrangement for samtlige innbyggere i Valnesfjord.

Dugnadsinnsatsen blant foreldrene til elever ved Kosmo oppvekstsenter har vært stor gjennom mange år, noe som bl.a har bidratt til at man har fått opparbeidet et flott uteområde med skøytebane, fotballbane og sykkelbane. Foreldrene bidrar til å holde disse anleggene i

drift gjennom året, denne dugnadsinnsatsen vil ikke være like lett å holde i gang dersom skolen legges ned.

Pedagogikk

Elevene ved Kosmo oppvekstsenter vil ved en sammenslåing av de to skolene oppleve en skolehverdag i større grupper enn de er vant med i dag. Dette vil kunne ha både positive og negative sider. Det er grunn til å tro at elever med spesielle behov av ulik art vil kunne få et større tilretteleggingsbehov i større gruppe, dette vil i så fall kunne føre til et økt ressursbehov knyttet til bl.a spesialundervisning. Læreren har større mulighet til å se og følge opp den enkelte elev i en gruppe på 4-8 barn enn i en gruppe på 17-25 barn. Det vil derfor være viktig å sørge for tilstrekkelige ressurser slik at man kan gi elevene den oppfølging de har behov for og krav på til tross for at gruppestørrelsen øker.

På den andre side vil et større sosialt miljø føre til flere valgmuligheter for elever som faller utenfor i et lite fellesskap, muligheten for å finne venner vil kunne øke i et stort fellesskap. Dette vil i så fall gi positive konsekvenser i forhold til trivsel, og dermed også i forhold til læring.

For de ansatte vil fagmiljøet bli styrket, muligheten for å dra nytte av hverandres kompetanse er større i et stort kollegium enn i et lite. Man vil ha større mulighet for å utnytte den enkeltes sterke sider, noe som vil kunne gi stor positiv effekt både for ansatte og elever.

Det stilles fra sentralt hold større og større kompetansekrav til lærere i skolen, og det er grunn til å tro at de minste skolene på sikt vil få problemer med å rekruttere lærere med den forventede formelle kompetanse. I et større kollegium vil det være lettere både å rekruttere og opprettholde kompetansen i de ulike fagene, og man har naturlig nok også større spillerom og muligheter for utnyttelse av kompetansen på tvers av klassene.

Ved å endre skolestrukturen vil man få enheter med sterkere fagmiljø, noe som igjen vil føre til mer robuste enheter som i større grad vil være i stand til å drive skoleutvikling med klare og målbare resultatmål.

Bemanning / personalpolitikk

I kommunestyrets vedtak ligger en forutsetning om at man i prosessen skal sikre god personalpolitikk, og at ingen ansatte skal sies opp. Ressursfordelingen mellom skolene i Fauske kommune tar utgangspunkt i elevtall samt spesielle behov og utfordringer på den enkelte skole, og gjennomføres i februar/mars hvert år med virkning fra skolestart i august. Dette fører til at skolene i varierende grad har uavklarte bemanningsmessige forhold som ryddes opp i gjennom en felles utlysnings- og tilsetningsprosess hver vår.

En sammenslåing av Kosmo og Valnesfjord skoler vil bety behov for økt lærer- og fagarbeiderressurs ved Valnesfjord oppvekstsenter, det er imidlertid helt klart at økningen ikke vil bli så stor at samtlige ansatte ved Kosmo skole vil kunne overføres sammen med elevene.

Det vil i prosessen rundt sammenslåing av skolene legges stor vekt på god oppfølging av de ansatte, som i denne situasjonen opplever usikkerhet i forhold til fremtidig arbeidssted. I følge K-vedtakets punkt 7 skal ingen sies opp. De ansatte vil ha fortrinnsrett til ledige faste stillinger, og det vil legges vekt på, i størst mulig grad, å innfri den enkeltes ønsker vedrørende arbeidssted og stillingstype.

Kvalitet

Den anstrengte økonomien i Fauske kommune gjennom flere år har medført at mange enheter sliter med gammelt og nedslitt inventar og utstyr. Stadige flate kutt har gitt skolene mindre økonomisk handlefrihet noe som naturlig nok får innvirkning på kvaliteten på det tilbudet som gis. At det nå foreslås strukturelle endringer er selvfølgelig nært knyttet til et sterkt behov for å bedre den økonomiske balanse, men det har i tillegg sin bakgrunn i et ønske om å på denne måten frigjøre midler som kan styrke kvaliteten i skolen. I kommunestyrets vedtak

ligger en klar føring i punkt 4, som sier at deler av dokumentert innsparing ved å endre skolestruktur skal beholdes av skolene som et tiltak for å legge til rette for forebyggende tiltak, økt kvalitet og måloppnåelse med bakgrunn i vedtatt oppvekstplan for Fauske kommune. Fra og med 2010 forutsettes minimum kr. 1.000.000,- øremerket kvalitetsheving i skolen. Denne styrkingen skal være reell og komme i tillegg til dagens driftsmidler.

En slik styrking av skolenes økonomi vil gi skolene et helt annet utgangspunkt enn de har pr. i dag. Mulighetene for oppgradering av utstyr, inventar og materiell vil gi økt kvalitet. Bedre økonomi vil også kunne benyttes til kompetanseheving, forebyggende tiltak, økte lærerressurser osv. Behovene vil kunne variere fra skole til skole, og det vil bli enhetsleder og skoleeiers ansvar å sette inn de nødvendige tiltak for økt kvalitet ved den enkelte enhet.

Økonomi

En nedleggelse av Kosmo skole vil gi besparelser i form av reduserte lønnskostnader siden 14 elever fordelt på 4 eksisterende klasser utløser et lavere ressursbehov enn hva som er tilfelle når disse elevene er i en egen skole. I dette tilfellet vil man få en reduksjon både innenfor administrasjon og undervisning. Ved Kosmo oppvekstsenter er enhetsleders stilling fordelt på skole og barnehage, noe som medfører at en nedleggelse av skolen medfører en reduksjon på 65 % av enhetsleders lønn. En utvidelse av antall elever pr. klasse kan utløse et behov for noe ekstra ressurs i klassene, men man vil allikevel kunne si med sikkerhet at dagens nivå for Kosmo med 255 % lærer ligger langt over behovet. Selv om man legger inn en "buffer" pga mulig økt behov for spesialundervisning og tilrettelegging i større klasser vil man nok oppnå en reduksjon på ca 150 % lærerlønn. Med helårsvirkning vil disse reduksjonene gi en besparelse på ca kr. 1.075.000,-.

Ytterligere besparelse vil oppnås på grunn av at driftskostnader for 14 elever innlemmet i en større skole vil være lavere enn ved å ha disse elevene i en egen skole. Siden skolens driftsbudsjett i utgangspunktet er svært små vil denne besparelsen kun beløpe seg til ca kr. 100.000,-

Økte utgifter til skoleskyss for 14 elever fra bosted til Valnesfjord oppvekstsenter T/R vil utgjøre en økning i skysskostnadene på kr. 12.000,- pr. år.

Man vil videre få en engangskostnad knyttet til ombygging av lokalene ved Valnesfjord oppvekstsenter. Siden bygget er gammelt er det gitt klare råd om å bytte lysarmatur og evt deler av ledningsnett når en først tilpasser bygget. Dette har ingen direkte sammenheng med overføring av elevene fra Kosmo, men vil føre til bedre arbeidsmiljø for samtlige elever og ansatte.

Inkludert utbedring av lys og strøm vil denne kostnaden komme på ca. kr. 450.000,-.

Netto besparelse vil med helårsvirkning utgjøre kr. 713.000,- første år og kr. 1.163.000,- senere år.

Administrativ organisering

Overflytting av elevene fra Kosmo skole til Valnesfjord oppvekstsenter vil utløse et behov for å se på den administrative organiseringen av det totale kommunale oppveksttilbudet i Valnesfjord.

Valg av administrativ løsning forutsettes gjort i forbindelse med fremlegging av sak angående administrativ organisering / struktur for hele kommunen i 2010.

Framdrift

Som en oppfølging av K-vedtak 059/09 er det naturlig at overføringen av elevene fra Kosmo til Valnesfjord gjøres så snart det er praktisk mulig og alle vedtak er fattet, Jo raskere overflyttingen kan skje jo tidligere vil en oppnå økonomisk gevinst, og dermed mulighet for større handlingsrom og styrket kvalitet i skolen.

Før elevene kan flyttes må lokalene ved Valnesfjord oppvekstsenter tilpasses, noe som vanskelig kan la seg gjennomføre med full drift i lokalene. Dette tilsier at skoleferie bør benyttes til ombyggingen.

I sakens forarbeid har det både fra foresatte og ansatte vært lagt stor vekt på viktigheten av elevenes medvirkning og deltakelse i prosessen rundt nedleggelse og flytting. Denne prosessen vil ikke kunne komme endelig i gang før saken er ferdig behandlet i desember 2009.

Etter en nøye vurdering av fordeler og ulemper vil rådmannen anbefale at selve sammenslåingen av skolen og overføringen av elevene skjer fra skoleårets start i august 2010. Dette til tross for at man da ikke kan forvente full økonomisk gevinst i 2010, og heller ikke vil klare å tilføre Fauskeskolene den vedtatte styrkingen på kr. 1.000.000,- i 2010.

Det forutsettes at prosessen rundt flytting, med involvering av elevene starter umiddelbart etter at endelig vedtak er fattet.

Ragnar Pettersen
Rådmann

Sissel Alver
Kommunalsjef

Vedlegg: Rapport fra RO, mars 2009 (vedlegg 1)
Sluttvurdering skolestruktur, RO mai 2009 (vedlegg 2)
Plantegning (vedlegg 3)

VEDLEGG 1

Journalpost 09/3674

RO resursenter for omstilling i kommunene
med utvikling av omsorgstjenester som spesialområde

Fauske kommune

Fauske kommune - skolestruktur

Rapport fra RO – Mars 2009

INNHALDSFORTEGNELSE

1. MANDAT OG METODE	3
2. STATUS	4
3. BEFOLKNINGSUTVIKLING OG LEVEKÅR.....	7
4. RESSURSBRUK	8
5. KVALITET PÅ TILBUDENE.....	
ROS SAMLA VURDERING	22
6. VALG AV STRATEGIER.....	26

1. MANDAT OG METODE

RO er engasjert av Fauske kommune til å foreta en ekstern analyse av hvorvidt dagens skolestruktur er hensiktsmessig i framtid, ut fra både krav til kvalitet og kravet til effektiv ressursbruk.

ROs analyse er tenkt som et vesentlig kunnskapsgrunnlag for eventuell politisk behandling av skolestrukturen i Fauske. Eventuelle endringer i skolestruktur kan ofte oppleves å ha konsekvenser for brukerne av skoletilbudene (elever og foreldre), for de ansatte, for nærmiljøet og for kommunens økonomi. Analysen vil søke å beskrive noen av disse konsekvensene.

ROs analyse berører ikke situasjonen i kommunen med at Nordlys privatskole (1 -10) har sin plass i kommunen, i tillegg til at Valnesfjord Opptreningscenter har brukere i skolealder samt at det i kommunen er en institusjon for barn/unge med rusavhengighet og psykiske lidelser (Røvika).

ROs opplegg for gjennomføring av analysen står nærmere beskrevet i tilbudet fra RO til Fauske kommune datert 14. januar 2009. RO bygger sin analyse på blant annet følgende data:

- Tilgjengelig statistikk hentet fra KOSTRA, SSB og styringsdata fra Helsedirektoratet
- Kommunens egne regnskapsdata, årsmeldinger, planer etc.
- Kopi av enkeltsaker behandlet politisk senere år vedrørende drift av skolene i kommunen
- Gjeldende opplæringslovgivning med tilhørende forskrifter
- Erfaringer som RO har fra lignende strukturprosjekter i andre kommuner

I tillegg besøkte 2 rådgivere fra RO Fauske kommune 12. og 13. februar. I løpet av disse 2 dagene gjennomførte rådgiverne samtaler med ledere, tillitsvalgte, representanter fra skolenes FAU, intervju med ansatte i stabs- og støttefunksjoner, driftsansvarlige ved barnehagene etc. I tillegg ble det avviklet eget møte med formannskapet samt separat konferanse på kvelden den 12.02. for ansatte i skoler og barnehager. Totalt hadde rådgiverne fra RO samtaler med ca. 90 personer.

Alle skolene ble besøkt av rådgiverne for en kort befarings- og driftsorientering.

Fauske kommune la meget godt til rette for at ROs rådgivere skulle få samtale med de personer som kommunen og RO ble enige om kunne være viktige informanter for RO.

ROs rapport og analyse er ment som innspill til en arbeidsprosess i kommunalt oppnevnt arbeidsgruppe. Arbeidet i denne gruppen skal være avsluttet primo mai 2009. RO leder arbeidet i denne gruppen. Oppsummering fra denne gruppens arbeid sammen med ROs analyse danner kunnskapsgrunnlaget for rådmannen i videre saksbehandling fram til politisk behandling.

Etter at kartlegging ble gjennomført innenfor skole 12. og 13. februar, kom henvendelse fra Fauske kommune ved rådmannen om RO kunne inkludere i sin analyse struktur og kostnadsbilde innenfor drift av barnehagene. Dette representerer

et tilleggsoppdrag hvor ROs rådgiver ønsker møte med de driftsansvarlige for barnehagene den 25. mars. Dette for blant annet å finne mulige forklaringer på kostnadsbildet som framgår av KOSTRA når det gjelder barnehagedriften i Fauske.

Dette betyr også at representanter for barnehagenes driftsledelse skal delta i arbeidsgruppen med oppstart av arbeidet 26. mars.

2. STATUS

Nedenfor beskrives kort hvilket bilde av grunnskolen som framstår for RO etter at ROs rådgivere har analysert følgende informasjonskilder:

- Skriftlig informasjon om tjenesteområdet så som årsmelding, plandokumenter – økonomiplan, saksdokumenter til politisk behandling senere år, oversikt over struktur etc.
- Offentlig tilgjengelig statistikk, hovedsakelig KOSTRA.
- Informasjon som ROs rådgivere fikk gjennom samtaler med ledere, tillitsvalgte, fagpersoner, politikere, foreldrerepresentanter etc., samt gjennom befarings ved driftsenhetene i skole.

ROs hovedinntrykk

RO fikk et klart bilde fra flere informanter om at skolene har et relativt bra omdømme blant befolkningen. Samtidig møtte RO 7 relativt ulike driftsenheter hva gjelder skoleplattform, profil, strategi og måte å framstille "seg sjøl" og utfordringene på. Innenfor en felles oppvekstpolitisk ramme (vedtatt oppvekstplan for 2007 – 2011) skal det være rom for noe særpreg for de ulike driftsenhetene, men slik at alle er gjenkjennbar og felles på sentrale målsettinger, metoder og strategier. Hovedårsaken til at enhetene framstår som så ulike for ROs rådgivere, kan være manglende fokus på eventuelt vedtatt skolepolitisk plattform. Dersom dette bildet stemmer, kan dette utvikle seg til en situasjon der eventuelt 7 driftsenheter blir "private og sjølstendige skoleenheter", ikke en felles, kommunal grunnskole. Kommunens vedtatte plan er relativt ny, og det kan eventuelt ta litt tid før planens kjernepunkter framstår for utenverdenen.

Det ble fra flere informanter nevnt at når elever kom til felles ungdomsskole i sentrum, opplevde de å komme fra svært forskjellige barneskoler. Dette behøver ikke å være et svært stort problem, men kan være en indikasjon på at skolene i Fauske er litt for ulike i framtoning. RO opplevde kulturene som så ulike at RO mener kommunen her har en faglig og ressursmessig utfordring.

RO møtte driftsenheter i skole med ledere og ansatte samt foreldre som var opptatt av kvalitet i tilbudene. Det var nokså stor entusiasme for hver sin enhet og tilbudene ved disse. Mange hadde klare ønsker for hvordan en kunne sikre og utvikle denne kvaliteten. RO ser på dette som et meget positivt kjennetegn ved skolen. Alle de informantene som RO møtte var meddelsomme, hadde klare tanker om skolenes og barnehagenes framtid, og om strukturelle problemstillinger.

Offentlig statistikk gir indikasjoner på at oppvekstområdet har høy faglighet i betydningen større grad av fagpersoner i stillingshjemlene, sammenlignet med andre kommuner. Et høyt utdannet personale kan være et viktig kvalitetskjennetegn, men samtidig vil det påvirke kostnadsbildet.

De fleste av ROs informanter hadde relativt lite fokus på nødvendigheten av å iverksette tiltak for å redusere den totale driftsrammen innenfor sektoren. Det kan bety at "kriseforståelsen" ikke er godt nok til stede, og at få ser nødvendigheten av at kommunen må komme seg ut av Robeck-lista for å gjenvinne sin økonomiske handlefrihet.

Det var særlig blant lederne, tillitsvalgte og foreldrerepresentantene til dels stor motstand mot forslag til eventuelle strukturelle endringer som ett av flere tiltak for en mer ressurseffektiv grunnskole. Snarere gikk eventuelle forslag til hva kommunen burde gjøre, mer i ekspansiv retning og behov for ytterligere ressurstilførsel. Det samme signalet ble gitt fra ansattekonferansen.

Flertallet av de informantene som RO møtte og hadde samtaler med, hadde relativt liten tiltro til de tall som framgår av offentlig tilgjengelig statistikk. Dette gjelder både egne regnskapstall for kommunen, tallene i KOSTRA og særlig tall for antallet barn i skolepliktig alder fram til 2013 og prognoser for utviklingen videre. Det var en ofte framsatt påstand om at prognosene tidligere aldri hadde slått til, situasjonen var blitt bedre enn fryktet. RO vil i dialog med kommunen undersøke om det er historisk tallmateriale som bekrefter eller avkrefter dette.

RO ble også presentert for optimistiske anslag på nyetablering (Reitan og Sulitjelma) som ville gjøre dagens statistikk til skamme. RO mener det er svært positivt at kommunen har denne vekststrategien og optimismen så bevisst og så klart uttrykt. Spørsmålet er hvorvidt dette har vesentlig betydning for hvordan kommunen skal planlegge sin skolestruktur. Det er ikke, slik RO forsto, endelig klarhet i blant annet følgende:

- I hvor stor grad er planene bare planer eller er det reelle vedtak som har en tidsplan for gjennomføring?
- I hvor stor grad vil denne nyetableringen føre til reell tilflytting til kommunen, og da eventuelt til Sulitjelma og til Reitan/Valnesfjord?
- I hvor stor grad vil tilflyttingen bety tilflytting av barn i skolealder?
- I hvor stor grad vil arbeidskraftbehovet måtte dekkes gjennom tilflytting, og i hvor stor grad kan arbeidskraftbehovet dekkes av ledige ressurser og ledig arbeidskraft i Fauske?
- I hvor stor grad vil etterspørsel av arbeidskraft dekkes opp av pendling fra nabokommunene inn til de nye arbeidsplassene?

RO håper at de optimistiske signalene om nyetableringer slår til, uansett framtidig skolestruktur. Likevel bør kommunen skjеле til kjente tall og til prognoser for elevtallsutviklingen når planer skal skrives og når struktur skal justeres eventuelt fastsettes.

Ut fra de beskrivelser ROs rådgivere ble presentert for, har skolestruktur vært på dagsorden jevnlig de senere årene. Likevel har ikke kommunen lyktes med å foreta vesentlige strukturelle grep, slik at skolestruktur igjen må på den administrative og politiske dagsorden. Sett utenfra framstår selvsagt Fauske kommunes skolestruktur som nokså oppstykket og desentralisert. Når mange av informantene som RO møtte snakker om viktigheten av å beholde alle dagens driftsenheter som nærskoler, er det

en indikasjon på at nærscole eller "grendeskole" har et annet innhold i Fauske enn i mange andre distriktskommuner. Særlig blir det litt underlig, sett utenfra, å snakke om for store avstander til bomiljøet dersom en ser for seg å slå sammen flere av skolene i sentrum, Det kan være relevant å se på alle skolene i sentrum av Fauske, uansett hvilken som skal føres videre, som nærscoler. Avstandene mellom dagens 4 driftsenheter er meget begrenset. Likevel er det synspunkter på at opplæringslovens fokus på retten til å gå på skole i ditt nærmiljø er ensbetydende med at alle dagens 4 sentrumsskoler må føres videre for at opplæringslovens krav skal oppfylles.

RO ble presentert for synspunkter på at hver gang endring skulle skje, utbygging skulle foregå eller skolestruktur kom på banen, oppstår allianser mellom foreldregruppene og faggruppene. Dette resulterer i varierte og målretta pressgrupper som finner sine politiske allianser, alt etter hva saken gjelder. Dersom dette stemmer, betyr det at utviklingen ikke er under politisk styring, men ligger i hendene på fagfeltet i allianse med foreldrene. Dette er ikke unikt for Fauske kommune, men likevel et dilemma. Mangel på bevissthet om den kommunale, skolepolitiske plattformen, kan være en indikator på at synspunktet presentert for RO kan ha noe sannhet i seg. Etter å ha studert noen av de dokumenter som er fremmet administrativt og behandlet politisk de senere årene, kan det synes som at "omkamper" er vanlig strategi særlig innenfor oppvekstområdet. Noen av informantene, også fra foreldreståsted, uttrykker nå trøtthet i forhold til stadig nye runder, stadig nye omkamper. Nå etterlyses beslutninger som kan gi litt større forutsigbarhet i forhold til videre utvikling. Det kan bety at det denne gangen forventes at politikerne kan være villige til å fatte vedtak på struktur som ikke nødvendigvis er bare populære, men som kan gi noe mer forutsigbarhet og bedre grunnlag for realistiske planer for utbygging og utvikling av tjenestene.

RO var på driftsbesøk ved alle driftsenhetene innenfor skole. RO besitter ikke bygningsteknisk kompetanse, men fikk innblikk i noe av de fysiske rammene som skole drives innenfor. Kvaliteten på de arealene som RO fikk se, var noe varierende, men mye var av meget bra standard. Et inntrykk rådgiverne fikk, var at bygningsmassen ved flere av driftsenhetene bar preg av "klatting" eller "aksjonsbygging". Dette kan ofte være tegn på mangelfull, helhetlig plan for bygging, renovering og vedlikehold. Det RO fikk av informasjon tyder på at kommunen mangler en realistisk plan for hvordan arealene skal vedlikeholdes, og noe manglende fokus på ENØK-tiltak for å redusere driftskostnadene.

RO ble også presentert for vurderinger som kan indikere at Fauske kommune ikke har fått tilstrekkelig ønsket effekt av etablering av felles ledelse for skole og barnehage ved oppvekstsentrene. Dette ble delvis bekreftet ut fra den informasjon rådgiverne fikk ved driftsbesøkene. Det kan tyde på relativt begrensa overføring av kompetanse og metoder fra barnehagene til grunnskolen, begrensa eksempler på at personell flytter fra barnehage til skole, og omvendt. Det synes ikke vesentlige forskjeller i samhandlingsmønster ved oppvekstsentrene, sammenlignet med samhandlingsrutinene mellom barnehage og skole på Vestmyra.

Fauske kommune bør foreta et valg:

- ✚ Enten iverksette tiltak som sikrer reell samdrift mellom barnehage og grunnskole slik ett av målene var ved etablering av oppvekstsenter.

Eller

- ✚ Oppgi denne strategien og eventuelt i verksette andre type tiltak for å få større grad av helhet i oppvekstløpet for barna.

Oppvekstsenterstrategien kan forutsette konsekvent samlokalisering av barnehage og skole, og at barnehagestrukturen i størst mulig grad følger skolestrukturen. I mange kommuner er dette ikke gjennomførbart, eller vil kreve store investeringer. I tillegg er det fra foreldrenes side oftest lagt vekt på nærhet til barnehagen som viktigere enn nærheten til grunnskolen.

3. BEFOLKNINGSUTVIKLING OG LEVEKÅR

I følge SSB er prognosene for befolkningsutviklingen i Fauske slik:

Bilde 1: Framskrevet folkemengde, aldersgruppe 6 – 15 år og 0 - 5 år for Fauske kommune

	2009	2015	2020	2025	2030
6 – 15 år	1243	1140	1078	1047	1066
0 – 5 år	616	576	588	613	620

(Kilde: SSB)

Tallene fra SSB bygger på alternativet middels nasjonal vekst (middels fertilitet, middels aldring, middels innvandring etc.). Nedgangen er stipulert tydelig for perioden fram til 2025 for barn i skolealder, en nedgang fra i dag på om lag 16 % (ca. 200 elever i reduksjon fram til 2025). Prognosene fra SSB vil uansett danne noe av grunnlaget for kommunal planlegging innenfor tjenesteområder som barnehage og skole.

Dersom nedgangen i elevtallet slår til, vil dette bety en nedgang i de statlige overføringene til kommunen. Antallet innbyggere i alderen 6 – 15 år vektet til ca. 30 % av samla kostnadsindeks som legges til grunn for statens overføring til kommunene. En reduksjon på 200 elever vil dermed få store konsekvenser for kommunens overføring av ressurser fra staten.

Denne reduksjonen vil kompenseres noe med at økningen i antallet eldre i Fauske i samme periode vil være fra 1392 i 2009 til 2242 i 2030 (antallet 67 +). Dette er en vekst på hele 60 %. Antallet innbyggere over 67 år har ikke samme store vektning som antallet barn i alderen 6 – 15 år. I følge prognoser fra SSB vil det totale folketallet for Fauske holde seg noenlunde stabilt i denne perioden fram til 2030.

Utgangspunktet for Fauske er at kommunen representerer statistisk gjennomsnitt for alle aldersgrupper per i dag. Det vil si at når det gjelder alderssammensetningen i befolkningen, er Fauske en gjennomsnittskommune. Utviklingen går i retning av at

Fauske vil bli en "seniorkommune". Dersom prognosene slår til, vil aldergruppen 67 + utgjøre ca. 24 % av totalbefolkningen i 2030, mot under 15 % i dag.

Bilde 2: Aldersfordeling i befolkningen i prosent per 2008

	0 – 15	16 – 24	25 – 66	67 – 79	80 +
Fauske	20	11	55	9	5
K.gr. 8	21	11	53	9	5
Fylket	20	11	54	9	5,2
Landet	21	11	55	8	4,7

(Kilde: SSB – 2008)

Når RO senere i rapporten analyserer data om Fauske som framgår fra tall i KOSTRA, kan det også være nyttig å ha med seg noen kjennetegn fra levekår i Fauske sammenlignet med andre kommuner.

Noen levekårsindikatorer som kan ha betydning for behovsprofil og utfordringer innenfor skole, kan være følgende:

- Andelen innbyggere i Fauske med sosialhjelp er større enn gjennomsnittlig, og av disse er det mange som mottar langtids sosialhjelp og samtidig er arbeidssøker. Dette kan indikere større arbeidskraftreserve i Fauske eller større sosiale problemstillinger i befolkningen enn gjennomsnittlig.
- Andelen barnevernssaker i Fauske er høyere enn i andre kommuner, 53,9 per 1000 innbyggere 0 – 17 år. Landsgjennomsnitt (2007) utgjør tilsvarende 37,5.
- Andelen enslige forsørgere med stønad fra folketrygden er ikke vesentlig høyere i Fauske enn gjennomsnittlig (2,7 % mot 2,5 % som snitt for kommunene i gruppe 8 i KOSTRA).
- Ledighetstallene var i følge reviderte tall fra KOSTRA litt høyere i Fauske enn i andre kommuner.

Disse indikatorene kan tyde på noen utfordringer i oppvekstsektoren i Fauske som ikke finnes i tilsvarende omfang i andre kommuner. Dette kan være en av flere forklaringer på at andelen elever som får spesielt tilrettelagt opplegg er høyt i Fauske sammenlignet med andre kommuner (drøftes nærmere senere i rapporten).

4. RESSURSBRUK

Fauske kommune er en relativt rik kommune og har, ifølge informasjon fra kommunen sjøl, hatt mye ekstra ressurser (kraftinntekter) å sette inn i drift gjennom flere år. Kommunen har også midler i bundne fond på grunn av disse kraftinntektene. I følge KOSTRA utgjør konsesjonskraftinntekter hele 6,6 % av totale brutto driftsinntekter i 2007 for Fauske kommune. Gjennomsnittet for kommunene i gruppe 8 er 0,4 %, for kommunene i Nordland 1,1 % og for landssnitt er tilsvarende 0,3 %. Dette indikerer at kraftinntektene har vært og er viktig for kommunen Fauske.

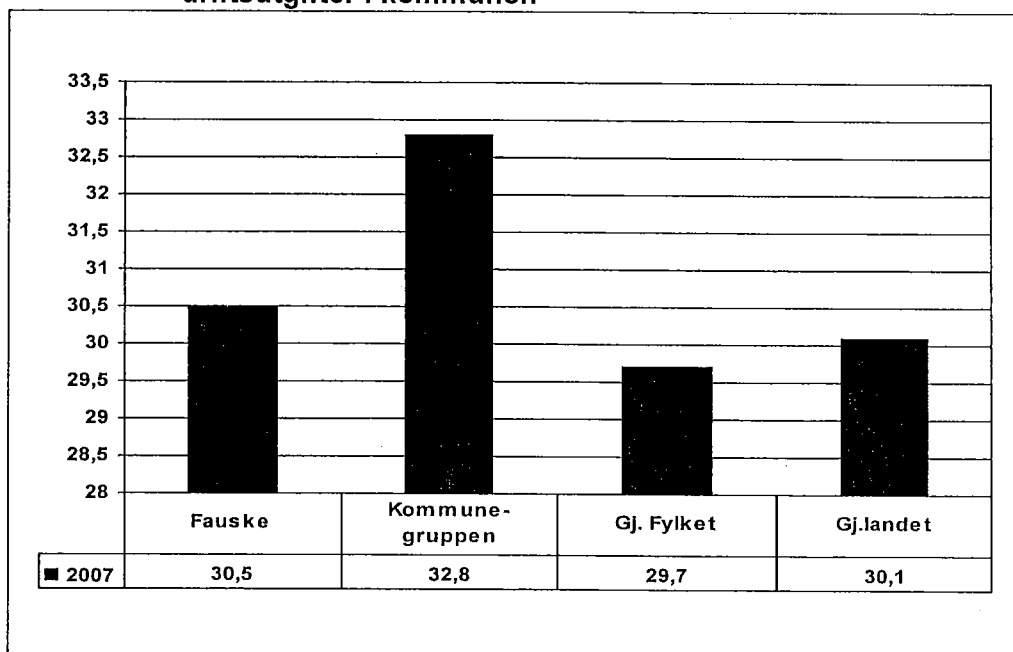
De totale netto driftsutgiftene per innbygger som framgår av tall fra KOSTRA, viser kr 33.327,- for Fauske mens snittet for kommunene i gruppe 8 er kr 31.316,-. Dersom

Fauske kommune hadde samme driftsutgiftsnivå totalt for alle tjenesteområder som andre kommuner i gruppe 8 i snitt for 2007, kunne budsjettet netto vært kr 19 mill. lavere.

Nedenfor skal RO kommentere noen tall hentet fra KOSTRA, og som er detaljerte nøkkeltall for grunnskoleopplæring (og barnehagedrift) i kommunene. Disse tallene gir ingen eksakte svar på hvordan drift av grunnskole/barnehage i Fauske foregår sammenlignet med andre kommuner, men kan gi noen ledetråder eller gi grunnlag for å stille grunngitte spørsmål.

Alle tallene som vises i bildene nedenfor, er hentet fra KOSTRA, reviderte tall per september 2008. Det betyr at tallene gjelder driftsåret 2007. Eventuelle kutt i eller økning av rammene foretatt i 2008 vil derfor ikke framgå av tallene. Tall for 2008 i KOSTRA vil ikke foreligge med noenlunde sikkerhet før tidligst i juni 2009. Foreløpige tall for 2008 forelå 16.03.09, men RO velger å ikke nytte disse tallene ut fra erfaringene om at de er relativt usikre tall.

Bilde 3: Netto driftsutgifter i grunnskoleopplæring i prosent av totale netto driftsutgifter i kommunen

Tallene viser at Fauske kommune prioriterer grunnskoleopplæring på linje med eller litt høyere enn gjennomsnitt i landet og kommunene i Nordland fylke. Som bildet viser prioriterer Fauske grunnskoleopplæring lavere enn gjennomsnittlig for kommunene i kommunegruppe 8.

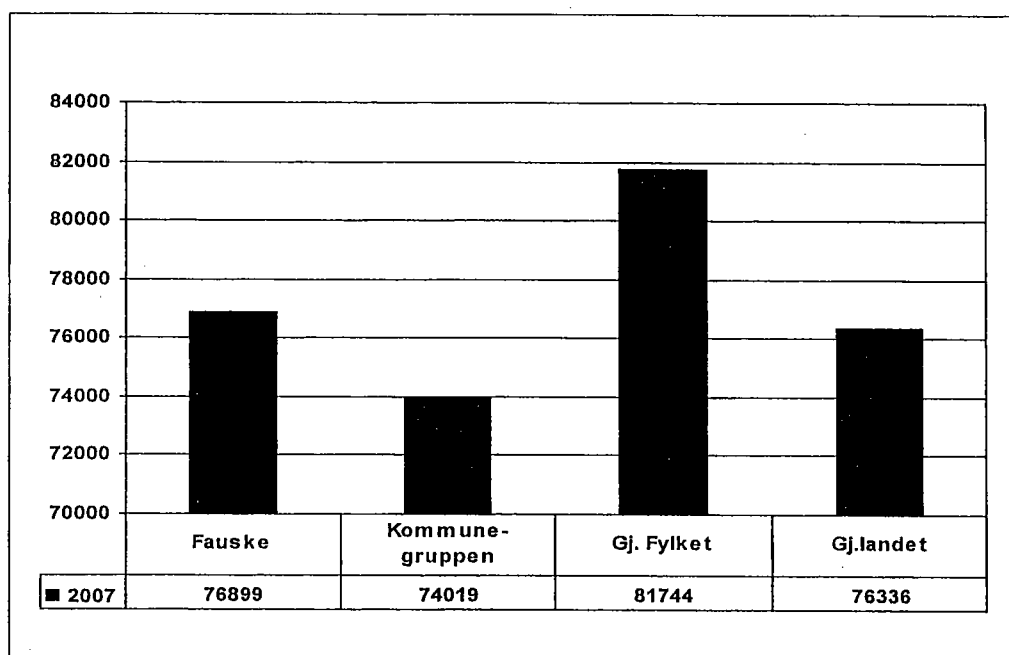
Av ulike årsaker må kommunen stramme inn driftsrammen, og dette vil berøre grunnskolen på samme måte som øvrige tjenesteområder.

Flere av ROs informanter peker på at det de senere årene er foretatt flate kutt med "ostehøvel – metoden", men at det nå bør foretas andre tiltak for å endre ressursprofilen innenfor oppvekst. Endring av skolestruktur er erfaringsmessig ett av

grepene som kommunene bør vurdere, da med resultat: - færre og mer robuste driftsenheter.

Dersom det er foretatt såkalte flate kutt de senere årene, viser likevel KOSTRA at det har vært en økning i kommunens prioritering av ressurser til skole i Fauske i perioden 2005 – 2007. Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring i % av samla netto driftsutgifter totalt, har økt fra 30,1 % i 2005 til 30,2 % i 2006 og altså 30,5 % i 2007. Tendensen har altså vært stigende prioritering i Fauske, mens tendensen på landsplan har vært motsatt. I Nordland har kommunenes prioritering av grunnskoleopplæringen i samme periode endret seg fra 30,5 % i 2005 til 29,7 % i 2007. For kommunene i gruppe 8 har vi samme tendens som for kommunene i Nordland, nedgang fra 33,2 % i 2005 til 32,8 % i 2007.

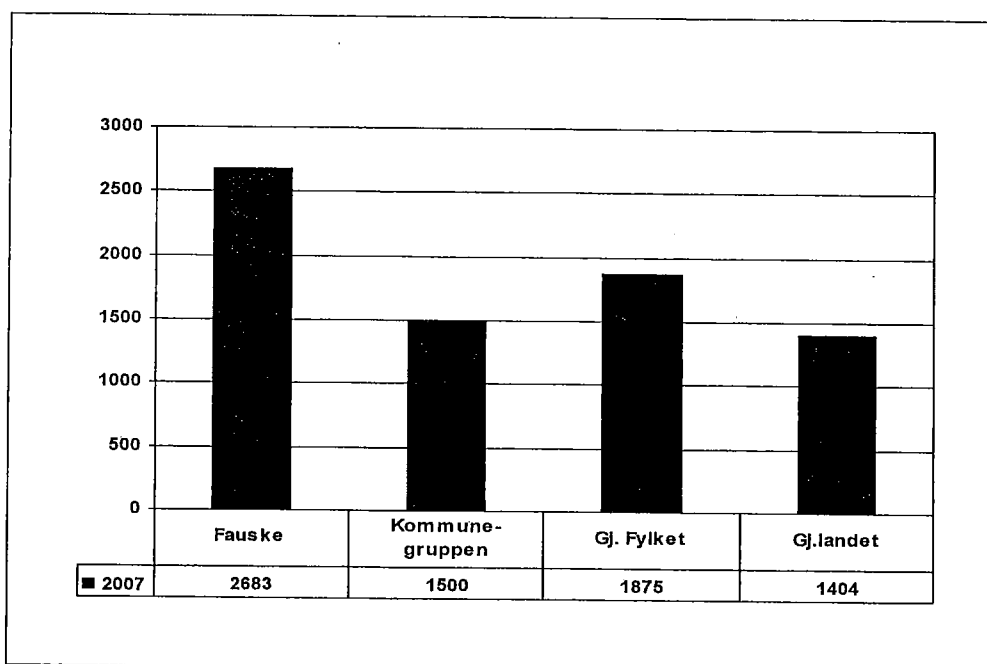
Bilde 4: Netto driftsutgifter grunnskoleopplæring, per innbygger 6 – 15 år

Dette er et bilde på ressursinnsats per elev i grunnskolen, der Fauske bruker mindre enn gjennomsnitt for kommunene i Nordland. Fauske har ikke de samme geografiske utfordringene som andre kommuner i fylket, og det kan forklare noe av kostnadsforskjellene mellom Fauske og andre nordlandskommuner. Flere små skoler og skysskostnader utgjør utfordringen for mange kystkommuner, både i nord og sør.

Fauske ligger høyere i ressursbruk enn gjennomsnittlig for kommune-gruppe 8. Dersom Fauske skulle legge sin kostnadsprofil på samme nivå som gjennomsnitt for kommune-gruppen, vil det bety en reduksjon på nærmere kr 4 mill.

Bilde 5: Brutto investeringsutgifter til grunnskoleopplæring, per innbygger

Tallene indikerer at Fauske kommune, sammenlignet med andre kommuner, har investert større ressurser opp mot grunnskolen enn hva tilfellet er i andre kommuner.

Dette kan understøttes av at det er ombygd, påbygd og bygd nytt areal de senere årene. I følge opplysninger RO har, ligger store nyinvesteringer framfor kommunen innenfor skolesektoren. Det vil ikke "bedre" ubalansen i bildet over.

Bildet kan også ha sin delforklaring i at kommunen har tatt tak i et etterslep som delvis skyldes manglende strategi for vedlikehold. Likeledes er det og vil bli i framtid, stilt økende krav til arealtype og arealkvalitet, noe som vil "ramme" Fauske på grunn av at kommunen har så mange driftsenheter innenfor skole. RO har sett på KOSTRA-tall for denne indikatoren for årene 2001 – 2007. Tallene viser minst 2 interessante trekk:

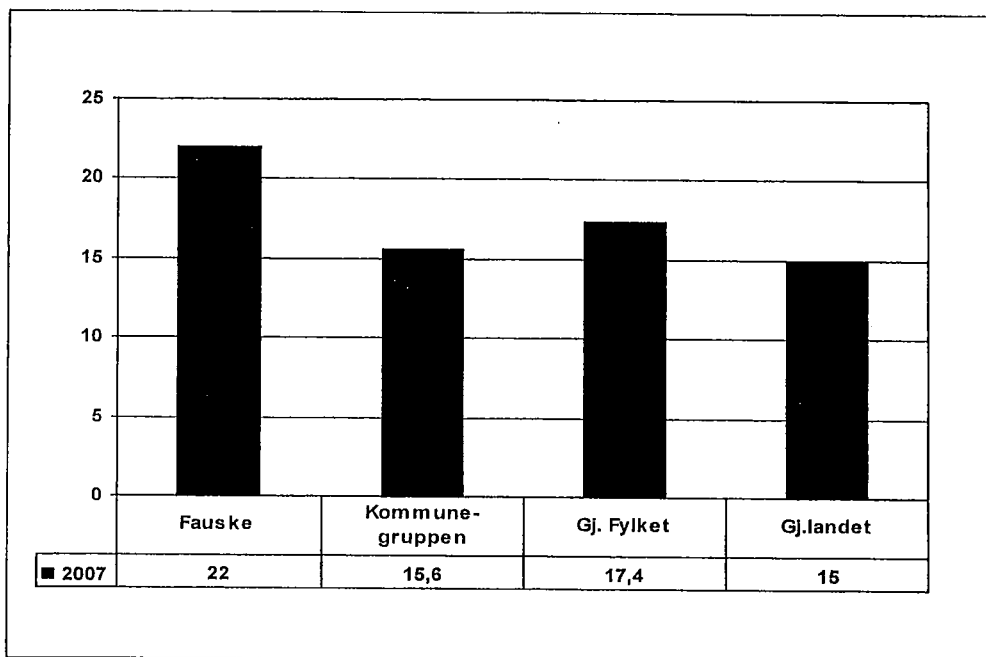
- I perioden 2001 – 2007 har Fauske 3 år (01, 04 og 05) hvor investeringene neste er fraværende og langt lavere enn i andre kommuner. De 4 andre årene har Fauske store investeringskostnader og til dels langt større kostnader enn gjennomsnittlig. Dette kan indikere "skippertaksinvesteringer" for å rette opp etterslep.
- Alle andre tall for landssnitt, snitt kommune-gruppe 8, snittet for kommunene i Nordland etc., viser en relativt jevn stigning i kostnadene, tilnærmet pris- og kostnadsstigning i markedet.

RO regner med at de tilskuddsordninger som nå foreligger fra staten, vil føre til ytterligere vekst i investeringene innenfor skole spesielt. Kommuner med mange skolebygg og driftsenheter vil måtte bruke relativt sett mer til renovering og nybygg enn kommuner med en mer ressurseffektiv struktur.

Bilde 5 over kan også være et klart uttrykk for den skolestruktur og antall kvm areal som kommunen per i dag disponerer til grunnskoleformål. Det er rimelig å anta at antallet driftsenheter som kommunen har (i alt 7 enheter), må ha slike kostnadmessige utslag som bildet over viser. Ut fra ROs syn vil ikke dette bildet endres i mindre kostbar retning i åra framover, snarere tvert i mot. Flere av enhetene vil trenge store investeringer framover for å oppfylle kvalitetskrav til elevareal.

En endra struktur med færre enheter som resultat vil ikke fjerne investeringsbehovet, men kommunen vil kunne konsentrere sine rammer til investeringer på færre enheter, noe som kan være kostnadseffektivt både for investeringsbudsjettene, og ikke minst for FDV og skolens tjenesteproduksjon.

Bilde 6: Timer spesialundervisning i prosent av antall lærertimer totalt

Dette bildet kan reise flere typer spørsmål.

- Er tallene et uttrykk for reelle behov som elevene i Fauske har, og hva skyldes eventuelt at Fauske skal ha så stort innslag av elever med behov for spesialundervisning, større enn i andre kommuner?
- Eller er bildet et uttrykk for en tradisjon og en kultur for at det fattes mange enkeltvedtak etter opplæringsloven, fordi dette blir sett på som en metode for å sikre ressurser til skolen?
- Eller er bildet et uttrykk for at skole og PPT i liten grad jobber systemretta og fortsatt prioriterer klientretta fokus?
- Kan bildet også være uttrykk for en tradisjon der PPT, barnevern og skolehelsetjeneste ikke har lett for å komme inn i barnehage og skole for å bistå i utvikling av leike- og læringsmiljøet, og for å intervensjonere tidlig for å forebygge uønska utvikling hos enkeltbarn?

Dersom bildet over er et reelt uttrykk for utfordringene i barnegruppen i Fauske, ville en kunne anta at en skulle finne noenlunde det samme bildet også i barnehagene. Men tallene for barnehagene er helt annerledes.

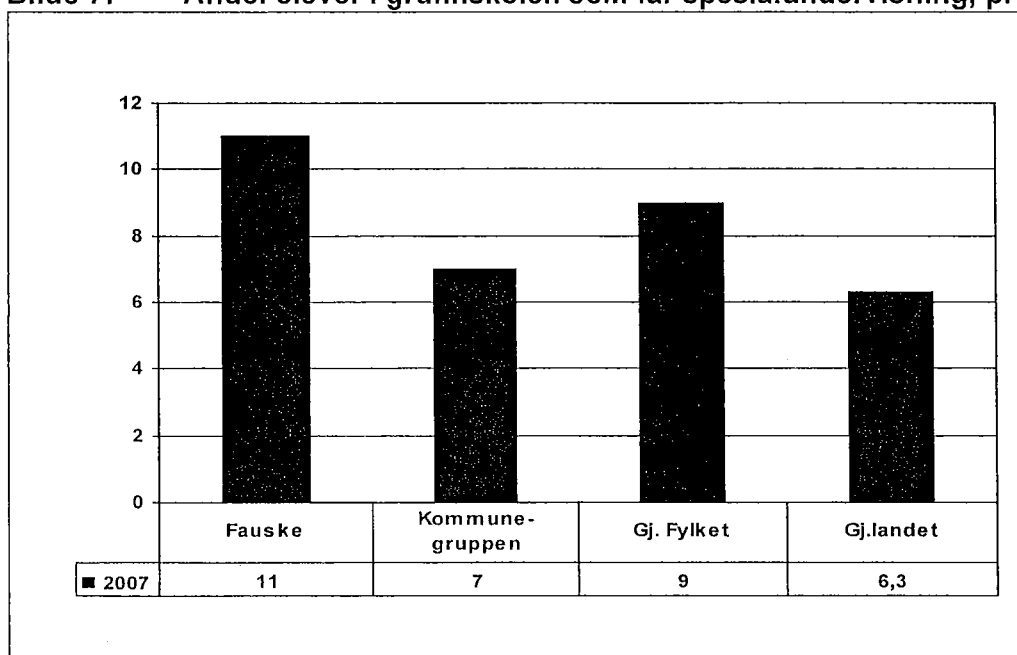
Andelen barn som i barnehagene får ekstra ressurser for tilrettelegging og ekstra støtte er lavt i Fauske. 3,4 i Fauske mot 5,0 i gruppe 8 og 4,6 som landssnitt. I tillegg er utgiftene per barn som får ekstra ressurser i barnehagene lavere i Fauske enn i andre kommuner, kr 123.111,- i Fauske mot kr 227.324,- som snitt i gruppe 8 og et landssnitt på kr 246.775,-.

Tolkningen av disse tallene kan gå i ulike retninger. Men, de kan indikere at barnehagene jobber på en helt annen måte enn skole når det gjelder individuell tilpassing, utfordringene løses innen gruppen og de ressurser som gruppen disponerer. RO er spent på om de vedtakene på ekstraressurser som fattes i barnehagene skjer først siste år før overføring til skole. Dersom det stemmer, er det en klar indikasjon på bevisst bruk av enkeltvedtak for å sikre ressurser, noe som fratrar skolen den fleksibiliteten som skolen egentlig har.

Dersom spesielle levekår er eneste forklaring på tallene i grunnskolen, skulle en forvente å finne noenlunde samme nivå også i barnehagen, noe som ikke er tilfelle. Barnehagene jobber vanligvis (jfr. funn RO gjør også i andre kommuner), på en helt annen måte for å støtte barn med spesielle behov, sammenlignet med hva skolen gjør. Dette vil bli et tema i den videre prosessen, uansett struktur.

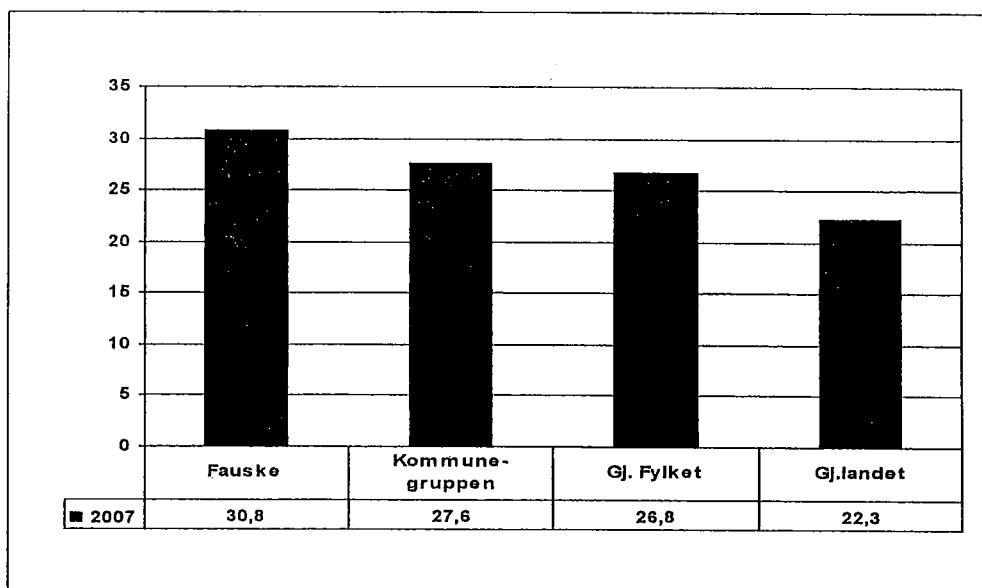
Kommunens etablering av eget familiesenter kan være ett skritt i riktig retning. Dette forutsatt at fokus, arbeidsmåter og hvor kompetansen er i daglig bruk, blir endret.

Bilde 7: Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent

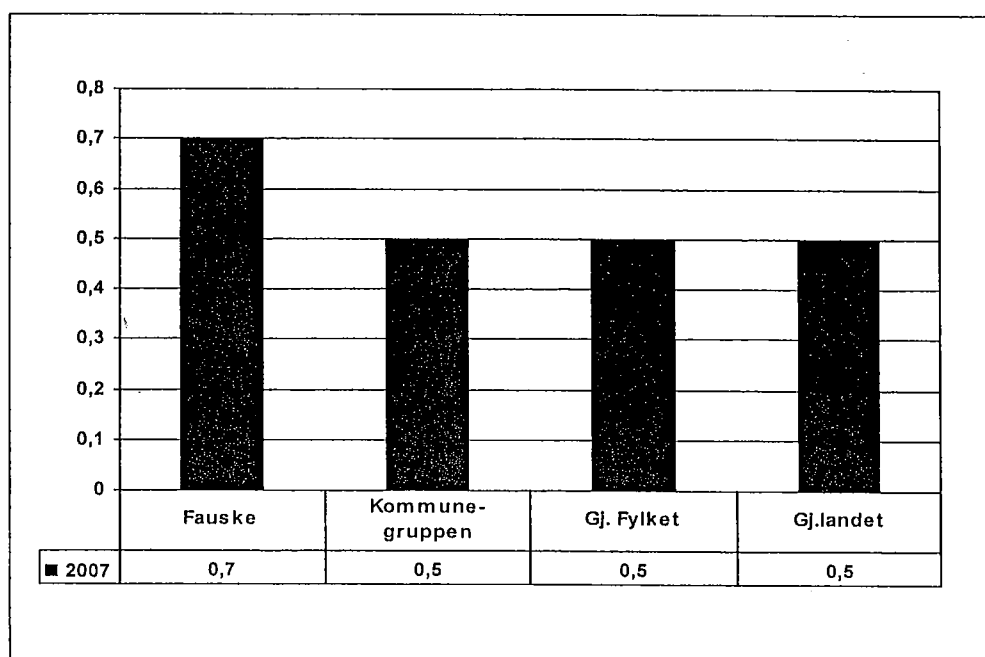
Dette bildet bekrefter tallene i bilde 6. Dersom Fauske skulle ha tilsvarende praksis som gjennomsnitt for kommunene i gruppe 8 i KOSTRA, skulle antallet enkeltvedtak vært redusert med om lag 50 (fra ca.130 til ca. 80).

Bilde 8: Andel elever som får skoleskyss i prosent av alle elever

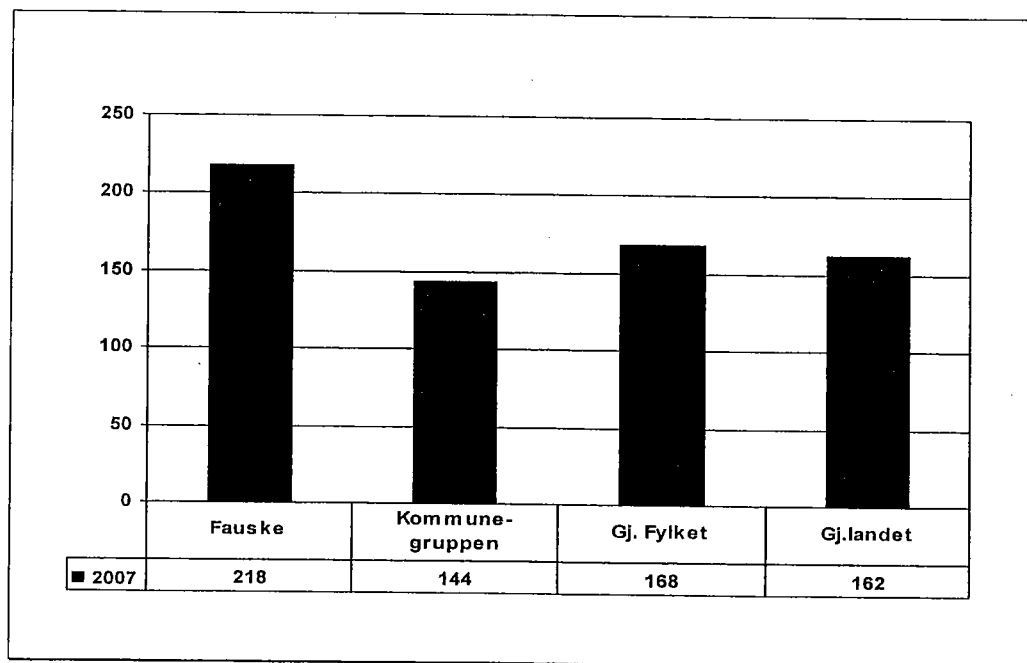
Andelen av elever i Fauske som får skoleskyss er overraskende stort. Med så mange driftsenheter som Fauske har innenfor skole, kunne en forvente at færre elever enn gjennomsnittlig fikk skoleskyss. Den videre arbeidsprosessen må finne forklaring på dette funnet i KOSTRA.

Bilde 9: Netto driftsutgifter til skolefritidsordningen, i prosent av samlede netto driftsutgifter

Tallene i bildet er en indikasjon på at SFO ved skolene i Fauske er mer ressurskrevende enn gjennomsnittlig. Fauske kommune bruker mer av totale netto driftsramme til SFO enn andre kommuner. Bildet nedenfor er bare en bekreftelse på antakelsen.

Bilde 10: Netto driftsutgifter til skolefritidsordningen, per innbygger

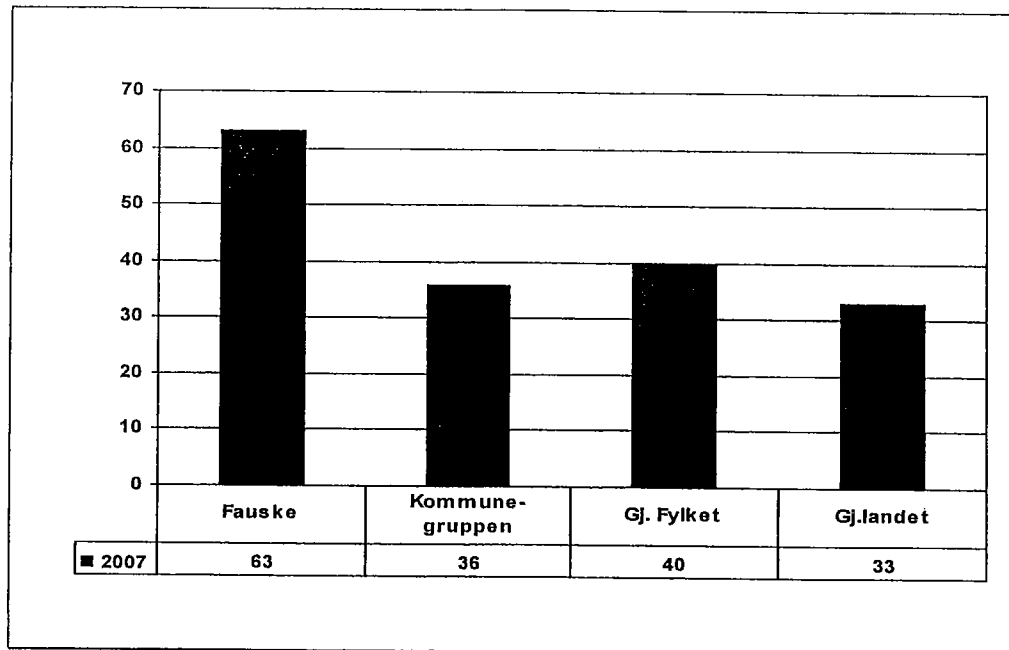
SFO koster Fauske kommune om lag kr 700.000,- mer enn om utgiftene var på nivå med gjennomsnitt for kommunene i kommunegruppe 8 i KOSTRA.

For årene 2004 – 2007 har utgiftene til SFO per innbygger variert svært mye, fra kr 247,- i 2004, kr 166,- i 2005, kr 173,- i 2006 og kr 218,- i 2007, men i alle disse årene har utgiftsnivået ligget over gjennomsnitt for landet og for kommunene i gruppe 8.

Netto driftskostnad til SFO per innbygger 6 – 9 år er for 2007 på kr 4.427,- i Fauske, mens snitt for kommunene i gruppe 8 ligger på kr 2.680,-, altså en differanse på kr 1.747,- per elev som er i SFO-alder.

Noe av forklaringen på kostnadsbildet kan finnes i bilde 11 nedenfor.

Bilde 11: Andel ansatte i SFO med lærerutdanning, førskoleutdanning eller fagutdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget

Årsakene til at bildet blir slik, kan være flere, blant annet:

- Prioritering fra kommunens side av høy kompetanse inn i stillingene i SFO. Det betyr et bevisst valg. Kommunen kan i så fall ha definert innhold i SFO som en del av skolens opplæringstilbud mer enn et leike- og fritidstilbud.
- Større andel av de barna som deltar i SFO har atferdsvansker eller ulike typer funksjonsnedsettelse og trenger spesiell oppfølging fra høyt kompetent personell.
- Stillinger i SFO blir brukt som hjemler for å fylle opp stillinger for pedagogisk personell som ellers har redusert stilling i skolen. RO ser at dette kan være tilfelle i flere kommuner med mange og relativt mindre driftsenheter.
- I noen kommuner ser RO at SFO-hjemler også benyttes som "retrettstillinger" eller som stillinger for pedagogisk personell hvor alternativet ville være lengre sykmeldingsperiode med uføretrygging som sluttresultat.

Kostnadsbildet når det gjelder SFO er av slik karakter at det videre arbeidet må søke å finne svar på årsakene, og om det er ønskelig og mulig å gjøre noe med det.

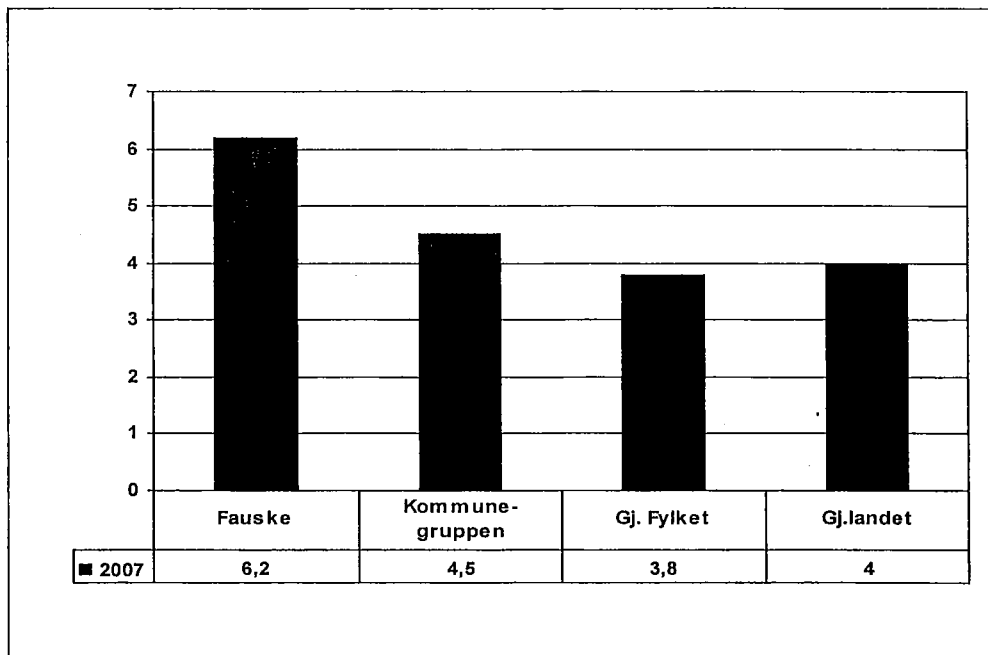
En forklaring som noen av informantene har gitt, er at de faglige utfordringene som finnes i skolene i Fauske, ref. andelen elever med enkeltvedtak, er den viktigste grunnen til at SFO også viser et slikt kostnadsbilde.

Andre kostnadseksempler grunnskole

Ut fra tall for 2007 i KOSTRA bruker Fauske kommune mindre enn andre kommuner til inventar, utstyr og undervisningsmateriell per elev. Bilde 12 nedenfor kan være en indikasjon på samme prioritering, og som et mulig resultat av flere års bruk av

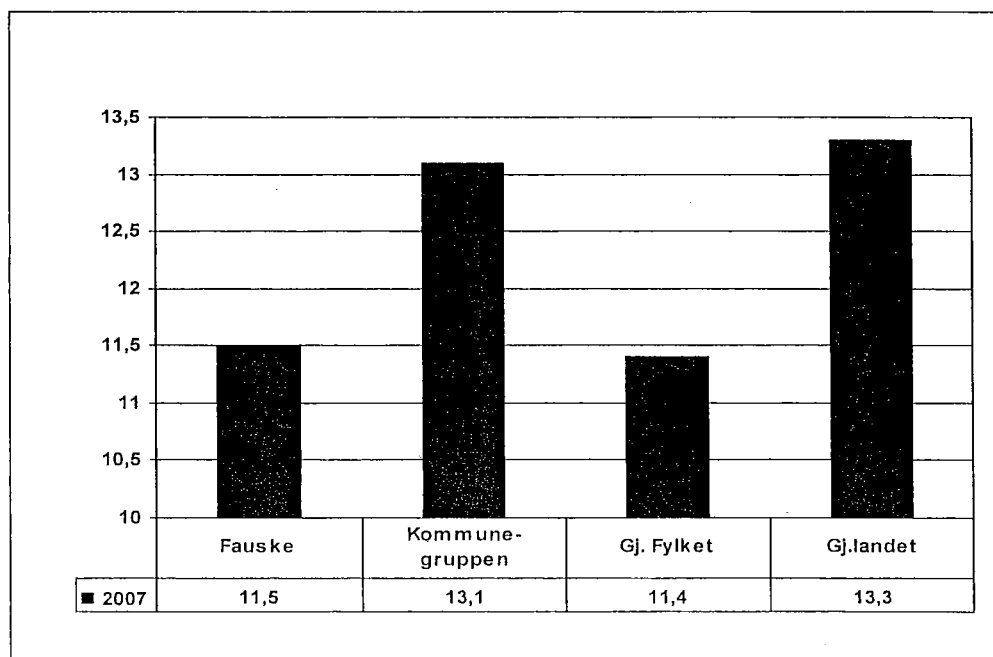
"ostehøvel" i nedskjæring, samt som resultat av vedtak på lavt antall elever per gruppe for kontaktlærere.

Bilde 12: Andel elever per datamaskin

Bildene 13 og 14 nedenfor viser tall for voksentettheten i grunnskolen som tydeligvis er større enn gjennomsnittlig.

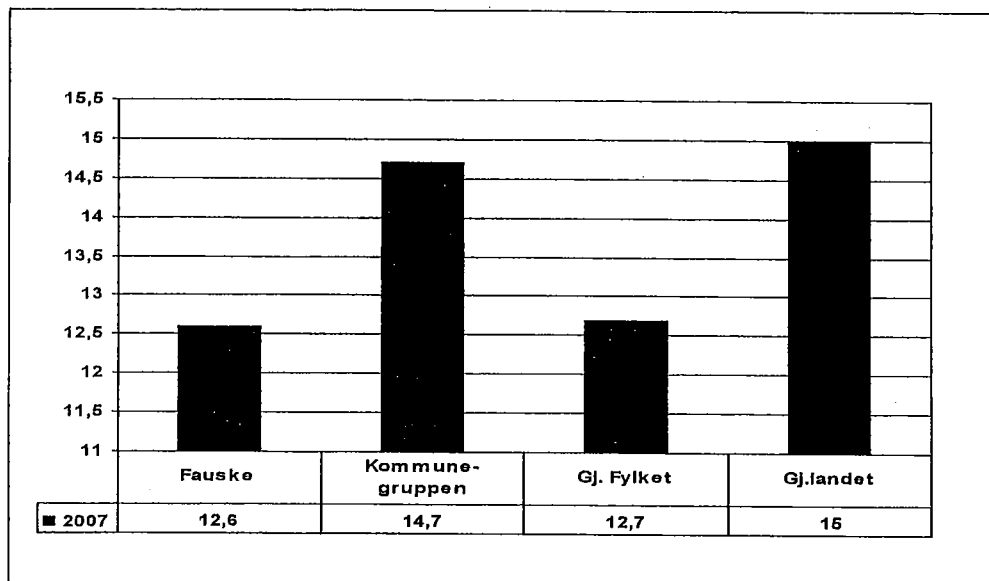
Bilde 13: Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1. til 7. årstrinn

Gruppestørrelse på barnetrinnet gikk ned fra 12,5 i 2006 til 11,5 i 2007. I 2005 var samme gruppestørrelse på 12,4. Kommunen må ikke bli overraska om antallet elever per gruppe på barnetrinnet vil fortsette å gå ned i årene framover. Redusert antallet elever vil skje ved reduksjoner ved de fleste enhetene, og dermed ramme gruppestørrelsen mer enn antallet grupper.

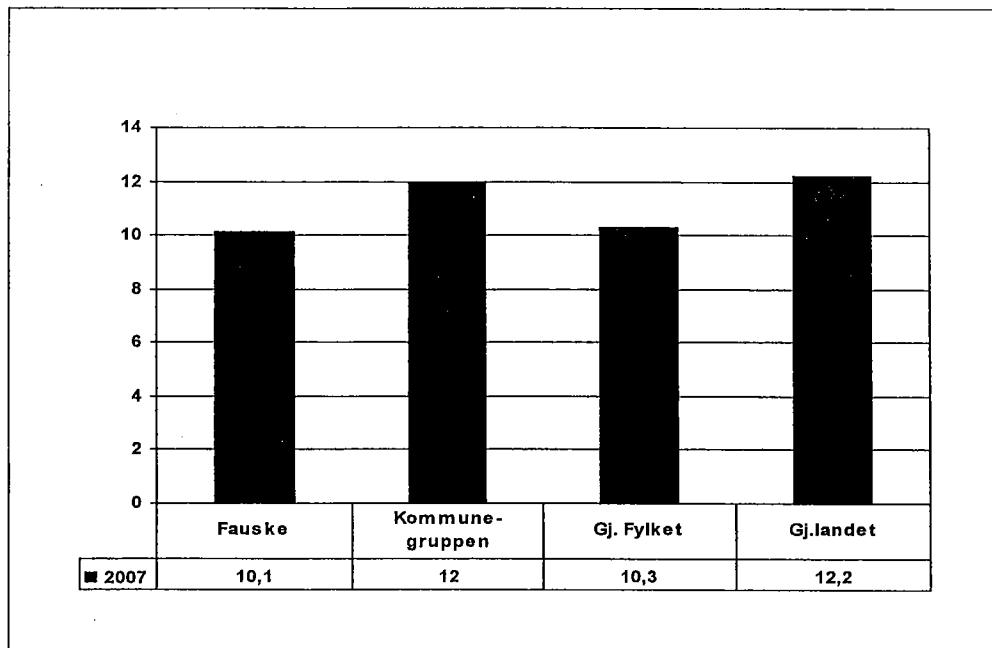
Kommunens vedtak på maksimum 12 - 13 elever per gruppe, er også medvirkende til denne utviklingen (jfr. sak 060/04 i driftsutvalget). Det kan reises spørsmålstegn ved om dette vedtaket er til gunst for elevene og skolene. Et slikt vedtak fratrar skolene fleksibiliteten de skal ha etter oppløsning av klassebegrepet etter at kommunene fikk ansvaret for grunnskolen. De fleste kommuner ønsker å gi skolenes ledere ansvar for, ut fra et faglig skjønn, å innrette drift slik at gruppernes størrelse er hensiktsmessig ut fra elevenes behov, og ut fra faglige behov for å realisere opplæringslovens krav om individualitet og forsvarlighet i undervisningen.

Bilde 14: Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8. til 10. årstrinn

Som bildene viser, er størrelsen på elevgruppene mindre enn gjennomsnittlig i andre kommuner, det vil si at voksnettheten er større i Fauske enn i andre kommuner.

Bilde 15: Elever per undervisningsrelatert årsverk

Bilde 15 bekrefter situasjonen i skolene i Fauske, med små grupper elever per voksen i de fleste sammenhenger.

Denne prioriteringen sammen med en relativt oppstykket struktur har likevel sin pris. Dersom struktur og voksentetthet skal videreføres, samtidig som rammene blir trangere kan dette gå ut over materiell, vedlikehold av skolebygg etc. Det er vel noe av dette som RO mener er situasjonen for Fauske – skolen i dag. Flere av informantene påpeker at de rammekutt som er gjort de senere årene, først og fremst har rammet inventar, utstyr, undervisningsmateriell og de fysiske rammene rundt elevene, og i mindre grad har redusert antallet ansatte i skolen.

RO påpeker tidligere i rapporten at kommunen kan ha relativt store utfordringer med vedlikeholdsprogram og oppgradering eller nybygging av elevlokaler i skole. Samtidig så viser tall i KOSTRA at kommunen investerer relativt sett mye i grunnskoleområdet sammenlignet med andre kommuner. I 2007 var investeringene i skole i % av totale brutto investeringer i Fauske på hele 31,1 %, mens snittet for landet var 22,2 % og for kommunene i gruppe 8 i KOSTRA, 26,4 %. Dette kan indikere høyt investeringsnivå, innenfor en struktur med mange enheter.

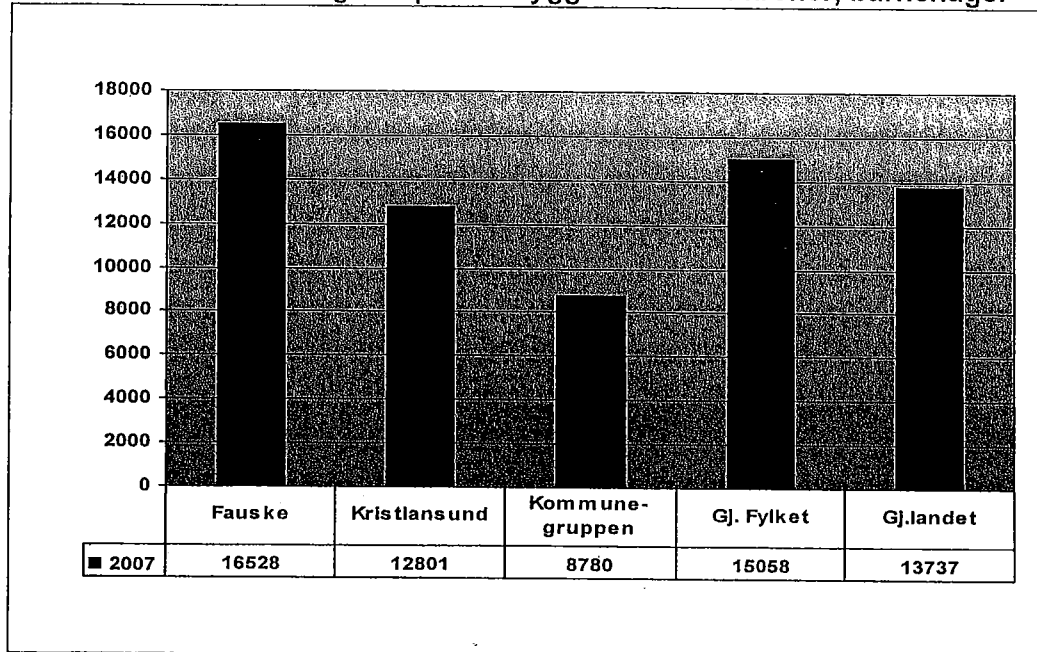
Dersom RO ser på KOSTRA og tallene for korrigerede brutto driftsutgifter per elev til grunn- og spesialskoler, finnes følgende tall:

Fauske har en kostnad på kr 73.682,-, kommunegruppe 8 tilsvarende kr 70.786,- og et landssnitt på kr 69.829,- per elev. Dersom Fauske skulle ha samme brutto driftsutgifter per elev som landsgjennomsnitt, kunne budsjettet vært redusert med

nærmere kr 5 mill. Her må en selvsagt ta hensyn til spesifikke utfordringer som finnes i grunnskolen i Fauske sammenlignet med andre kommuner, dersom slike spesielle utfordringer finnes.

Barnehagene

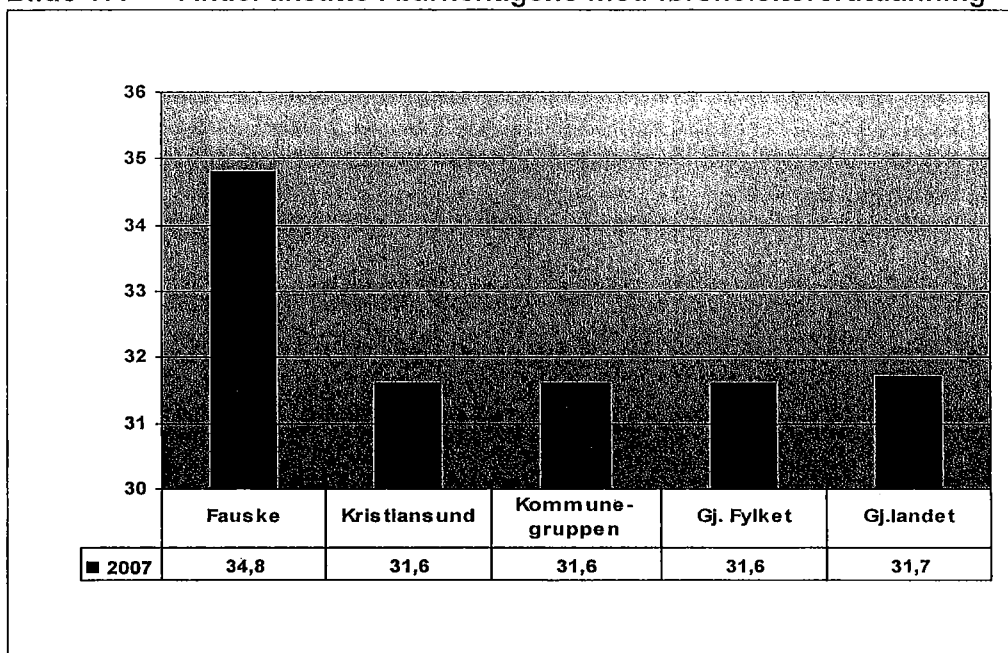
Bilde 16: Netto driftsutgifter per innbygger 1 – 5 år i kroner, barnehager

Bilde 16 indikerer at også barnehagene er dyrere i drift enn gjennomsnitt for andre kommuner. Dersom kostnadssnittet for kommunene i gruppe 8 i KOSTRA skulle legges til grunn, kunne barnehagebudsjettene i Fauske reduseres med omlag kr 3,9 mill. Dette er tall som bare gir indikasjoner, ikke eksakte fasitsvar for hva en bør gjøre.

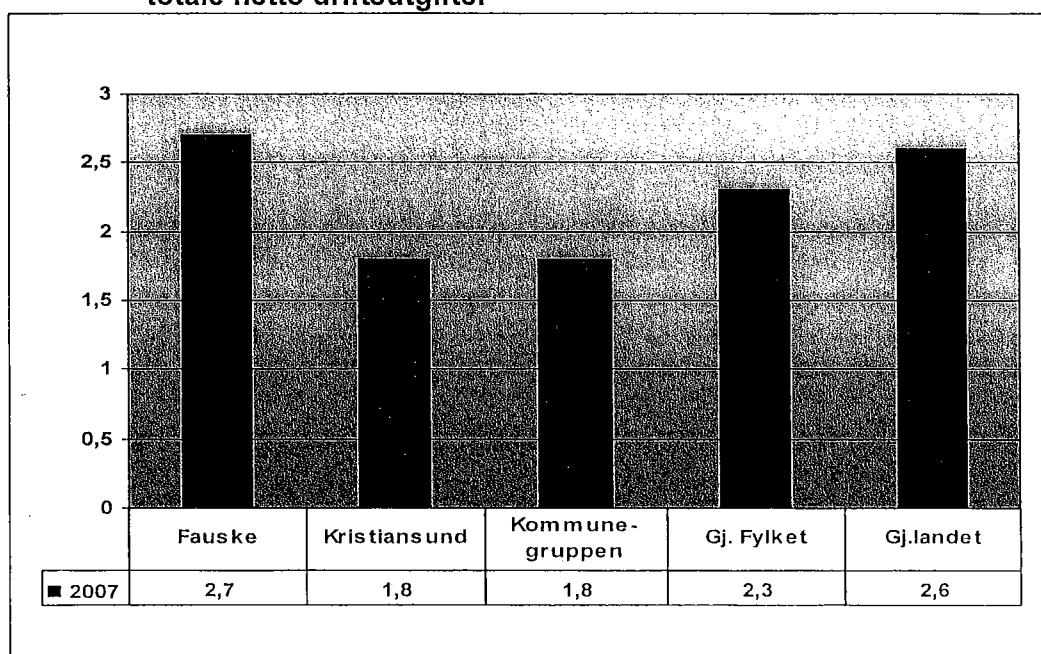
Årsakene til kostnadsprofilen i barnehagene skal kartlegges nærmere den 25. mars, og resultatet bringes inn i prosessen i arbeidsgruppen som starter sitt arbeid den 26. mars.

Bilde 17: Andel ansatte i barnehagene med førskolelærerutdanning

Fauske har bedre fagdekning innenfor barnehagen enn gjennomsnittlig, i betydningen andelen ansatte med førskolelærerutdanning. Dette kan være et kvalitetstegn, og samtidig en delforklaring på kostnader. Ut fra forebyggingsperspektiv mener RO det er viktig med sterk og brei kompetanse i barnehagene, og at de erfaringer og den kompetanse som der bygges opp, får betydning for utviklingsarbeidet også i grunnskolen.

Bilde 18: Netto driftsutgifter til barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter

Sluttsatsen når det gjelder barnehagene, er likevel at Fauske kommune prioriterer større ressurser til barnehagene enn gjennomsnittlig for andre kommuner. Det kan tenkes at dette er en faglig og politisk prioritering som er ønskelig og sett på som riktig.

Likevel mener RO at det kan være hensiktsmessig å se på om det finnes trekk ved driftsformen som kan endres slik at kommunen får ønsket kvalitet, men innenfor en bærekraftig ressursramme.

5. KVALITET PÅ TILBUDENE

ROs SAMLA VURDERING

RO betviler ikke at det er mange kvalitative fordeler med dagens skolestruktur, men vil samtidig påpeke at de fleste tall som er tilgjengelig om drift innenfor dagens modell, indikerer at strukturen i seg sjøl er kostnadskrevende.

Bakgrunnen for at kommunen igjen velger å starte en debatt om skolestruktur primært (ikke barnehagene i samme grad), synes å være erkjennelsen av at rammene som Fauske vil ha til disposisjon i årene framover, ikke vil være vesentlig romsligere enn i dag, snarere vil ressursrammene trolig bli redusert. Dette skyldes i hovedsak reduserte statlige overføringer på grunn av endret alderssammensetning i befolkningen og nedgang i folketall og elevtall, i følge prognosene.

De argumenttrekker som RO møtte fra ulike informantgrupper under samtale 12. og 13. februar, og i tillegg vurderinger som er gjort i forbindelse med tidligere strukturutredninger, kan sammenfattes i blant annet følgende punkter:

- Argumentene mot å slå sammen skoler til større driftsenheter, også i sentrum av Fauske, går på ønsket om å opprettholde nærskolen og å unngå for store grupper på trinnene. Det vises også her til kommunestyrets vedtak om redusert antall elever per gruppe i forhold til det som oppfattes som veiledende norm for gruppestørrelse per kontaktlærer. Dette vedtaket i Fauske blir oppfattet som en politisk klar erkjennelse av at "smått er godt".
- Det er klare ønsker om å beholde det bestående, også ut fra behovet som nærmiljøet har for en skole og/eller barnehage i sin midte. Skolen er i den sammenheng noe mer enn skole, den er sentrum for aktivitet og samhold i lokalmiljøet.
- Store avstander og skyssutfordringer blir også fremhevet som argumenter mot å slå sammen driftsenheter. Dette gjelder faktisk også som argument mot sammenslåing av driftsenheter i sentrum av Fauske.
- Å slå sammen til 1 ungdomsskole i Fauske vil, etter flere informanters vurderinger, ramme skolemiljøet både i Sultjelma og Valnesfjord. Disse enhetene vil bli faglig forringet, og miste fortrinnene med en 1 – 10 løsning.
- Andre igjen ser fordeler med å slå sammen driftsenheter, både fordi det vil styrke fagligheten ved litt større enheter, det vil bli et rikere elevmiljø der elevene vil få større valgmuligheter så vel sosialt som faglig.
- Atter andre ser nødvendigheten av å endre skolestrukturen ut fra ressursmessige betraktninger, også fordi en er redd at prognosene for elevtallutviklingen ikke gir grunn for optimisme.
- Flere av informantene er inne på at dersom kommunen nå ikke tar strukturelle grep, vil det føre til videre bruk av "ostehøvel-kutt", noe som vil ramme alle

driftsenheter innenfor skole, utarme den enkelte skolens samla ressurs slik at det oppleves vanskelig å opprettholde ønsket kvalitet.

I alle slike strukturdebatter i kommunene i Norge, er argumenttrekkene omfattende både for og i mot strukturelle endringer, og da særlig sammenslåing av skoler noe som resulterer i nedlegging av driftsenheter. Dette er både forståelig og uttrykk for et oppriktig engasjement fra befolkningens side, og sier noe om hvor viktig barnehage og skole er for svært store grupper i et lokalsamfunn.

Det finnes lite av entydig forskning på konsekvenser ved endringer i skolestruktur, eller forskning som kan gi "fasit" for den ideelle strukturen. Konklusjonen er at hver enkelt kommune må finne sin struktur, finne sine tiltak og opplegg som sikrer barn og unge den kvalitet på tilbudet som kommunen er pålagt å yte med utgangspunkt i lov.

Det er likevel nokså vanlig, ut fra ROs erfaringer, at argumenttrekkene for eller mot strukturelle endringer lett beveger seg bort fra fokus på barnets beste, til å argumentere til fordel/ulempe for foreldre og besteforeldregenerasjonen. Fauske kommune er forpliktet til å finne sin beste løsning av hensyn til barnet, eleven, den "oppvoksende" delen av innbyggerne.

Strukturendringer og sentralisering innenfor både oppvekst og helse/omsorg skjer ikke utelukkende av ressursmessige årsaker. Like viktig er denne utviklingen for å sikre en tjeneste som tilfredsstillende stadig økende og mer spesifikke kvalitets- og kompetansekrav gitt av statlige myndigheter og delvis gjennom rettighetslovgivning. Det er mange kommuner som opplever problemer med å rekruttere tilstrekkelig kompetent personell til grunnskolen, fordi skolestrukturen ikke gjør det tilstrekkelig attraktivt å søke stilling, fagmiljøet ved den enkelte skolen blir for spinkelt og sårbart.

Når det gjelder skolenes eller oppvekstsentrenes faglige, pedagogiske og psykososiale miljø, er ROs erfaringer følgende:

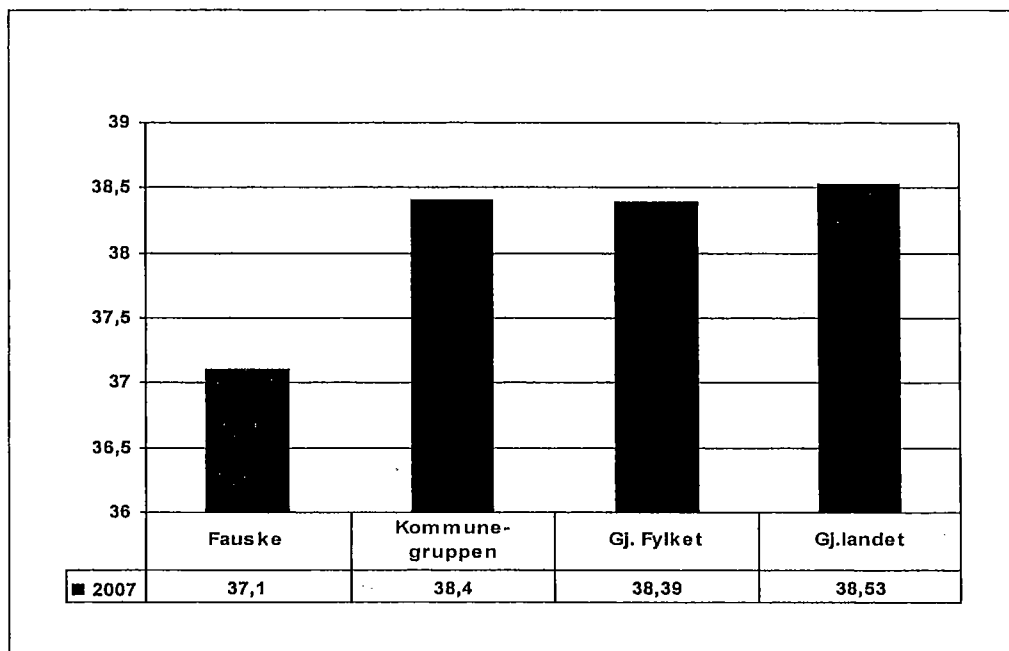
- Mindre skoler kan oppleves som mer oversiktlige, og kan gi større nærhet til barna.
- Oppvekstenhetene eller skolene kan også bli for små.
- Større skoler kan ha større faglig bredde.
- Både små og store skoler kan oppvise gode resultater.
- Dyktig ledelse er avgjørende uansett.
- Relasjonen mellom lærer og foreldre er uavhengig av skolens størrelse.
- Et større miljø gir flere muligheter til valg for elevene i sosiale og faglige relasjoner.

Det finnes veiledende normer for hvor stor en grunnskole maksimalt bør være i antallet grupper/klasser eller barn, men det finnes ingen veiledende norm for hvor liten en skole kan være for at det kan stilles spørsmålstegn ved kvaliteten i opplæringstilbudet til elevene.

RO har ingen grunn til å tro at noen av dagens 7 enheter innenfor grunnskolen i Fauske er så små eller at kommunen har en struktur som tilsier at det kan reises spørsmålstegn ved kvaliteten på opplæringstilbudet. Derimot syner tall for utvikling i antallet elever totalt i kommunen at Fauske trolig får en reduksjon på om lag 200

elever (6 – 15 år) i perioden fram til 2025 (se bilde 1 tidligere i rapporten). Dersom dette slår til, vil kommunen måtte gjennomføre store endringer, også når det gjelder struktur. Det er uvisst hvor nedgangen i elevtallet vil ramme, hvilke enheter som vil merke nedgangen sterkest. Erfaringer fra andre kommuner er at det ikke finnes mønster som sier at nedgangen vil ramme distriktsskolene hardest. Hvor denne nedgangen vil slå inn, er avhengig av kommunens næringsutvikling og lokalisering av denne, samt kommunens arealplanlegging og plassering av områder for nye boligprosjekter.

Bilde 19: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng

RO skal være forsiktig med å påstå at Fauske kommune har et kvalitetsproblem innenfor skole, ut fra bare denne indikatoren i KOSTRA. For de 2 årene denne indikatoren har blitt vist i KOSTRA (2006 og 2007), ligger Fauske lavere enn gjennomsnittlig, som bilde 19 viser for 2007. Det kan være mange årsaker til at bildet er slik, skolestruktur kan være en av mange slike årsaker. Men RO ser også at kommuner med svært små driftsenheter i skole kan skåre svært høyt når det gjelder kvalitet, og vi kan finne det motsatte.

Dersom Fauske fortsetter å skåre slik bildet viser i flere år framover, bør kommunen søke tiltak for å endre bildet. Ett av tiltakene kan være å se hvorvidt strukturelle endringer kan gjøre fagmiljøene ved enhetene sterkere, mer robuste og som er bedre i stand til å drive skoleutvikling med klare og målbare resultatmål. Å unnlate å vedta strukturendringer kan føre til utarming av de enkelte skoleenhetene, faglig og ressursmessig, noe som kan ramme kvaliteten på skolens tilbud.

Alternativet er selvsagt en klar omprioritering der andre sektorer prioriteres ytterligere ned, til fordel for skoletilbudet. For å opprettholde nødvendig og forventet kvalitet på tilbudet til elevene innenfor dagens struktur, samtidig med en nedgang i elevtallet slik prognosene indikerer, vil kreve dramatiske omprioriteringer. Dette er politikk.

RO mener at Fauske kommune bør planlegge sin skolestruktur slik at denne vil være anvendelig om 20 – 30 år. Dette bør ha betydning for investerings- og vedlikeholdsprogram for sektoren. Arbeidsprosessen i den bredt sammensatte arbeidsgruppen, bør også resultere i anslag på konsekvens for ulike strukturendringer når det gjelder følgende:

- Arealbehov ved eventuelle mottakende enheter
- Konsekvens for kostnader ved transport
- Konsekvens for timeressursbehov etter eventuelle sammenslåinger sammenlignet med drift innenfor dagens struktur

RO mener, ut fra den informasjon som RO har om utfordringene i Fauske, sammenholdt med de signaler som gis fra statens side når det gjelder krav til kompetanse og arealkvaliteter, at flere alternative strukturendringer bør utredes nærmere i den videre prosessen. Hele utgangspunktet er at kommunen har behov for en struktur som både ivaretar kravet til kvalitet i tilbudet til barn og unge, samtidig som dette skal skje innenfor en ramme som vil være bærekraftig.

Når foreldregrupper, aksjonsgrupper, landslag for nærmiljøskolen, barneombud etc. uttaler seg i strukturdebatter, har disse instansene kun fokus på det de benevner som ideell kvalitet, ikke på kvalitet opp mot en bærekraftig ramme. Politikerne i Fauske må ivareta begge perspektivene.

Ut fra forutsetningene for utredningen i Fauske, foreslår RO følgende modeller for videre utredning:

- A. En felles ungdomsskole i Fauske sentrum.
- B. Ungdomstrinn fortsatt ved oppvekstsenteret i Sulitjelma, for øvrig er ungdomstrinnet i Valnesfjord overført til Fauske sentrum.
- C. Barnetrinn opprettholdes både i Sulitjelma og Valnesfjord, men dagens 4 enheter i Fauske sentrum samles til 2 barneskoler 1 – 7.
- D. Elevene ved Kosmo skole overføres Valnesfjord.

Kommunen går bort fra oppvekstsentersatsingen, en satsing som kommunen har fått liten effekt av, etter ROs vurdering. Det betyr at strukturen innenfor barnehagene kan være en annen enn innenfor skole. Erfaringsmessig så melder foreldre tilbake at barnehagens nære plassering i miljøet er viktigere enn nærheten til skole. Dette kan også ha sammenheng med at det innenfor skole er etablert skyssordninger for avstander over 4 km, mens en ikke har samme ordning innenfor barnehagen. I tillegg vektlegges større sårbarhet for de minste barna når det gjelder avstanden til hjem.

Tilbakemeldingene fra storbyene (Oslo, Trondheim, Bergen etc.) er at foreldrene vektlegger barnehageplassen og kvaliteten i tilbudet mer enn beliggenheten.

6. VALG AV STRATEGIER

Fauske kommune bør i arbeidsprosessen ta stilling til hvilke strategier som skal velges for å møte behovet for reduserte driftsrammer innenfor skole i årene framover. Forutsatt at prognosene på elevtallsutviklingen viser riktig tendens, at elevtallet samla vil gå ned, må skolenes samla ressursramme følge samme retning, dersom kommunen skal ha bærekraftig ressursbruk.

Ut fra dette har kommunen 2 hovedstrategiske valgmuligheter:

- ✿ Redusere antallet driftsenheter innenfor skole for å utnytte de eventuelle driftsmessige fordelene dette gir, samt redusere antall bygningsmasse som krever FDV.
- ✿ Legge hele reduksjonen av driftsramma på skolenes totale driftsbudsjett (et flatt kutt). Deretter sette nye kriterier for fordeling av justert ramme mellom de ulike driftsenhetene, en fordeling som bygger på "reelle" behov.

En tredje mulig strategi vil kunne være en kombinasjon av flate kutt og strukturelle endringer.

Alle disse strategialternativene er kun mulige dersom organisasjonens ansatte og kommunens politikere er enige om behovet for nedjustering av ramma, og at dette kommuniseres ut til befolkningen. I motsatt fall vil den videre prosessen bli prega av manglende kriseforståelse, og dermed grunnlag for mange omkamper. Dette vil i verste fall ramme unødige de som er sluttbrukere av kommunens tjenester innenfor grunnskole, nemlig elevene.

RO er av den oppfatning at, dersom prognosene for utvikling av antall elever i grunnskolen slår til, må Fauske kommune foreta strukturelle justeringer innenfor sektoren i løpet av få år. Å redusere flatt i samtlige enheters budsjetter, vil føre til svekkelse av alle enhetenes muligheter til å levere forventet kvalitet, og dermed rammes elevene i Fauske kommune. Fauske kommune har etter opplæringsloven et ansvar som skoleeier, å sikre kvaliteten på tilbudet. Dette kravet kan bli vanskelig å oppfylle med en utvikling der en fortsetter med "solidariske" flate rammereduksjoner for å unngå strukturelle endringer.

RO ble etablert som en selvfinansierende, ideell og selvstendig stiftelse i 1989. Senteret er stiftet av Sosial- og helsedepartementet og Kommunenes Sentralforbund. I stiftelsens styre sitter representanter for stiftene, brukerorganisasjoner og frivillige, humanitære organisasjoner. Bakgrunnen for opprettelsen av senteret var at Sosial- og helsedepartementet og Kommunenes Sentralforbund ønsket et alternativt konsulent- og rådgivningsfirma som skulle bistå kommunene i utvikling av kommunenes omsorgstjenester. Etter hvert nyttet kommunene RO som ekstern konsulent innenfor både helse- og sosial- og omsorgstjenesten. Flere kommuner benytter også senterets kompetanse og metoder i forbindelse med omsorg og utvikling innenfor helheten i det kommunale tjenestetilbudet. RO er lokalisert i Stjørdal i Nord-Trøndelag.

ROs målsettinger

Ansøre til fornyelse av kommunale tjenester med brukerne i sentrum.

Bistå i utvikling av tjenester som brukerne opplever som helhetlige, vinkle, mot forebygging, individretting og medvirkning, og som ivaretar brukernes krav til rettssikkerhet.

Ansøre kommunene til å utvikle organisasjonen, arbeidsmåter og tjenester som gir et effektivt ressursbruk.

Bistå kommunene med å rekruttere, beholde og utvikle tverrfaglig kompetanse samt en hensiktsmessig arbeidsdeling mellom ulike faggrupper og personer i organisasjonen.

Bistå kommunene med å identifisere egne muligheter for å yte tjenestene i tråd med intensjoner i lovverk og ut fra egne prioriteringer og mål.

Rådgi kommunene i utvikling av arbeidsmiljø og ledelsesfunksjoner.

Fauske kommune	
RÅD	Saksbeht. SA
6/5-09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/4094	09/71

Deres ref.: SA

Stjørdal, 2. mai 2009

Fauske kommune
Sissel Alver
Postboks 93
8201 FAUSKE

SLUTTVURDERING SKOLESTRUKTUR OPPSUMMERING FRA ARBEID I BREDT SAMMENSATT ARBEIDSGRUPPE

Følgende notat summerer opp vurderingene som framkom under arbeidssamlingen i Fauske 26. og 27. mars der både ledere, tillitsvalgte, hovedverneombud, ansatte hos rådmannen samt foreldrerepresentanter deltok. Egen samling for samme gruppe ble avviklet 30. april hvor gruppens deltakere kunne korrigere og utfylle vurderingene gitt fra første runde. Disse kommentarene er lagt inn i dette notatet. Argumenttrekker for ulike strukturalternativer vedlegges. Notatet under foretar også noen nye vurderinger basert på KOSTRA-tall fra 2008, tall som ikke ble benyttet i ROs første rapport. Notatet har også vurderinger som kun står for ROs regning. Dette er i så fall tydelig uttrykt.

Det presiseres at deltakere fra FAU, tillitsvalgte for ansatte, hovedverneombud etc. som er med i denne arbeidsgruppen, ikke er bundet opp til synspunkter som arbeidsgruppen fremmer. Disse aktørene har full uttalefrihet når saken skal til eventuell videre behandling, og med de høringsmuligheter og høringsfrister som gjelder i Fauske kommune.

Det ble fra flere av representantene fra FAU ved skolene i Fauske påpekt ved starten av samlingen den 30. april, at de var helt uenige i prosjektets utgangspunkt, at det skulle skjæres i rammene for grunnskolen i Fauske slik rådmannen skisserte, i størrelsesorden om lag kr 5 mill. De samme deltakerne skisserte likeledes at de kun var villige til å vurdere eventuelle strukturelle endringer dersom deler av eller hele innsparingen ved en slik strukturendring ville bli tilbakeført til styrking av skolens samla ressursramme.

Det ble dessuten etterlyst en skolepolitisk plan som fundament for eventuelle strukturelle endringer eller andre omstillingstiltak innenfor skole og barnehage. Også RO etterlyser i sin rapport fra mars 2009, et tydeligere styringsdokument eller en skolepolitisk plan, med klarere strategier og prioriteringer enn de som i dag foreligger.

Fram til 20.04.09 har skolenes ledere foretatt egen vurdering av konsekvens for timeressurser ved valg av ulike strukturelle løsninger. Beregningene vedlegges notatet. RO har foretatt beregninger vedrørende behov for investeringer til elevarealer ved ulike strukturalternativer, beregningene vedlegges.

RO har et bestemt inntrykk av følgende etter samlingen den 26. og 27. mars samt 30. april i Fauske:

- De som deltok under samlingene var delt i synet på hvorvidt kommunen har behov for å redusere sine totale driftsrammer, og at dette også kan ha betydning for ressursrammene for oppvekstsektoren. Det ble fra foreldrerepresentanter og andre påpekt at dette eventuelt var spørsmål om politisk prioritering. Rådmannens orientering om behovet for rammemessige reduksjoner ble tatt til orientering.
- Det var generell liten interesse blant gruppens deltakere fra FAU og andre for at kommunen skulle gjøre strukturelle endringer innenfor skole. Samtidig var det tydelige signaler, særlig fra faglig hold, på at ytterligere flate rammekutt ikke var ønskelig, da heller vurdere strukturelle endringer.
- Det ble ytret ønske om at kommunens kulturskole skulle integreres som en fullverdig del av barnehage og grunnskole. Dette for at kulturskoetilbudet skulle bli noe annet enn et fritidstilbud.
- Det ble også nevnt et ønske om at voksenpedagogisk senter skulle komme i betraktning når en i framtid planlegger arealer for skolene i kommunen.
- Sjøl om prognoser viser nedgang i elevtallet i årene framover, var flere opptatt av at de regnet med at prognosene ikke ville slå til. Det ble vist til at prognoser også tidligere hadde slått feil, og at en regnet med at dette også ville skje i tiden framover. Det ble bedt om at en kunne se på historiske fakta og sammenligne gitt prognose med faktisk barnetallsutvikling for de siste 5 årene. RO sitter ikke på disse tallene og anmoder derfor kommunen om å finne disse tallene (om mulig) og vedlegge saken når denne skal behandles videre.
- Deltakerne i den bredt sammensatte arbeidsgruppen viste vilje til å finne både argumenttrekker for og argumenttrekker mot ulike alternative strukturelle løsninger.

Utgangspunktet for arbeidet

Slik RO har forstått det, er Fauske kommune i en situasjon der driftsramma innenfor skole må reduseres med inntil kr 5 mill på årsbasis. Dette var tall basert på KOSTRA-tall for 2007.

RO har sett på om de ureviderte tallene i KOSTRA for driftsåret 2008 gir noen ytterligere indikasjoner på behovet for rammetilpasninger, eventuelt om tallene er vesentlig endret fra 07 til 08.

RO tar et forbehold når det gjelder tallene i KOSTRA for 2008. Disse tallene er foreløpige tall per 30.03.09, de endelige tallene vil ikke foreligge før medio 09. Derfor skal ikke tallene brukt nedenfor fra 2008 brukes som absolutte, men kun dersom de kan antyde tendenser. RO finner at tallene i KOSTRA for Fauske for 2008, for de

fleste indikatorene, representerer en ressursøkning fra 2007 til 2008. Tendensen er med andre ord relativt tydelig.

Beregningene nedenfor er basert på elevtall for Fauske på 1240, viser utviklingen fra 2007 til 2008 (foreløpige tall), og gjør sammenligninger med gjennomsnitt for kommunene i kommunegruppe 8 i KOSTRA.

Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring per innbygger 6 – 15 år

<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>	<i>Ressursreduksjon for Fauske dersom kommunen skulle ha samme ressursramme som snitt for gruppe 8, ut fra tallene i 2008</i>
2.880,-	4.475,-	5,5 mill

Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per innbygger 6 – 15 år

<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>	<i>Ressursreduksjon for Fauske dersom kommunen skulle ha samme ressursramme som snitt for gruppe 8, ut fra tallene i 2008</i>
1.675,-	3.958,-	4,9 mill

Andelen ansatte i SFO med lærerutdanning, førskoleutdanning eller fagutdanning i barne- og ungdomsarbeiderfaget

<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>
Fauske (63) minus snitt for kommunegruppen (36) = 27	75 – 37 = 38

Tallene tyder på at Fauske har ytterligere styrket fagligheten i SFO, en god handling men samtidig kostbar.

Netto driftsutgifter til skolefritidsordning per innbygger 6-9 år

<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>	<i>Ressursreduksjon for Fauske dersom kommunen skulle ha samme ressursramme som snitt for gruppe 8, ut fra tallene i 2008</i>
1.747,-	2.447,-	1,1 mill

Forskjellen i kostnadsbildet mellom Fauske og gjennomsnitt for gruppe 8, skyldes ikke alene at Fauske har høy fagbemanning, men også at egenbetaling er lavere enn i andre kommuner. For oppholdstid i SFO på 25 timer per uke, betales i Fauske kr 1.268,- (2008-tall). Gjennomsnitt for kommunegruppe 8 er at det betales tilsvarende kr 1.946,-. Dette utgjør en differanse på kr 678,-.

Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskoleundervisning per elev

<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen i kr mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>	<i>Ressursreduksjon for Fauske dersom kommunen skulle ha samme ressursramme som snitt for gruppe 8, ut fra tallene i 2008</i>
2.525,-	7.132,-	8,8 mill

Elever per undervisningsrelatert årsverk

<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>
Fauske: 10,1 Snitt for gruppe 8: 12,0 Differansen: 1,9	Fauske: 9,9 Snitt for gruppe 8: 11,8 Differansen: 1,9

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng

<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2007</i>	<i>Differansen mellom Fauske og gruppe 8 for 2008</i>
Fauske: 37,10 Snitt for gruppe 8: 38,40 Differanse: 1,30	Fauske: 36,86 Snitt for gruppe 8: 39,28 Differanse: 2,42

Tallene over indikerer blant annet:

- Utgiftene til drift av skole i Fauske øker fra 2007 til 2008, og synes å øke mer enn i kommunene i gruppe 8 i KOSTRA.
- Kostnadsdifferansene mellom Fauske og snittet for gruppe 8, synes å øke på flere indikatorer, i Fauskes disfavør.
- SFO synes å ha blitt enda dyrere i 2008 enn i 2007, også sammenlignet med kommunene i gruppe 8.
- Antall elever per undervisningsårsverk er redusert fra 2007 til 2008, som for de andre kommunene i gruppe 8. Dette kan blant annet skyldes at strukturen fører til at redusert elevtall i liten grad gjør utslag i antallet grupper eller antallet elever per undervisningsårsverk.
- På tross av større ressursøkning, større budsjetter, lavere antall elever per gruppe etc. enn andre kommuner, gjennomsnittlig grunnskolepoeng i Fauske går ned mens det for alle andre kommuner er en bedring.

Sammenligningene bør gi næring for bestrebelsen med å finne svar på:

1. Hva er årsakene til at Fauske bruker så relativt sett mange ressurser til skole, sammenlignet med andre kommuner?
2. Hva kan gjøres for å endre utviklingen slik at ressursrammen gradvis tilpasses bedre de rammer kommunen kan stille til disposisjon?
3. Hvilken strategi skal kommunen velge for rammereduksjoner? Strukturelle endringer eller flate kutt, eller en kombinasjon av begge deler.

RO mener det er hevet over enhver tvil at kommunen har behov for tiltak for å tilpasse framtidige driftsrammer til en bærekraftig økonomi. Tallmaterialet viser også til fulle at kommunen har et potensiale for å kunne gjennomføre rammereduksjoner, også innenfor grunnskole, uten at kommunen dermed vil komme i fare for å bryte loven. KOSTRA-tallene for 2008 skal ikke tas som absolutt korrekte, men de er så samstemte når det gjelder tendens, at de gir indikasjoner om at det i alle fall ikke er reduksjoner på gang.

Slik RO ser det, er det ikke mulig for kommunen å fortsette utgiftsveksten innenfor grunnskole i Fauske slik tendensen fra 2007 til 2008 viser. Dette vil i så fall ramme dramatisk de andre tjenesteområdene i kommunen. RO er enig i at dette er et spørsmål om politisk prioritering, men politikerne i Fauske har et helhetsansvar, og kan ikke, etter ROs mening, prioritere ytterligere ressurser til skole, samtidig som en opprettholder dagens skolestruktur.

Fauske er en rik kommune, med tradisjoner for høyt nivå på sine tjenester, ikke bare innenfor skole. Det vil alltid være vanskelig å redusere det nivå innbyggerne er blitt vant til, også når det gjelder skole og skolestruktur.

Dersom Fauske kommune skal planlegge sin skolestruktur og sitt volum på tilbudet ut fra en "klokketro" på at kjente elevtall fram til 2014 og videre prognoser er feil, og at kommunen ikke vil få nedgang i elevtall, snarere en vekst i antallet barn i skolealder, er det i beste fall overoptimistisk. RO håper at den optimisme og de prosjekter for etablering av nye arbeidsplasser virkelig slår til. Dersom nedgangen

skal unngås, ut fra prognosetallene, må det flytte minst 100 barnefamilier til Fauske i perioden fram til 2025. Dette under forutsetning av at:

- Disse familiene er gjennomsnittlige når det gjelder fødselstall, ca. 1,8 barn per par.
- De familiene som i dag er bosatt i Fauske og de som prognosen anslår skal flytte til Fauske i perioden fram til 2025, har samme fødselsrate som dagens gjennomsnitt.
- Den middels optimisme som prognosemodellen legger opp til virkelig slår til. Denne prognosemodellen tar hensyn til de historiske faktiske data når det gjelder utvikling av antall elever i Fauske, ikke tidligere prognoser. Det betyr at de meroptimistiske elevtallene som er nevnt å ha gjort tidligere prognoser til skamme, er lagt til grunn for de nyere prognosene.

Prognosen fra SSB viser en elevtallsreduksjon fra 2009 til 2025 på hele 196 elever. RO håper optimistene i Fauske får rett om framtida når det gjelder antallet elever i perioden fram til 2025. RO ser at dersom kommunen skal unngå en reduksjon må det skje omfattende nyetableringer i årene framover, og at disse etableringene betyr tilvekst av yngre arbeidskraft som også er i "produktiv" alder og livsfase. Dersom tilflytting av arbeidskraft betyr "overføringer" fra andre kanter av landet, betyr ikke det nødvendigvis at kun yngre familier flytter.

Beregnet effekter av ulike strukturelle tiltak

Arbeidsgruppen konsentrerte sine argumenttrekker rundt følgende strukturalternativer:

- a) **En felles ungdomsskole i Fauske sentrum, felles for hele kommunen.**
- b) **Ungdomstrinn fortsatt ved oppvekstsenteret i Sulitjelma, for øvrig er ungdomstrinnet i Valnesfjord overført til Fauske sentrum.**
- c) **1 – 7 skole ved Erikstad og Finneid**
- d) **1 – 7 skole ved Vestmyra og Finneid**
- e) **1 – 10 skoler ved Vestmyra og Finneid, Erikstad - barnehage**
- f) **Kosmo oppvekstsenter flytter til Valnesfjord**

Når det gjelder behov for elevarealer er dette anslagsvis beregnet i eget vedlegg. Oppsummert kan følgende nevnes:

- Med virkning fra skoleåret 2013/2014 kan dagens elevarealer i kvm ved en renovert ungdomsskole stort sett gi rom for den elevmassen som da er i kommunen på dette skoletrinnet. Dersom en opprettholder ungdomstrinnet i Sulitjelma, men overfører ungdomstrinnet fra Valnesfjord er dagens elevareal i kvm ved ungdomsskolen på Vestmyra tilstrekkelig.

- Sammenslåing av 4 driftsenheter skole i sentrum av Fauske til 2 driftsenheter, vil føre til investeringer i areal ved de skolene som velges. Minst investeringsbehov synes å bli dersom en velger utbygging ved Erikstad og ved Finneid. Tallene bygger på dagens fødselstall som angir elevtall for 2013/2014.
- 1 – 10 skole ved Vestmyra og Finneid, forutsatt at Vestmyra kan disponere hele dagens skolesenter (barnetrinn og ungdomstrinn), vil kreve ombygginger på Vestmyra (ikke beregnet) og tilbygg av elevarealer i 2013 med en minimums investering på elevarealer på kr 50 mill ved Finneid.
- Dersom ungdomstrinnet ved Valnesfjord flyttes til Fauske og Vestmyra, vil Valnesfjord skole ha tilstrekkelig med elevarealer til å romme overføring av elevene fra Kosmo.

Timeressurser og lærertimer

Her viser RO til de beregninger som lederne ved skolene sjøl har gjort for å vise de timemessige konsekvensene av ulike strukturelle løsninger. Beregningene er basert på dagens måte å legge opp drift på, dagens måte å fordele timer til styrking på, til gruppedeling etc.

Dersom en viderefører dagens praksis, opprettholder vedtak om gruppestørrelse etc., er det ingen innsparing anslått ved å endre fra 4 til 2 driftsenheter i sentrum per dato. Rammereduksjonen vil likevel komme på grunn av redusert elevtall ved skolene i sentrum. Dette anslås til å utgjøre ca. 15 årsverk i 2013. Ut fra en årsverkskostnad på om lag kr 600.000,-, vil dette utgjøre ca. kr 9 mill.

Når det gjelder ungdomstrinnet, vil innsparingseffekten økonomisk, i forhold til driftskostnader eller timer, komme om ungdomstrinnet både ved Sulitjelma og Valnesfjord flyttes til Vestmyra. Dette kan i 2010/2011 utgjøre i underkant av kr 2 mill i årlige rammereduksjoner.

Kosmo til Valnesfjord

Innsparingene på timeressurser ved flytting av elevene ved Kosmo til Valnesfjord, er beregnet til ca. 2,5 årsverk eller om lag kr 1,4 mill. Her kommer til fradrag merkostnader ved skoleskyss, anslått til ca kr 100.000,-

Summert kan det ligge an til en brutto innsparing totalt for hele kommunens oppvekstområde på ca kr 4 mill ved 2010/2011 økende til om lag kr 13 mill i 2013/2014. Hvorvidt innsparingene på kr 9 mill i sentrumsskolene lar seg gjennomføre uten strukturelle endringer er vanskelig å fastslå. RO mener at denne effekten ikke kan nås med dagens skolestruktur i sentrum.

Til "fradrag" til denne effekten kommer økte skyssutgifter og eventuelle investeringer (ikke anslått) som vil belaste driftsrammene.

2 skoler i sentrum

Ut fra normtall på kr 25.000,- per kvm til nybygg/tilbygg, vil utbygging av elevarealene ved Erikstad og Finneid for å takle elevtallene 2013, til sammen utgjøre ca. kr 50 mill. I tillegg kommer arealer til personal, tekniske arealer etc. Kun nærmere prosjektering vil angi de mer eksakte totalkostnadene. Dersom kommunen

skal betjene et lån på kr 50 mill, vil det føre til en årlig kostnad på ca. kr 5 mill (2008-tall).

Når det gjelder eventuelle konsekvenser for utgifter til skoleskyss ved en sammenslåing til 2 driftsenheter i Fauske sentrum, er dette vanskelig å beregne. Dette er blant annet avhengig av hvordan elevmassen fordeles mellom de 2 skolene. Avstandene mellom hjem og de nye skoleenhetene vil ikke bli vesentlig forrykket, slik at en kan anta at effektene for skoleskyss ikke blir store, men mest trolig en liten økning i skysskostnadene.

En ungdomsskole for hele kommunen

Her beregnes relativt beskjedne utbyggingskostnader ut over de renoveringsarbeider som uansett må gjennomføres.

Til fradrag for "gevinsten" ved å slå sammen til en ungdomsskole – ut fra elevtall per 2009/2010, kommer merutgifter til skoleskyss. Ut fra dagens skysspriser vil det bety:

Fra Valnesfjord: 67 elever med skyss til Fauske x kr 24 x2	= kr 3.216,-
Fra Sulitjelma: 30 elever med skyss til Fauske x kr 37 x 2	= <u>kr 2.220,-</u>
Sum dagskostnad	kr 5.436,-

For et snitt skoleår med 190 dager utgjør dette en merkostnad på kr 1.032.840,-

Regnestykket blir da slik:

Innsparinger lærertimer i kr (ut fra kr 25.000,- per lærerårstime).	
93 timer innsparing x kr 25.000,-	kr 2.325.000,-
Utgifter til skoleskyss	<u>kr 1.032.840,-</u>
Netto innsparing	<u>kr 1.292.160,-</u>

Her er ikke beregnet bygningsmessige konsekvenser. En overflytting av ungdomstrinnet fra Sulitjelma vil redusere romprogrammet ved ny skole. I tillegg vil det kunne bli noe innsparing til utstyr og læremidler ved å samle alle elever på ungdomstrinnet på ett sted, dette er ikke beregnet.

Det er heller ikke lagt inn eventuelle reduserte FDV-kostnader ved en slik løsning.

En ungdomsskole for sentrum og Valnesfjord, fortsatt ungdomstrinn ved Sulitjelma oppvekstsenter

Tilsvarende regnestykke for denne modellen, uendra rombehov ved ungdomsskolen i Fauske sentrum, uendra FDV-kostnader, men med endra timetallsbehov og ekstra skoleskyss:

Timeressurs, innsparing på om lag 3 uketimer	kr 75.000,-
Skyssutgifter	kr 305.520,-

Dette betyr en merutgift på ca. kr 230.000,-. Anbefales ikke som ensidig tiltak.

Overstyr tidl. vedtak:

Samla oppsett for mulige effekter i kr

Strukturalternativ	Innsparing	Skyss	Investering	Netto
Fra 4 til 2 i sentrum, per 2013	9.000.000,-	?	* 6.500.000,-	2.500.000,-
En ungdomsskole for hele kommunen, innsparing per 2010	2.325.000,-	1.032.840,-	?	1.292.160,-
Fortsatt ungdomsskole i Sulitjelma, ellers samla, anbefales ikke gjennomført ensidig	75.000,-	611.040,-	?	- 536.040,-
Overføring av skole fra Kosmo til Valnesfjord, innsparing per 2010	1.400.000,-	100.000,-	?	1.300.000,-
Innsparing per 2010, ved overføring Kosmo til Valnesfjord, og etablering av 1 u-skole	3.725.000,-	1.132.840,-	?	2.592.160,-
Innsparing per 2013 dersom en u-skole, Kosmo til Valnesfjord og redusert fra 4 til 2 driftsenheter i sentrum	12.725.000,-	1.132.840,-	6.500.000,-	5.092.160,-

*Her er beregnet investeringskostnader totalt. Investering i elevarealer tilsvarer årlige rente- og avdragskostnader på kr 5 mill. I tabellen over er benyttet omregningsfaktor = 1,3, slik at totalarealene er inkludert og dermed de totale kostnadene.

Forhold som vil påvirke den reelle innsparing eller merkostnad, vil blant annet være:

- Muligheten til å selge eller omdisponere til andre formål de eventuelle ledige arealene ved de skoler som fraflyttes.
- Dersom Hauan blir ledig, vil dette kunne åpne for en flytting av barnehagen på Erikstad til en sammenslått, større barnehage i dagens Hauan oppvekstsenter. Erikstad barnehage leier i dag lokaliteter privat, og til en kostnad på nær kr 1 mill. Dette er midler som kan fristilles.
- Differansen i dagens FDV-kostnader sammenlignet med FDV-kostnadene i ombygde og/eller nybygde lokaliteter.
- Hvordan eventuelle nybygg utformes, romprogram etc. Omregningsfaktor fra elevareal til totalareal på 1,3 er relativt romslig. Erfaringstall på nybygg de senere årene varierer fra 1,15 til 1,45 som omregningsfaktor. En faktor på 1,3 er, etter ROs mening, høyst realistisk.
- Elevtallsutviklingen.

- I hvor stor grad kommunen nytter inntekspotensialet i forhold til egenbetaling for tjenester, der kommunen kan ta betalt. Dette gjelder alle tjenester hvor kommunen kan ta betalt ut fra egne vedtak på satser.

Som tillegg til disse effektene kommer frigjøring av arealer ved Kosmo, Vestmyra barneskole, samt Hauan. Disse arealene kan omdisponeres eller selges. FDV-kostnadene ved eventuelt videre drift av disse arealene vil ikke lenger berøre skole. Dette utgjør nærmere kr 3 mill. FDV-kostnadene ved eventuelle tilbygg eller nybygg ved Finneid og Erikstad vil komme til fradrag for denne "gevinsten". Erfaringer med FDV-kostnader i nybygg er at disse er lavere enn i tidligere bygningsmasse, hovedsakelig på grunn av ENØK. Erfaringstall varierer fra 40 % til 60 % av tidligere kostnader, selvsagt avhengig av utgangspunktet når det gjelder standard for tidligere bygningsmasse.

RO har ikke foretatt beregninger på mulige effekter for timerressurser, arealbehov, skyssutgifter etc. der en ser for seg et omvendt flyttemønster for elevene. Dette gjelder for eksempel flytting av elever fra Valnesfjord til Kosmo.

En effekt det kan ta mange år å se eller komme fram til, er som resultat av følgende:

Barnehagene og grunnskolens barnetrinn jobber sammen med barnevern, skolehelsetjeneste og PPT på en annen måte enn i dag. Den utmerkete tilleggskompetansen som er i PPT, barnevern og skolehelsetjeneste skal ikke sitte som en instans på siden hvor barnehage og skole henviser "problemer" eller bekymringsmeldinger til. Denne kompetansen skal være sammen med barnehagens og skolens fagpersoner i det miljøet hvor barnet er gjennom dagen, og bistå i observasjon og analyse av hvordan samspill mellom barn er, samspillet mellom barn og voksne foregår etc. Dette for at en tidligst mulig skal kunne observere uønsket utvikling hos enkeltbarn, uønsket utvikling av leike- og læringsmiljøet, etc.

Dette for nettopp å kunne tidligst mulig intervensere for å forebygge uønsket utvikling, iverksette tiltak som kan bedre det enkelte barnets situasjon både i barnehage/skole og hjem.

KOSTRA-tallene der Fauske har mange enkeltvedtak på tilrettelagte tiltak, kan være en indikasjon på at tjenestene i større grad reparerer og behandler framfor å drive aktiv nok forebygging.

Å snu dette tar tid, og en må være budd på at resultatene vil komme først om 5 – 10 år. RO mener at Fauske kommune uansett, særlig ut fra et kvalitativt ståsted, bør starte arbeidet med denne "snuprosessen".

Skolestruktur og kvalitet på tilbudet til elevene

Dette temaet er tidligere berørt av RO i sin opprinnelige rapport fra mars 2009. Det finnes ingen entydig forskning på hvorvidt struktur, antallet driftsenheter, størrelse på driftsenheter etc. påvirker kvalitet i skoletilbudet.

ROs synspunkt vedrørende skolestrukturen i Fauske, går på at kommunen bør vurdere å redusere antallet driftsenheter og gjennomføre strukturelle endringer, ikke bare ut fra et ressursmessig perspektiv, men mest ut fra et kvalitetsperspektiv. Dette begrunnes blant annet ut fra følgende:

- Opprettholdelse av 7 driftsenheter i skole i Fauske, vil videreføre en situasjon med relativt små og ressursmessig sårbare driftsenheter. Sårbarheten går også på faglig bredde, faglige utviklingsmuligheter, fleksibiliteten (eller mangel på sådan) ved fravær i personalgruppen. Du har som leder lite spillerom sammenlignet med en litt større driftsenhet.
- Særlig på ungdomstrinnet melder kommuner nå at det er vanskelig å få kvalifiserte søkere til ledige lærerstillinger der det faglige miljøet er spinkelt. Dette vil på sikt ramme Valnesfjord og Sulitjelma. I tillegg vil dette ramme elevenes valgmuligheter i tilvalgsfag.
- Noen kommuner melder også problemer med å få rekruttert kvalifiserte lærere til mellomtrinnet, fordi de har for små og lite utviklende, faglige driftsenheter.
- Dersom skoletilbudet i Fauske skal oppleves og framstå som likeverdig for alle elevene i kommunen, kreves en tydelig skolepolitisk plan med strategier og prioriteringer. I tillegg kreves driftsenheter som er faglig robuste nok til å gjennomføre planen og oppfylle lovens kvalitetskrav.
- RO mener at tallene vedrørende drift av barnehager og skole i Fauske, indikerer at kommunen bruker for mye ressurser på strukturelle rammer, bygninger og opplegg for drift av små enheter og grupper. For liten andel av den totale ressursrammen blir, etter ROs mening, nyttet til opplæringskvalitative prosesser. Det betyr at Fauske kan risikere at resultatene ikke kan bedres, fordi kommunen ikke får den kvalitet eller den faglige bredden som skal til for å bedre de skolefaglige resultatene. Det er til syvende og sist læringsresultatet som vil være et viktig bidrag til at avgangselevne fra Fauske søker videre utdanning og/eller lykkes i arbeidslivet som voksne. Sosiale ferdigheter er ikke tilstrekkelig alene.
- Fauske kommune vil være avhengig av en utvikling der kommunen får mer kvalitativt læringsresultat ut av hver krone. Å endre strukturen vil være ett av tiltakene for å få dette til.

RO ser at Fauske kommune har mange uløste utfordringer innenfor skole. Disse utfordringene kan ikke, etter ROs mening, løses dersom en ikke er villig til også å gjennomføre strukturelle endringer, i tillegg til flere andre tiltak som en skolepolitisk plan skal kunne skissere.

RO, 2. mai 2009

Ottar Vist
Rådgiver

Vedlegg:

Nr 1	Argumenttrekker utarbeidet 27.03.09 av foresattererepresentanter og fagpersoner samt tillitsvalgte og hovedverneombud
Nr 2	Anslag for konsekvenser når det gjelder arealbehov ved valg av ulike strukturelle endringer
Nr 3	FDV-kostnader skole og barnehage
Nr 4	2 skoler i sentrum, 1. - 7. trinn
Nr 4.1	Ungdomstrinn i sentrum
Nr 4.2	Kommentarer til konsekvenser for ett ungdomstrinn i sentrum
Nr 4.3	Valnesfjord og Kosmo
Nr 5	Skoleskyss, priser
Nr 6	ROs rapport fra mars 2009

FAUSKE KOMMUNE**SKOLESTRUKTUR**

Argumenttrekker etter drøftinger i bredt sammensatt arbeidsgruppe (foreldre, tillitsvalgte for de ansatte, ledere, hovedverneombud, representanter for rådmannen etc.) den 27.03.09

Argumentene nedenfor er sortert etter argumenter som kan tale for og argumenter som kan tale mot ulike strukturelle modeller innenfor skole, og delvis innenfor barnehage. Argumentene er summarisk referert i kortform slik de framkom under drøftingene 27.03.

Nedenfor er skissert de modellene som gruppen mener kan være aktuelle å utrede konsekvens av.

- a) **En felles ungdomsskole i Fauske sentrum, felles for hele kommunen.**
- b) **Ungdomstrinn fortsatt ved oppvekstsenteret i Sulitjelma, for øvrig er ungdomstrinnet i Valnesfjord overført til Fauske sentrum.**
- c) **1 – 7 skole ved Erikstad og Finneid**
- d) **1 – 7 skole ved Vestmyr og Finneid**
- e) **1 – 10 skoler ved Vestmyra og Finneid, Erikstad - barnehage**
- f) **Kosmo oppvekstsenter flytter til Valnesfjord**

Argumentene som nedenfor er anført for modell a) kan ha gyldighet som argumenter for eller mot, også for andre modeller. I så fall gjentas de ikke under hver av modellene.

En felles ungdomsskole i Fauske sentrum, felles for hele kommunen.

Argumenter for en slik løsning:

- Et sterkt faglig miljø til beste for lærere og elever.
- Beliggende nært idrettshall.
- Vil frigjøre arealer i Valnesfjord til andre løsninger i denne delen av kommunen.
- Vil frigjøre driftsmidler.
- Større valgfrihet i fag for elevene, særlig på tilvalgsfag.
- Større valgfrihet i sosiale relasjoner, større sosialt nettverk for elevene.
- Nærhet til videregående skole.
- Elevene vil få oppleve de positive sidene ved et skolebytte.
- Gir grunnlag for videreutvikling av Vestmyra som senter.

- Større mulighet for å påvirke ungdommene for å unngå uheldig utvikling, sammenlignet med ved mange små enheter. Større mulighet til effektivt lagarbeid for å skape et konstruktivt elevmiljø.

Argumenter mot en slik løsning:

- Skoleveien blir lang og vanskelig for litt for mange elever på ungdomstrinnet. Særlig gjelder dette elevene fra Sulitjelma. 5 mil tur retur.
- Vil vanskeliggjøre skole-hjem-samarbeidet.
- Kan få negative effekter av nærheten til videregående skole.
- En for stor skoleenhet, mindre oversiktlig både for elever og de voksne.
- Dårligere naturgitte omgivelser for elevene, for de som kommer fra Valnesfjord og særlig Sulitjelma.
- Fører til en sentralisering og urbanisering, i motsetning til opprettholdelse av bygdekvalitetene.
- Må betyr økte investeringskostnader, økte skysskostnader etc.
- Vil kunne føre til overtallighetsutfordringer innenfor lærergruppen.
- Vil medføre andre omstillingskostnader.
- Vil ha stor effekt for Sulitjelma-samfunnet.

Ungdomstrinn fortsatt ved oppvekstsenteret i Sulitjelma, for øvrig er ungdomstrinnet i Valnesfjord overført til Fauske sentrum.

Argumenter for en slik løsning:

- Ungdomstrinnet i Sulitjelma slipper transportulempene.
- Kommuneidentitetsskapende.
- Miljøfaktorer blant elevene som styrker "motstandskraften" mot uheldig utvikling.
- Kan fortsatt gi ungdomstrinnet i Sulitjelma rollen som aktiv kulturaktør.

Argumenter mot en slik løsning:

- Transporten med buss for noen elever i Valnesfjord krets, lengre transporttid enn i dag.
- Ulik behandling av ungdomsskoleelever ved Sulitjelma og Valnesfjord.
- Elevene fra Valnesfjord mister kontakten med de yngre elevene i lokalmiljøet.
- Kan være uheldig for elever på ungdomstrinnet som har behov for spesiell skjerming. Kan utsettes for uønsket påvirkning.

1 – 7 skole ved Erikstad og Finneid, 1 – 7 skole ved Vestmyra og Finneid, 1 – 7 skole ved Hauan og Erikstad, etc. Det betyr 2 1 – 7 skoler i sentrum av Fauske.

Argumenter for en slik løsning:

- Vil frigjøre arealer til disposisjon for andre formål. For eksempel kan Hauan eller Erikstad eller begge skolene omdisponeres til barnehager.
- Erikstad er best på kvalitet på utearealer, naturtyper etc.
- Hauan kan bli en god barnehagestørrelse.
- Løsningene som velges må sees i sammenheng med løsningene for ungdomstrinnet.

- Vestmyra – Finneid må være et likestilt alternativ med Hauan – Erikstad eller andre alternativ.
- Gevinst ved sammenslåing for fagmiljø og elevmiljø. Mer robuste skoleenheter.
- Bygg- og arealforvaltning er trolig bedre med Vestmyra – Finneid.

Argumenter mot en slik løsning:

- Modellen med Erikstad – Finneid er den beste løsningen ut fra plassering av stor ungdomsskole.
- De 2 stedene som mister sin skole i nærheten i sentrum av Fauske, vil oppleve å miste nærskolen.

1 – 10 skoler ved Vestmyra og Finneid, Erikstad - barnehage

Argumenter for en slik løsning:

- Finneid skole er gunstig, blant annet ut fra naturomgivelser, som 1 – 10 skole.
- Modellen betyr også lite reisekostnader.
- Vil gi solide faglige miljø og robuste skoleenheter.
- Frigjør 1 skolebygg for salg. Eventuelt at Hauan kan planlegges utviklet til kulturhus.
- Mange elever og foreldre vil oppleve det positive ved helhetlige skoleløp, noe som opprettholder foreldreengasjementet.
- Barnehagen på Finneid kan videreføres.

Argumenter mot en slik løsning:

- Store investeringskostnader både ved Vestmyra og Finneid.
- Sprer ressursene på ungdomstrinnet på i verste fall 4 driftsenheter, i beste fall bare ved Finneid og Vestmyra. Det siste forutsetter flytting av elevene fra Sulitjelma og Valnesfjord.
- 1 – 10 – løsningen svekker fag-spesialiseringa. Må ha spesialrom ved 4 driftsenheter.
- Splitter sentrumsmiljøet.
- Mister alle fordelene ved 1 ungdomsskole.

Kosmo oppvekstsenter flytter til Valnesfjord

Argumenter for en slik løsning:

- Styrker fagmiljøet for lærerne i Valnesfjord.
- Styrker skolen i Valnesfjord som egen driftsenhet.
- Gir grunnlag for fellesarrangement for alle som bor i området.
- Vil kunne styrke kompetansen til elevene, de sosiale ferdighetene etc.
- Kostnadseffektivt.

Argumenter mot en slik løsning:

- Kosmo som nærmiljøesenter og oppvekstsenter blir fjernet.
- Øverbygda mister sitt senter.
- Det er ikke plass i Valnesfjord.

- Smått og oversiktlig miljø ved Kosmo løses opp, og elevene går over til større grupper.
- Negativt dersom også barnehagen blir nedlagt.
- Bygget ved Kosmo må fortsatt driftes, FDV-kostnadene opprettholdes for kommunen.

Fauske kommune

Grunnskole

Anslag for konsekvenser når det gjelder arealbehov ved valg av ulike strukturelle endringer

Beregningene nedenfor er satt opp ut fra følgende forutsetninger:

- Inngitt beregning av areal ved alle skolene i kommunen i dag. Dette inkluderer undervisningsrom, grupperom, spesialrom samt kroppsøvningsrom.
- Det er ikke absolutte arealkrav for areal per elev, men det er vanlig å regne med ca. 8 kvm per elev (netto undervisningsareal). I beregningene nedenfor er lagt til grunn som snitt. 8 kvm per elev.
- For nye skolebygg eventuelt påbygg er satt en markedspris på kr 25.000,-, renovering er satt til en pris på kr 18.750,-. Tallene bygger på beregninger fra arkitekter oktober 2008. Trolig vil markedspris variere fra region til region, og gjennom året. Nedgangen i sysselsettingen innenfor bygg og anlegg vil trolig påvirke kostnadsbildet både for nybygg og renoveringsprosjekt. Eventuelle grunnlagsinvesteringer er ikke medregnet i tallene.
- RO nytter tall for elevgrunnlag inngitt av kommunen sjøl, for henholdsvis 2009 og 2013.
- Beregninger av effekt for behov for skoleskiss er holdt utenom.
- Andre beskrivelser av effekt av ulike modeller behandles separat.
- Arealbehov for personell er ikke beregnet, ei heller gangareal, tekniske rom, garderobes etc..
- Kvaliteten på arealene ved skolene er ikke vurdert, men forutsettes å være tilfredsstillende.
- Omdisponering av eventuelle ledige lokaliteter ved skolene til annet formål, er ikke tatt med i beregningene.

1. En felles ungdomsskole for Fauske kommune ved dagens Vestmyra skolesenter, ungdomsskolen. Ungdomstrinn i Sulitjelma og Valnesfjord overføres.

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
375	3.000 kvm	/465 kvm	Ca. 11,6 mill	329	2.632 kvm	/100 kvm	Ca. 2,5 mill

Ungdomsskolen på Vestmyra vil uansett måtte renoveres, ut fra informasjon som RO har fått tilgang til. For å mestre elevtallet samla for hele kommunen i 2013/2014, trengs beskjeden økning i antallet kvm elevareal. Elevarealet ved ungdomstrinnet på Vestmyra er i dag 2535 kvm, og rommer i dag 309 elever (tall per 12.01.09), mens elevtallet samla for ungdomstrinnet i Fauske i 2013/1014 vil være 329, altså ca. 20 elever mer enn i dag.

Dersom prognosene for elevtallsutviklingen i Fauske (ut fra middels nasjonal vekst, SSB) viser retning på utviklingen, vil elevtallet samla og dermed også for ungdomstrinnet, bli ytterligere redusert fram mot 2020, for så å stabilisere seg rundt ca. 1050 elever (inneværende skoleår 1220 elever per 12.01.09).

Dersom en summerer elevene på trinn 5, 6 og 7 per skoleår 2013/2014, og antar uendra samla antall for de neste 3 årene, vil det for skoleåret 2016/2017 være i alt 301 elever på ungdomstrinnet. Dette er tall som forutsetter like stor tilgang som avgang på elever grunnet ut- og innflytting fra/til kommunen. Dersom dette slår til vil det ikke være behov i 2016 for større elevareal enn hva ungdomsskolen i dag har. Dette forutsatt at det ikke kommer nye krav fra staten som berettiger større elevarealer enn hva snittberegninger i dag tilsier.

2. Ungdomstrinn fortsatt driftet ved Sulitjelma, men ungdomstrinnet fra Valnesfjord er overført til Fauske og Vestmyra ungdomsskole.

Vestmyra ungdomsskole							
Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
343	2744 kvm	/209 kvm	Ca. 5,2 mill	304	2432 kvm	100 kvm/	

Nedgangen i antallet elever på ungdomstrinnet for Valnesfjord og Vestmyra samla, vil først inntreffe fra skoleåret 2013/2014, og da er nedgangen størst i sentrum (ved Vestmyra krets).

Sulitjelma, ungdomstrinn

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
32	256	??		25	200	??	

Dagens arealer ved Sulitjelma er store når det gjelder elevarealer per elev, ca. 20 kvm per elev samla for alle trinn.

Det er vanskelig å beregne arealbehov kun for et så lite ungdomstrinn som det her vil være snakk om. Her må kommunen sjå hele elevmassen under ett, og dermed blir samla elevarealbehov i 2013/2014 anslagsvis på ca. 475 kvm. I tillegg kommer arealer til tekniske rom, gangarealer, sanitærom samt personalrom og administrasjonslokaler.

RO mener, på tross av store reiseavstander, at det er relevant å stille spørsmålsteget ved følgende, dersom prognosene på elevtallsutvikling slår til:

- Samla antall elever på ungdomstrinnet blir så lavt at det kan ramme totaltilbudet til den enkelte eleven.
- Kostnadene for kommunen sammenholdt med risikoen for kvaliteten i opplæringen kan ikke forsvares.
- Krav til spisskompetanse hos lærerne samt kvalitet på utstyr og arealer vil ikke bli mindre i årene framover.

3. 1. til og med 7. trinn i sentrum samles til Erikstad og Finneid skoler (Vestmyra og Hauan omdisponeres til annet formål eller selges). Den totale elevmassen deles med 50 % til Erikstad og 50 % til Finneid.

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Erikstad: 305	2440 kvm	/1340 kvm	Ca. 33 mill	260	2080 kvm	/980 kvm	Ca. 24,5 mill

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Finneid:							
305	2440 kvm	/1400 kvm	Ca. 35 mill	260	2080 kvm	/1040 kvm	Ca. 26 mill

Denne strukturendringen fører til investeringsbehov både ved Finneid og ved Erikstad, ut fra de arealtall som RO har fått fra kommunen. Dersom Hauan skole skulle bygges ut som alternativ for å romme elever 1 – 7 tilsvarende Erikstad, men i stedet for Finneid, ville det gi følgende investeringsbehov:

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Hauan:							
305	2440 kvm	/2030 kvm	Ca. 50 mill	260	2080 kvm	/1670 kvm	Ca. 42 mill

Tilsvarende blir tallene for Vestmyra barneskole dersom kommunen legger opp til 2 barneskoler ved henholdsvis Finneid og Vestmyra:

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Vestmyra:							
305	2440 kvm	/1635 kvm	Ca. 41 mill	260	2080 kvm	/1275 kvm	Ca. 32 mill

Ut fra behovet for investeringer ved en samling av sentrumsskolenes elever på barnetrinnet til 2 skoleenheter, er det Erikstad og Finneid som peker seg ut som trolig minst investeringskrevende.

4. 1 – 10 skoler ved Vestmyra og Finneid, (Erikstad og Hauan omdisponeres til samling av barnehager i 2 større driftsenheter). Også her forutsettes samla antall elever 1 – 10 delt likt mellom de 2 enhetene.

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Vestmyra: 457	3656 kvm	*/316 kvm	Ca. 8 mill	380	3040 kvm	300 kvm/	

* = skolesenteret sees sammen, men ombyggingskostnader ikke medregnet

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
Finneid: 457	3656	/2620 kvm	Ca. 65 mill	380	3040 kvm	/2000 kvm	Ca. 50 mill

Modellen med 1 – 10 skoler i sentrum av Fauske vurderes som lite ønskelig strukturvalg ut fra blant annet følgende:

- I verste fall kan kommunen da sitte med 4 driftsenheter som hver har ungdomstrinn. Det er vel lite tenkelig at en oppsplitting av ungdomsskolen i sentrum gjør det enklere å flytte ungdomstrinnselevene fra Valnesfjord og Sulitjelma til Fauske sentrum.
- En splitting av fagmiljøene for ungdomstrinnene vil gjøre det vanskeligere å rekruttere nødvendig spisskompetanse i årene framover.
- Modellen er klart kostnadskrevende, særlig på areal og utstyr som kreves for ungdomstrinnet.
- Motsatt strategi, sentralisering og samling av ungdomstrinnets elever til en eller færrest mulig driftsenheter, gjennomføres i de fleste kommunene ut fra både kvalitative og ressursmessige hensyn.

RO vil fraråde Fauske kommune å velge slik modell som skissert i pkt. 4.

5. Kosmo oppvekstsenter flyttes til Valnesfjord. Beregningene nedenfor forutsetter at ungdomstrinnet er flyttet til Fauske sentrum.

Elevtall 2009	Arealbehov 2009	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	Investeringsbehov 2009	Elevtall 2013	Arealbehov 2013	Overkapasitet/ behov tilleggsareal	investeringsbehov 2013
149	1192 kvm	440 kvm/		127	1015 kvm	619 kvm/	

Fauske kommune

FDV-kostnader skoler og barnehager

	Forvaltning 2008	Drift/vedlikehold 2008	Sum FDV 2008
Sulitjelma barnehage	5 892	302 000	307 892
Hauan barnehage	6 163	231 000	237 163
Erikstad barnehage	0	239 000	239 000
Vestmyra barnehage	29 219	997 000	1 026 219
Valnesfjord barnehage	16 110	216 000	232 110
Sulitjelma oppvekstsenter	100 415	2 238 000	2 338 415
Finneid nærmiljøsent	62 087	1 435 000	1 497 087
Hauan oppvekstsenter	23 218	1 080 000	1 103 218
Erikstad oppvekstsenter	52 059	1 230 000	1 282 059
Vestmyra skolesenter, avd. sentralskole	127 499	1 428 000	1 555 499
Vestmyra skolesenter	194 613	4 115 000	4 309 613
Valnesfjord oppvekstsenter	82 035	2 199 000	2 281 035
Kosmo oppvekstsenter	11 461	321 000	332 461
SUM	710 771	16 031 000	16 741 771

Kommentarer:

For Hauan barnehage inngår i hovedsak lønnsutgifter til renholder + litt vedlikehold. De øvrige driftskostnadene føres på Hauan oppvekstsenter. Erikstad barnehage er i leide lokaler, så det arealet inngår ikke når vi beregner forvaltningskostnadene. Vestmyra skolesenter, avd. sentralskole der var jo bare deler av bygningen i bruk i 2008.

Strukturalternativ: skole øst og vest

	Elevtimetall Grunnressurs	Timer gruppedeling	Timer spesialunder- visning enkeltvedtak	Avtalefestet etter sentrale og lokale avtaler	Adminstrasjonstid stillingsprosent	Andre funk. merkantil
Dagens ressurs Hauan	124	71	31	20	0,65	0,5
Dagens ressurs Finneid	178	76	28	28	1	0,65
Dagens ressurs Erikstad	203	83	32	37,7	0,65	1
Dagens ressurs Vestmyra	256	82	91	69	1,1	1
Samlet ressurs i dag	761	312	182	154,7	3,4	3,15
Ressursbehov skole øst	383				1,6	1,5
Ressursbehov skole vest	409				1,6	1,5
Samlet behov øst-vest	792	316,8	190,08		3,2	3
Differanse	-31	-4,8	-8,08	Alder, byrdefull, teamleder ite/ingen besparelse	0,2	0,15

Røde tall er økte kostnader
Blå tall er sparte kostnader

Fremskrivning av tall basert på prognosene. Vi har valgt å se på 2013-2014 som er det tallet som har lavest antall elever og hvilken effekt det har på I antall elever og hvilken effekt det har på behovene.

Samlet behov øst-vest 2009	792	316,8	190,08		3,2	3
Samlet behov øst-vest 2013	553	221,2	132,72			
Differanse	239	95,6	57,36	Alder, byrdefull, teamleder ite/ingen besparelse		
Stillingsreduksjoner	9,2	3,7	2,2	Færre kontaktlærer vil gi besparelse, kr. 20000 pr. lærer		

Ingen besparelser slik vi ser det

Elevtall

Hauan	Erikstad	Vestmyra	Finned	SUM	Ant. Gipper	Grunnesstus
2009/10	2009/10	2009/10	2009/10	2009/10	2009/10	2009/10
21	24	22	26	93	5	120
14	15	22	15	66	3	72
16	15	18	18	67	3	72
25	26	26	29	106	6	150
15	24	23	22	84	4	108
	24	47	28	99	5	135
	32	49	22	103	5	135
				618	31	792

Hauan	Erikstad	Vestmyra	Finned	SUM	Ant. Gipper	Grunnesstus
2013/14	2013/14	2013/14	2013/14	2013/14	2013/14	2013/14
15	17	27	22	81	4	96
15	18	23	13	69	3	72
16	12	32	16	76	4	96
14	19	31	13	77	4	100
	24	22	26	72	3	81
	15	22	15	52	2	54
	15	18	18	51	2	54
				478	22	553

Strukturalternativ: Ungdomsskole i sentrum, inklusive ungdomsskoleelevene fra Valnesfjord

	Elev-timetall (Grunnressurs)	Timer til gruppe- deling	Timer til spesial- undervisning ut fra enkeltvedtak	Avtalefesta timer etter sentrale og lokal avtaler	Administrasjonstid	Andre funksjoner
Dagens ungdomsskoleressurs sentrum	360 timer 15,6 still.	136 timer 5,8 still.	138 timer 361 elevtimer 6 still.	80 timer 3,45 still.	1,5 still.	1 still. merkantil
Dagens ungdomsskoleressurs Valnesfjord	90 timer	19 timer	37 timer	22,5 timer	0,45 still.	0,25 still. merkantil
Sentralisert ungdomsskoleressurs, sentrum og Valnesfjord driftet sammen	08/09: 450 t. 09/10: 450 t 10/11: 450 t 11/12: 450 t 12/13: 450 t	155 140 140 140 140	175 175 175 175 175	102,5 114 115 116 115	1,95 2 2 2 2	1,25 1,25 1,25 1,25 1,25
Differansen	08/09: 0 09/10: 0 10/11: 0 11/12: 0 12/13: 0	0 15 15 15 15	0 0 0 0 0	0 -11,5 -12,5 -13,5 -12,5	0 -0,05 -0,05 -0,05 -0,05	0 0 0 0 0

Strukturalternativ: En sentralisert ungdomsskole, inklusive elevene fra Sulitjelma og Valnesfjord

	Elev-timetall (Grunnressurs)	Timer til gruppe- deling	Timer til spesial- undervisning ut fra enkeltvedtak	Avtalefesta timer etter sentrale og lokkal avtaler	Administrasjonstid	Andre funksjoner
Dagens ungdomskoleressurs sentrum	360 timer 15,6 still.	136 timer 5,8 still.	138 timer 361 elevtimer 6 still.	80 timer 3,45 still.	1,5 still.	1 still. merkantil
Dagens ungdomskoleressurs Valnesfjord	90 timer	19 timer	37 timer	22,5 timer	0,45 still.	0,25 still. merkantil
Dagens ungdomskoleressurs Sulitjelma	80 timer	11 timer	37 timer	11 timer	0,3 still.	0,25 still. merkantil
Ressursbehov ved drift av 1 samla ungdomsskole	08/09: 530 t 09/10: 450 t 10/11: 450 t 11/12: 480 t 12/13: 480 t	166 t 140 t 140 t 140 t 140 t	212 t 212 t 212 t 212 t 212 t	113,5 t 117 t 117 t 120 t 118 t	2,3 2 2 2 2	1,5 1,5 1,5 1,5 1,5
Differansen mellom 1 samla enhet og tilbud på 3 steder	08/09: 0 09/10: 80 t 10/11: 80 t 11/12: 50 t 12/13: 50 t	0 16 t 16 t 6 t 6 t	0 0 0 0 0	0 -3,5 t -3,5 t -6,5 t -4,5 t	0 0,3 0,3 0,3 0,3	0 0 0 0 0

Kommentar til ressursbehovsberegningen.

Elevtallsutviklingen:

- Klassedelingene er basert på prognosetallene som foreligger. Delingstallet ligger på 28 elever, men der er tatt hensyn til kjente spesielle forhold (eks. hørselhemming)
- Sammenslåing med Valnesfjord medfører samme antall klasser som i dag for hele perioden (5 klasser).
- Sammenslåing også med Sulis medfører kun klasseøkning for 8 trinn i 11/12 og 9. trinn 12/13 (6 klasser).

Grunnressurs:

- Summen av antall klasser multiplisert med 30 uketimer.

Delingstimer:

- I henhold til dagens praksis; Kunst og håndverk, mat og helse, svømming, tilvalgsfag og lab.forsøk i naturfag.
- I tillegg er det lagt inn styrking på gjennomsnittlig 3 timer pr. klasse.

Spesialundervisning:

- Dagens nivå lagt inn alle år.

Avtalefestede timer:

- Rådgiver (egen utregningsmodell).
- Kontaktlærer, 2 t/u pr. klasse.
- Teamleder (meget store team, lagt inn ressurs på 4 t/u).
- Elevråd 2 t/u.
- Sosiallærer (5%)
- + 55 og + 60 på 1,5 stilling (erfaringstall)
- Byrdefull (egen utregningsmodell)

Administrasjonstid:

- Enhetsleder og inspektør

Andre funksjoner:

- Merkantilt

NB! Særskilte avtaler som Fylkesavtalen (Røvika ungdomssenter) og minoritetsspråklige er holdt helt utenfor.

Valnesfjord - Kosmo

2009-2010	Kosmo			Valnesfjord			Kosmo/Valnesfjord			Økte kostnader Valnesfj.	
Adm	0,65			1,5			1,5			0	
Klasse	Antall	Ped	ass	Antall	Ped	Ass	Antall	Ped	Ass	Ped	Ass
1	4			20	191	45	24	200	60	9	15
2	4	155	50	18	143	30	22	183	60	40	30
3	4			15	113		19	127		14	
4	4	100		15	118		19	132		14	
Totalt	16	255	50	68	565	75	84	642	120	77	45

Kommentar:

Areal:

- Valnesfjord sentralskole i dag for liten slik den er. Dette med tanke på hvordan størrelsen er på klasserommene til 2.- 4. klasse. Arealet i klasserommene er på 47.5 m². Dette vil si at det er plass til ca 16,6 elever i hvert enkelt av de små klasserommene. Det er allerede for mange elever i 2 av klassene.

Skyss:

- Økte skyssutgifter.
- Opp til 1,5 timer i buss for elever som bor lengst borte fra Valnesfjord sentrum.

Elevtallsprognoser:

- Ut fra prognosene som er basert på fødselstall Fauske Kommune vil elevtallet gå ned . Fra 2011 vil Valnesfjord Oppvekstsenter få redusert sitt elevtall, mens Kosmo vil merke reduksjonen fra 2012. Trinnene vil likevel bestå og behovet for kontaktlærer vil være det samme.

Sone	Km	Pris inkl mva
1	3	15
2	6	15
3	9	16
4	12	18
5	15	19
6	18	21
7	21	24
8	24	25
9	27	28
10	30	30
11	33	33
12	36	37
13	39	39
14	42	42
15	45	44

	Soner	Pris eks mva	17% rabatt
Fauske Sulis	12	34,04	28,3
Fauske Valnesfjord	7	22,08	18,3
Lokalt Fauske opptil 6 k	2	13,8	11,454

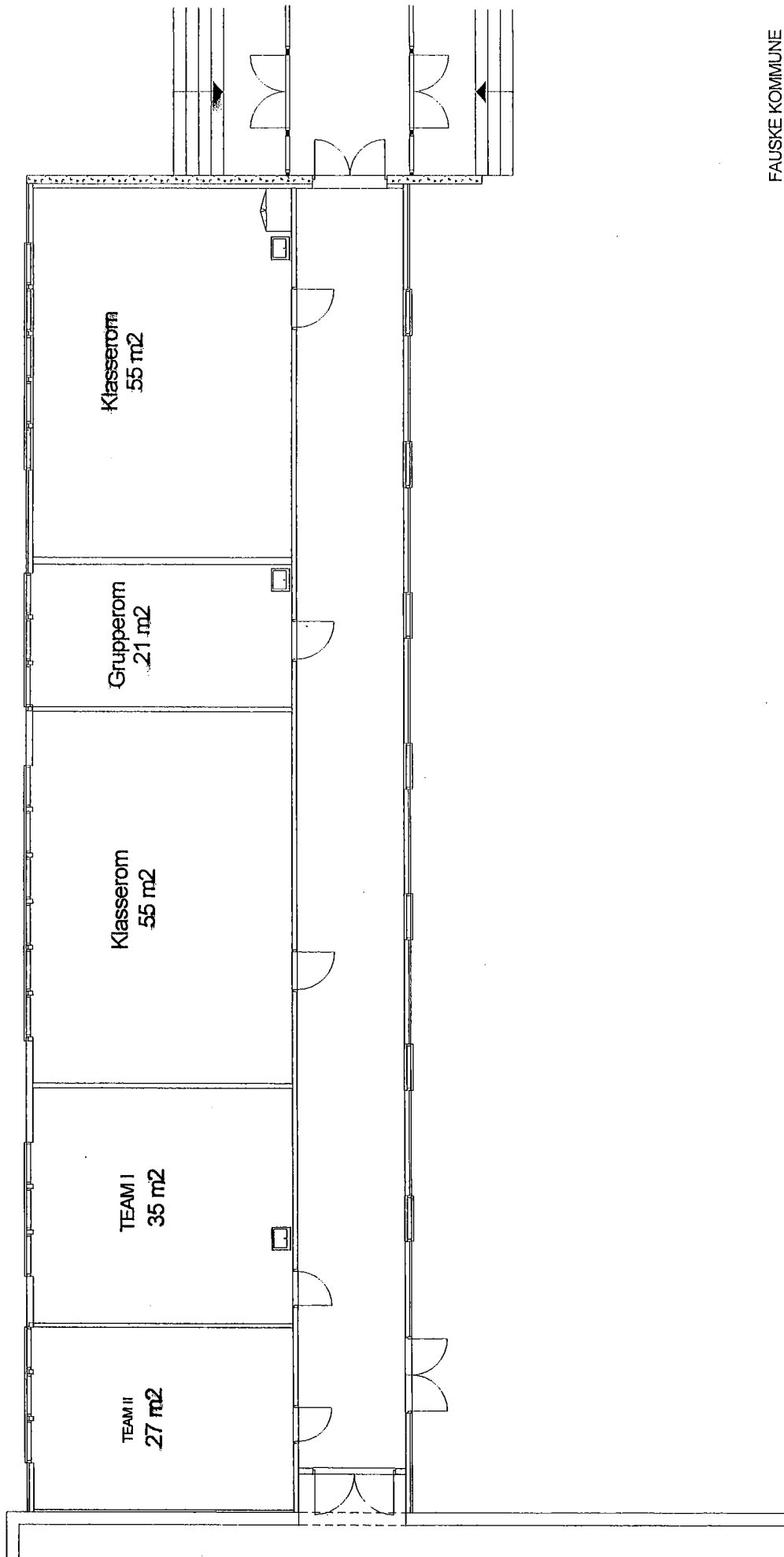
Fauske Valnesfjord er til Strømsnes. Det blir dyrere for de som bor oppe i bygda
 Fauske Sulis er til Sulis sentrum, det blir dyrere for de som bor i Fagerli og plassene lengre unna

VEDLEGG 3

FAUSKE KOMMUNE
BYGGJEIENDOM

VALNESFJORD SENTRALSKOLE
RØDDEFLØYA
Forslag ombygg klasserom/teamrom
PLAN 1. ETASJE

MÅL: 1 : 100, DATO: 24.09.2009

SU Kosmo oppvekstsenter
Kosmo
8215 Valnesfjord

Vedlegg 4-17

Journalpost ID 09/9956
SaksID 09/2157
19/11-09

Fauske kommune
v/Rådmann Ragnar Pettersen
Postboks 93
8201 Fauske

Viser til brev fra Fauske kommune, sentraladministrasjon med anmodning om høringsuttalelse knyttet til kommunestyrevedtak 057/09, høringsdokument nedleggelse Kosmo skole. SU Kosmo oppvekstsenter leverer med dette våre kommentarer i henhold til anmodning.

Med vennlig hilsen
SU Kosmo oppvekstsenter

Kjetil Sørbotten
Leder

Høringsuttalelse

Politiske føringer.

Følgende visjon ble enstemmig vedtatt i kommunestyret 11.12.2008:

- *Innbyggerne skal oppleve Fauske som den beste kommunen å bo og ha sitt virke i.*
- *Fauske kommune skal tilrettelegge for en målrettet satsing innen næring med utgangspunkt i stedets naturressurser og eksisterende næringsliv.*
- *Fauske kommune skal sørge for gode levekår for hele Fauskes befolkning gjennom et godt og likeverdig tjenestetilbud.*
- *Det skal være et variert og godt helsetilbud som dekker innbyggernes behov innen forebygging og rehabilitering.*
- *Utdanning skal vektlegges som en viktig ressurs på alle nivåer.*
- *Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolekretsstrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.*

I tillegg har vi registrert følgende føringer:

- *Forutsetningen for strukturendringen er at den nye strukturen skal føre til økt kvalitet i skolen.*

- *Folkehelse fremstår som et viktig satsingsområde for Fauske kommune.*

Formalia:

Su Kosmo har noen formelle innvendinger til høringen.

Det ble kun avholdt to møter med bredt sammensatt gruppe ved de to gjeldende skolene. Det var full enighet fra partene ved siste møte om at det hadde vært satt av for lite tid til å kunne foreta en grundig nok konsekvensvurdering.

Plantegninger for ombyggingen av Valnesfjord oppvekstsenter forelå ikke ved siste møte men ble presentert muntlig over bordet. Luftmålinger og egnethetsanalyser for de rom som var tenkt tatt i bruk forelå heller ikke ved siste møte og heller ikke da høringen gikk ut. Det var heller ikke gjort et grundig kostnadsoverslag for ombyggingen. Verken ved siste møte eller da høringen gikk ut.

Elevtall

Slik tabellen er fremstilt i høringsdokumentet, er det lett å bli forledet til å tro at elevtallet på Kosmo er raskt nedadgående. Men slik er det ikke. Nå står det i teksten til tabellen at det er stabilt på Kosmo, men dette burde så absolutt ha framkommet i selve tabellen. I tillegg er det feil å framstille det slik at det er kun Valnesfjord som eksisterer fra 2010/2011. Dette er ikke tilfelle. Selv om noen ønsker at det er slik, så er det enda ikke bestemt på politisk nivå, det er foreløpig bare gjort et intensjonsvedtak.

Når elevtallet er stabilt på Kosmo, er det enda grunnlag for å drive skole der. Et moment som har dukket opp i det siste er at det nå er lagt ut 20 tomter i Kosmo

området. Dette kan føre til mange nye elever. Dersom kommunen ønsker en økt befolkningsvekst, er det gjerne i slike områder familier fra Bodø ønsker å komme til. Store tomter og gode oppvekstvilkår. Problemet oppstår dersom skolen blir lagt ned, da risikerer en at tilflyttingen uteblir.

Enda et moment som har oppstått i det siste er at Valnesfjord Helsesportsenter skal bygge ut sin virksomhet. Dette vil føre til flere ansatte og en del av disse ansatte kan ha unger som har behov for barnehage og skole. Nå er Valnesfjord Helsesportsenter en av kommunens største arbeidsplasser. De rekrutterer veldig mange av sine ansatte fra andre steder av landet. Hvis kommunen ønsker å satse offensivt på å øke befolkningen, er det veldig mot sin hensikt å legge ned skoler. Slik arbeidsmarkedet er i dag, kan godt kvalifisert personell nå ofte velge arbeidsplasser, og da velger de det som passer best helhetlig. Der er skole en viktig faktor.

Dersom Kosmo skole kommer til å bestå, vil elevtallet mest sannsynlig komme til å øke og kommunen vil få flere innbyggere. Dette vil igjen føre til mer inntekter. Å legge ned skolen vil da være meget passivt og ikke tjene kommunen i det hele tatt.

Klassestørrelse/areal

I høringen til ny struktur er det nevnt at skolen slik den er i dag, vil være for liten for både Valnesfjord og Kosmo. Dette er helt korrekt. Det som er utelatt er at slik det er i dag, er det plass til ca 17 elever i klasserommene til 2. til 4. klasse. Så er det kommet opp et forslag, som på et høringsmøte ble karakterisert som meget godt. Når det ble presentert, kunne det virke som om det var meget godt, men gruppen som skulle utarbeide høringsdokumentet fikk verken tid eller anledning til å se på forslaget og vurdere det nøye. Etter å ha sett nøye på forslaget, så er det fortsatt godt, men det er kun for å kunne drifte Valnesfjord slik det er i dag. Det er fortsatt ikke plass til Kosmo. Når man ser på de nye klasseromstørrelsene vil det der bli plass til ca 20 elever, det vil si at Valnesfjord vil bli bra for de elevene som allerede går der. Det vil fortsatt ikke være plass til elever fra Kosmo og heller ikke plass til nye elever dersom man har Reitan, Valnesfjord Helsesportsenter og ny utbygging på Kosmo i tankene. Det burde man ha.

I tillegg mangler det i høringsdokumentet hva den totale kostnaden på en ombygging av Valnesfjord koster. Dette burde ha vært klart før en gjør noen endelige valg og før en kan ta stilling til denne høringen.

For å gjøre listen komplett på hva som mangler i høringen om areal, så er det hvordan luftkvaliteten er i formings/musikkrommet?

Skyss og kretsgrenser

I høringsdokumentet er nok alle tall som er nevnt korrekt. Men det er litt synd at kommunen synes det er greit at elever som skal begynne i første klasse må bruke 40 minutter på skyss for å komme seg til skolen. Vil ikke dette gå ut over elevens fritid som eleven blant annet skal bruke til fysisk lek og aktivitet. Er det ikke i et folkehelseperspektiv viktig at unger bruker minst mulig tid på buss og mest mulig tid på lek?

Med tanke på kretsgrenser er det nevnt i høringsdokumentet at det er flytende kretsgrenser i Fauske kommune. Dersom det er slik, burde en ikke i stedet for å legge ned Kosmo, fylle Kosmo opp med flere elever, slik at det ble bedre plass i Valnesfjord? Det ville løse mange problemer. Valnesfjord vil få bedre plass og Kosmo har for tiden plass til disse elevene.

Skoledriften ved Valnesfjord Helse- og idrettsenter

Ved sammenslåing av Kosmo og Valnesfjord, står det i høringen at det administrative ansvaret for VHSS vil bli underlagt Valnesfjord. Dette er jo i og for seg det rette stedet å ha det. Men er det da tenkt på den økte arbeidsbyrden det vil være for enhetsleder på Valnesfjord. En enhetsleder som allerede i dag har ansvaret for barnehagen i Valnesfjord og som for oss er bekjent, ikke en drømmesituasjon for barnehagen. Ved en overtakelse av VHSS, vil det bli enda mindre tid til annet administrativt arbeid, og hva vil det gå utover? Vi har en mistanke om at det er barnehagen som blir lidende, men er det gjort noen vurderinger på dette fra administrasjonens side? Burde ikke dette ha vært med i et høringsdokument?

Barnehagen:

Å flytte skolen vil etter SU's mening utarme det faglige miljøet ved barnehagen. Arbeidsstokken vil halveres og den fleksibiliteten man nå har i bruk av hverandre vil forsvinne. Kosmo oppvekstsenter har svært lavt vikarbruk grunnet det gode arbeidsmiljøet og den tidligere nevnte fleksibiliteten.

Det ligger også føringer i rådmannens innstilling om å se nærmere på barnehagen på Kosmo ved en seinere anledning. Med dette forstår vi at det vurderes å legge ned barnehagen også, noe som vil medføre at det viktigste møtepunktet i øvre Valnesfjord forsvinner.

SFO:

En nedleggelse av skolen vil medføre at SFO også flyttes til Strømsnes. Vi i SU mener det er viktig for våre barn å tilbringe sin fritid i nærmiljøet. Både SFO og skolen bruker nærmiljøet aktivt og daglig, noe som gjør at våre barn blir godt kjent i sitt nærmiljø. Dette er viktig for den seinere bruken av nærmiljøet da det gjør at barna også mer aktivt vil bruke sitt nærmiljø når de ikke lenger trenger SFO. En flytting av skole og SFO er vi redd for vil føre til at våre barn vil bruke enda mer av sin tid utenfor sitt nærmiljø.

Nærmiljø:

Foreldrene ved Kosmo oppvekstsenter har gjennom mange år lagt ned mangfoldige dugnadstimer ved skolen og i området rundt. Skolen disponerer i dag, grunnet velvilje fra grunneiere, et atskillig større areal enn det som tilhører skolen. Den disponerer også apparater og utstyr som foreldrene har bygget og skaffet til veie. Skolen er et svært viktig møtested for foreldrene i bygda og en viktig arena for aktivitet og sosial samhandling. Gjennom dugnadene lærer vi våre barn å bidra til samfunnet samt å ta vare på skolen sin. Dette tror vi er en av grunnene til at vi ved Kosmo oppvekstsenter

opplever svært lite, for ikke å si intet hærverk. Det anlegges skøytebane hver vinter, noe som samler både barn, ungdom og voksne fra bygda til sunn lek og aktivitet. Dette er verdiskapning som foreldrene ved Kosmo tilfører Fauske kommune gratis gjennom arbeid og økt trivsel hvert år. Dette er verdier det er svært vanskelig å tallsette, men om man skulle tenke seg at kommunen skulle tilføre bygda noe som kunne erstatte det nærmiljøseneteret, som ved en nedleggelse forsvinner, vil det trolig koste mye mer enn det man sparer på denne sammenslåingen.

Pedagogikk

Under dette feltet er det mye som er korrekt i høringsuttalelsen. At en sammenslåing vil ha både positive og negative effekter skal en ikke se bort fra. Noe som fremgår i høringen er at et større miljø vil føre til flere valgmuligheter. Dette ser vi ikke på som utelukkende positivt. Det vil også øke muligheten for det vi anser som uheldige valg. Det vi vet i dag er at elever som går på fædelte skoler med et visst antall elever, som Kosmo har, opparbeider seg evnen til å finne venner utenfor sin alder og sitt kjønn. Dette er nødvendig for disse ungene. Dette er en kunnskap som er meget viktig og som nasjonen Norge også er tjent med. Noe annet som vi også vet er at jo større enheter, jo lettere er det å gjemme seg bort og bli usynlig. Nå er det ikke derved sagt at elevene ved Valnesfjord ikke blir sett, men slik det er nevnt i høringsdokumentet at elvene fra Kosmo bare vil oppleve positive effekter rent sosialt ved å begynne på Valnesfjord, det stemmer overhodet ikke. Det er heller ingen ting som tyder på at elevene ved Kosmo kommer til å trives mer ved Valnesfjord enn ved Kosmo, så det poenget om at en sammenslåing av skolene vil føre til større trivsel og mer læring må strykes av høringsdokumentet.

Et moment som nevnes er at det pedagogiske miljøet vil bli så meget bedre. Jo større jo bedre. Det kan jo være et poeng, men noe som er helt utelatt i denne debatten er at miljøet blant enhetsledere kommet til å bli kraftig redusert ved en ny skolestruktur. Vil det ikke være av stor betydning at enhetslederne har sin gruppe og kunne dra nytte av hverandres kompetanse? Er det ikke enhetslederne som skal drive fauskeskolene videre?

I rapporten kommer det også frem at det etter hvert vil bli vanskelig å rekruttere nye lærere til de minste skolene. Hvor kommer den påstanden fra? Er det noe forskning som viser at det kommer til å bli vanskelig? Hva sier historien, har ikke Kosmo bestandig hatt godt kvalifiserte lærere?

Bemanning/personalpolitikk

De ansatte føler stor usikkerhet og uro rundt sin egen arbeidsplass. Hva kommer til å skje? Enkelte har opplevd det som en psykisk belastning på grunn av den uroen som hersker og trusselen om å miste en god arbeidsplass.

Kvalitet:

Kvalitetsbegrepet er blitt brukt flittig under denne prosessen uten at begrepet er blitt verken diskutert eller nyansert. Vi i SU mener at kvalitet i 1. Til 4. klasse er noe helt annet enn kvalitet på eksempelvis ungdomstrinnet. I de første skoleårene er vi opptatt av at elevene skal være trygge, lære seg å omgås andre på en god måte samt å lære seg de nødvendige basiskunnskapene for å kunne gå videre til mellomtrinnet. Dette synes vi Kosmo oppvekstsenter får til på en forbilledlig måte. Det er et lite og oversiktlig miljø der det er så og si umulig å gjemme seg vekk. Elever med spesielle problemer blir raskt oppdaget og tiltak kan settes i verk. Tiltakene kan veldig ofte løses innenfor de rammene skolen har, da det er små klasser med større mulighet for individuell tilrettelegging. Vi i SU er svært fornøyd med kvaliteten på skolen vår og kan ikke på noen som helst måte se at våre elever får økt kvaliteten ved å overføres til Valnesfjord oppvekstsenter. Ved en overføring vil våre elever oppleve lavere lærertetthet, større grad av utrygghet og tidligere eksponering for negativ adferd fra eldre elever. Dette i tillegg til atskillig lengre skolevei.

Økonomi:

SU opplever den økonomiske analysen av denne kretsendingen som svært mangelfull og sneversynt. Som tidligere nevnt foreligger det ikke noe grundig og troverdig kostnadsoverslag for ombyggingen av Valnesfjord oppvekstsenter og det er heller ikke gjort noen helhetlig samfunnsøkonomisk analyse av konsekvensene ved en nedleggelse av Kosmo. Valnesfjord er et av de mest attraktive områder for tilflytting til Fauske kommune. Det legges for tiden ut 20 tomter i øvre Valnesfjord og ved å sprengje kapasiteten ved skolen i Valnesfjord vil det være vanskelig å tiltrekke seg unge familier med barn. I tillegg viser en ny undersøkelse at så mye som 1 av 6 nordmenn ønsker å bo på landet. 20 barnefamilier som flytter til øvre Valnesfjord på grunn av gode skole og barnehageforhold vil gi kommunen økte inntekter både i skatt og overføringer.

Administrativ organisering

Dette er et uklart punkt i høringen. Hva menes med å se på den administrative organiseringen av det totale kommunale oppveksttilbudet i Valnesfjord? Vil dette bli nærmere belyst senere?

Framdrift

Det er jo hyggelig at en eventuell sammenslåing ikke vil skje før neste skoleår. Men det er litt ille at det måtte en nøye vurdering til av fordeler og ulemper før rådmannen kunne anbefale det. Det skulle bare mangle.

I høringsdokumentet står det også at en ikke vil klare å styrke fauskeskolene med kr 1 000 000,-, fordi en ikke får lagt ned Kosmo. Dette er utidig da en setter grupper opp mot hverandre. Det står ingen ting i kommunevedtaket om sammenslåing av skoler skal gi kr 1 000 000,- til fauskeskolene. Det som står i vedtaket er sitat - "Fra og med 2010 settes av i budsjett minimum kr 1 000 000,- som øremerkes kvalitetsheving i skolen" sitat slutt. Det er ikke nevnt ett sted om at det er sammenslåing som skal føre til en ekstra million til skolene i Fauske.

Folkehelse:

Som foredragsholder Per Gjersell sa i sitt foredrag ved folkehelsekonferansen i Fauske kommune, er folkehelse mer enn å trene regelmessig. Det handler om hvordan man har det. Kosmo oppvekstsenter er for oss i øvre Valnesfjord en svært viktig kilde til trivsel. Det er en arena for lek, sosialt samvær og aktivitet. Som Gjersell sa i sitt foredrag har vi i løpet av de siste hundre årene gått fra en virkelighet der verden og egoet tok lite plass mens den sosiale arenaen med rom for samhandling, nærhet og personlige relasjoner hadde god plass, til en globalisert virkelighet der verden og egoet tar mye større plass og det knapt er rom igjen for sosial samhandling. Dette fører ofte til fremmedgjøring, mangel på tilknytning og ensomhet. Elementer som i dagens samfunn er de største årsakene til en følelse av ikke å ha det bra.

Kosmo oppvekstsenter gir, gjennom å være et samlingspunkt i bygda, oss som bor her en arena å møtes på. En arena å være nyttig på. En arena for lek og aktivitet. Kosmo oppvekstsenter bidrar i svært stor grad til en bedre folkehelse for oss som bor her.

Konklusjon:

SU ved Kosmo oppvekstsenter går på det sterkeste i mot en nedleggelse. Vi opplever dette som et direkte angrep ikke bare på skolen, men på selve eksistensgrunnlaget til denne delen av bygda. Vi vil på det sterkeste oppfordre administrasjon og politikere om å ta i betraktning både de menneskelige og samfunnsmessige kostnadene som påføres Kosmo og øvre Valnesfjord ved en nedleggelse av skolen.

For SU Kosmo oppvekstsenter

Kjetil Sørbotten
Leder

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh. SIA
6/11-09	
A 20	
J. ID	S. ID
09/2886	09/2157

Det ble avholdt klubbmøte på Kosmo Oppvekstsenter den 20.10.09.
 Representanter for begge klubbene (Utdanningsforbundet og Fagforbundet) var tilstede.

Saker til behandling:

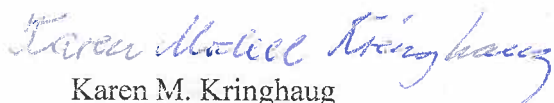
- **Skolestruktur i Valnesfjord – høring.**
- Klubbene ved Kosmo Oppvekstsenter går imot nedlegging og flytting av skolen til Valnesfjord Oppvekstsenter, og dette begrunner vi i følgende:
 - Det skal legges ut 20 tomter i Kosmo området (viser til innlegg i Saltenposten datert 20.10.09) som vil bety økt innbyggertall i området av yngre mennesker. Dette skjer samtidig som VHSS er i ferd med utbygging som igjen vil skape flere nye arbeidsplasser. Vi mener at det vil være av avgjørende betydning å opprettholde skole og barnehagetilbudet akkurat i dette området.
 - Videre er vi svært skeptiske til de tall som er lagt frem i forhold til hva som kan spares ved en nedleggelse. Vi har ennå ikke sett et godt og tydelig regnestykke som gir konkrete tall.
 - Et meget viktig poeng er vår kjennskap og kunnskap om elevene som i dag går i små grupper ved Kosmo Oppvekstsenter, sier at en flytting til større grupper ved Valnesfjord Oppvekstsenter vil utløse et økt behov for spesialpedagogisk hjelp.
 - Sett i et folkehelseperspektiv er det en dårlig løsning å legge ned en godt fungerende enhet hvor barnehage og skole fungerer godt i lag med hensyn til utnytting av ressurser og samhandling. Sykefraværet er lavt, høy nærværs faktor. Viser til konferanse hvor dette med nærmiljøet ble fremhevet som å være av stor betydning. Kosmo har lange og gode tradisjoner når det gjelder dugnad og å gjøre ting i fellesskap (eksempel: skøytebanen, sykkelbane, fotballbane, tilrettelagt område på Flatøya osv.) Mange kommer hit for å benytte seg av områdene/fasilitetene, Videregående skole, VHSS og andre lag og foreninger.
 - SFO vil ved en overføring komme ned til Valnesfjord Oppvekstsenter med 15 elever, noe som vil "sprengne" kapasiteten til Valnesfjord SFO. Løsningen med å bruke gymsalen til avlastning for et økt areal behov er ingen god løsning. Rommet er i en svært gammel del av skolen, det er allerede i dårlig forfatning og kvaliteten på inn klima bør sjekkes ut. Dessuten stilles det krav om hva SFO skal være slags tilbud. Etter en lang dag skal det være mulig å roe ned og få seg litt mat og eventuelt gjøre lekser, alt i nærvær av voksne kvalifiserte personer.
 - Når det gjelder de ansatte ved Kosmo Oppvekstsenter har de lenge levd og lever fortsatt i usikkerhet. Hva skjer? Når får vi informasjon og hvem skal gi oss den? Både personalkontor og organisasjoner har gjort en dårlig jobb i forhold til å følge opp og informere. Det sies at ingen skal sies opp, men hvor skal vi? Hva er våre rettigheter og plikter? Dette er en prosess som må brukes tid på.
 - Det hevdes at kvaliteten vil bli bedre ved ei overføring til Valnesfjord Oppvekstsenter, men vi tør våge den påstand at det er bevist det motsatte at kvaliteten på flere områder er bedre ved små enheter. Viser blant annet til "Samfunnets kompetansekrav i små skolemiljø" en artikkel av Elsa Løfsnæs.
 - Utdanningsforbundet Fauske, ved dets hovedtillitsvalgte Gangstøe, konkluderer i sin høringsuttalelse til RO- rapporten følgende: " Hvis de strukturelle

endringene som det legges opp til, skjer kun av økonomisk art, der de ansattes arbeidsplasser og arbeidsvilkår, det pedagogiske tilbud til elevene og de økonomiske rammefaktorer til skolen kommer i annen rekke, kan ikke vi støtte de endringene som måtte komme". Fagforbundet Fauske, ved dets hovedtillitsvalgte Salemonsens, konkluderer i sin uttalelse: "Fagforbundet vil ikke støtte endringer i skolestruktur kun på bakgrunn av økonomiske besparelser. For at vi skal støtte en slik strukturendring må vi være sikre på at kvaliteten i skolen heves og at de ansatte fortsatt vil ha gode og trygge arbeidsplasser".

KONKLUSJON:

Klubbmøte ved Kosmo Oppvekstsenter, bestående av medlemmer for begge klubbene Utdanningsforbundet og Fagforbundet, går imot at skolen på Kosmo legges ned. En nedleggelse vil innebære at elevene totalt sett vil få et dårligere pedagogisk tilbud og de ansattes arbeidsplasser og arbeidsvilkår forringes. En nedleggelse vil i beste fall bare kunne forsvares ut i fra en økonomisk besparelse, i og med at målsettingen er å redusere antall ansatte.

Kosmo 20.10.09

Karen M. Kringhaug
Tillitsvalgt Utdanningsforbundet

Synnøve Nordeng
Tillitsvalgt Fagforbundet

Kopi:

Utdanningsforbundet Fauske.

Fagforbundet Fauske.

Kosmo oppvekstsenter

Kosmo

8215 Valnesfjord

Tlf. skole 75 64 12 88 - Tlf. barnehagen 75 64 55 75 – Telefaks 75 64 13 09 –

e-post: kosmo.skole@fauske.kommune.no – kosmo.barnehage@fauske.kommune.no

Fauske kommune

Rådmann Ragnar Pettersen

8200 Fauske

Fauske kommune	
RAD	Saksbeh. SIA
11/11-09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/0973	09/2157

Dette er høringen fra elevråd ved Kosmo oppvekstsenter.

Aron Hagen
Elevrådsleder Kosmo oppvekstsenter

Det er ikke bra at dere legger
ned skolen vår.

Livret handler ikke om
mengder.

Jeg synes at det er dårlig
at dere legger ned skolen
vår

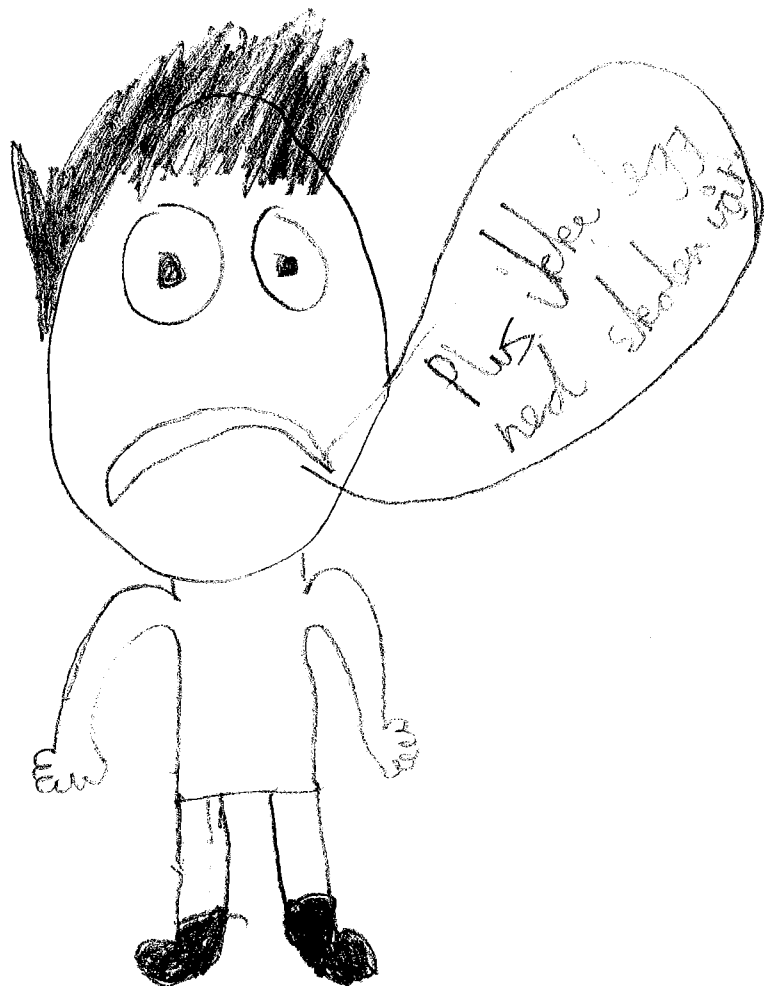
IKKE Bra for det bli så mange

i klassen som bruker å er
å det bli ikke kjayte is ^{små}
å det e domt at da kan
må lege ned skola

Jeg liker ikke at disse legger ned
hvert dere hvorfor jeg ikke
liker at disse legger ned
Skolen vår det er fordi
dette er den beste skolen
i verden.

Skolen vår

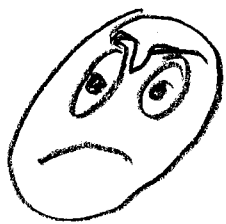

FORDI DEMANGE ELEVER
MANGE ELEVER I KLASSEN
E SJENNE INGEN ELEVER-
EN TO.

DET ER VANSKELIG Å FINE-
FLERE NOR DETERTO HUNDRE-
ELEVER.

DET ER DD NT AT I KOSMO-
SKOLE SKAL LÆGES -
NED

dumt
hvorfor vil dette
legge ned
det er skævet var
at det er lidt dumt
legget ned
Kasmo skole.

Det blir flere a° like med.
ARTIG

Jeg liker ikke net av ut dore

Spak legge ned skole Var

Jeg ~~ikke~~ liker ikke skolen deres

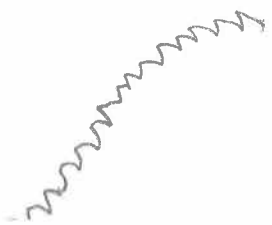
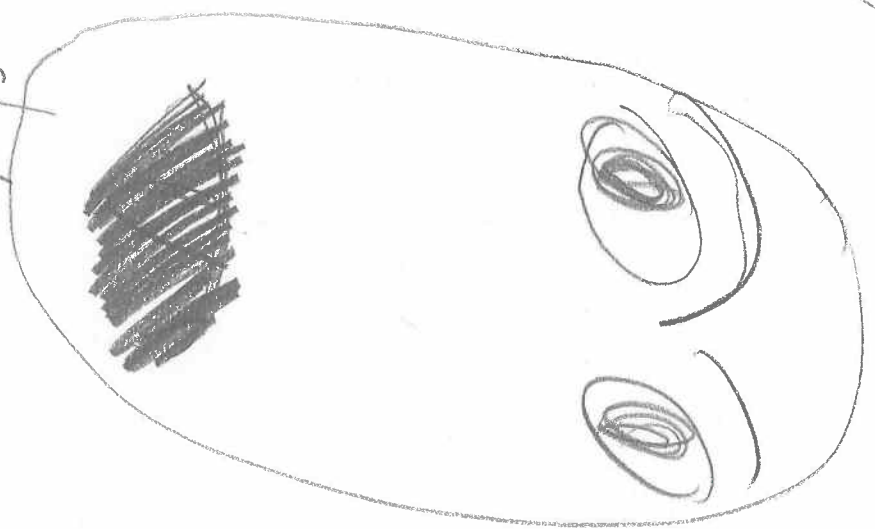
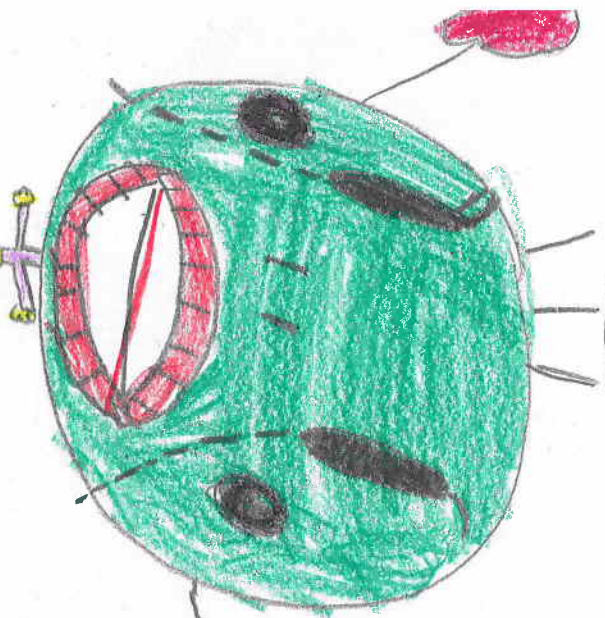
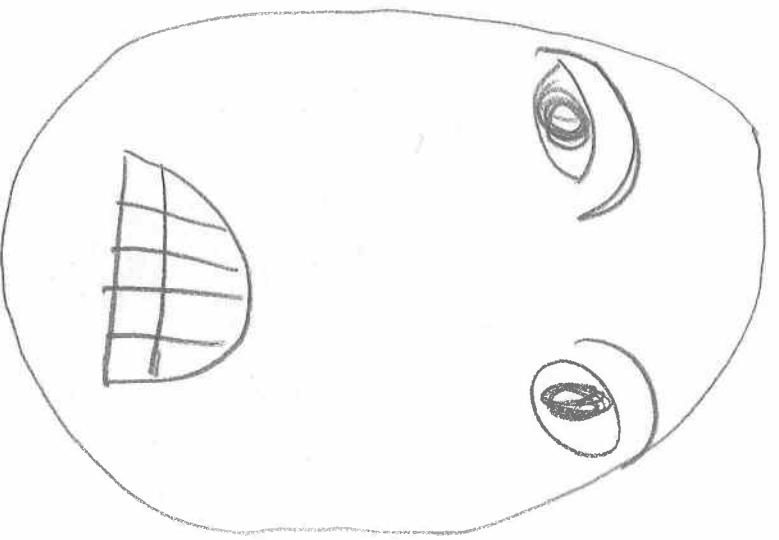
Oppgave vrites for

Jeg vil ha denne skolen

de blir demt i gøi net

en stor skole

Kos mas bote er en bra skole

W
K
F
A
N

W
K
F
A
N

IKKE BRA.

MASE BRÅK AV VÆNTEPÅTØR

MASE VI IKKE KJENE AV
ELEVENE

MASE TI PÅ SKOLA

SPØSMÅL

VDR FOR SKAL DER ELLE
BE SKOLA VI TRIVE
DE BLIRIKE
BRA

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh. SIA
10/11-09	
Klassering	1720
J. ID	S. ID
09/9939	09/2157

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE NEDLEGGELSE AV KOSMO SKOLE

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter behandlet saken i møte den 26.10.09 og fattet slikt vedtak:

SU har i forbindelse med høring av RO sin rapport om skolestruktur i Fauske kommune gitt uttalelse. SU gikk den gang inn for å anbefale på det sterkeste at den nåværende gode skolestruktur i Fauske kommune skulle opprettholdes og videreutvikles. De argumenter som SU fremførte i den uttalelsen står SU fortsatt inne for, og den vedlegges denne uttalelse som gjelder konkret ” **Nedleggelse av Kosmo skole**”.

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter sin innfalsvinkel i saken vil være: **Hvordan vil en overførsel av elevene ved Kosmo skole påvirke Valnesfjord Oppvekstsenter.** SU vil imidlertid innledningsvis bemerke at man synes det er oppsiktsvekkende at rådmannen i Fauske kan overprøve kommunestyret i Fauske. I kommunestyrets vedtak, punkt 9 i sak 057/09 fremgår det at hele saken om fremtidig skolestruktur skal opp til endelig behandling innen budsjett 2010 og økonomiplan 2010- 2013 vedtas. Rådmannen legger nå kun frem sak om endring av skolestruktur i Valnesfjord. SU har gjennomgått inngående det fremlagte høringsdokument fra rådmannen og vil blant annet bemerke:

- Det har ved tilsyn blitt avdekket at luftkvaliteten på tekstilrom **ikke** tilfredsstillende krav. Fra lærerhold framkommer det også bekymring for **muggsopp** da lukt og innemiljø på dette rommet i lang tid har vært dårlig. Dette er jo ett av de rom som vil få økt elevbelastning ved en evt. nedleggelse av Kosmo skole!
- Det framlegges ikke noen dokumentasjon på at luftkvalitet og ellers inneklime er tilfredsstillende i andre aktuelle rom.
- Hvordan tenkes SFO`s arealbehov dekket? Vi forventer at klasserom ikke er tenkt benyttet av SFO som en fast ordning da erfaringer fra andre steder tilsier at det vil være en evig kime til konflikt. Dette på grunn av at det er to helt ulike behov som skal dekkes.
- Økonomiske konsekvenser ved en helt klart nødvendig omorganisering av administrasjon ved oppvekstsentret er ikke medtatt!
- Overslag over kostnadene ved nødvendig ombygging og opprusting av klasserom er ikke på noen måte tilfredsstillende. Et skikkelig budsjett for ombygging/opprusting mangler!

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter kan ikke finne et eneste forsvarlig og saklig argument i rådmannens høringsdokument for å kunne hevde at kvaliteten og det pedagogiske tilbud til elevene ved Valnesfjord Oppvekstsenter vil bli bedre dersom elevene ved Kosmo skole overføres. **SU går derfor imot at elevene ved Kosmo skole overføres til Valnesfjord Oppvekstsenter.**

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter

Andreas Engan
leder

HØRINGSUTTALELSE TIL OVERORDNET RAPPORT FRA KONSULENTBYRÅ RO VEDR. SKOLESTRUKTUR I FAUSKE KOMMUNE.

SU VED VALNESFJORD OPPVEKSTSENTER VIL UTTALE FØLGENDE:

Rapporten fra RO er bestilt med det oppdraget at de økonomiske rammer til grunnskolen i Fauske skal reduseres med ca. kr. 5 millioner. SU Valnesfjord tar avstand fra en slik innfallsvinkel når det gjelder våre elevers muligheter til en god grunnskoleopplæring. Det fremgår av rapporten at man sammenligner Fauske sitt forbruk til grunnskoleopplæring med gjennomsnittet av hva kommunegruppen i kostra 8 bruker. SU Valnesfjord vil i den forbindelse henviser til side 9 i rapporten av mars 2009. Her fremkommer det at Fauske bruker 30,5 % av totale netto driftsutgifter i kommunen til grunnskoleopplæring, mens snittet i kostra 8 kommunene er et forbruk på 32,8 %. Tallene viser altså at Fauske prioriterer grunnskoleopplæringen, ca 2,3 % lavere enn gjennomsnittet av hva kommunene i kostra 8 gjør. Når vi i tillegg vet at Fauske kommune har ca. 6 % mer i frie inntekter per innbygger, noe som utgjør ca. kr. 16,5 mill. per år, enn hva gjennomsnittet av kommunene i kostra 8 har, så er det SU Valnesfjord sin oppfatning at man heller burde diskutert enn økning av rammene til grunnskoleopplæring i stedet for nedskjæringer.

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter er klar over at en desentralisert skolestruktur er litt mer kostbar enn en sentralisert skolestruktur. I henhold til rådmannens saksutredning i sak K.112/08 innebærer den desentraliserte skolestruktur sammenlignet med nivået i Nordland og nivå bygget på GSI, kostra og SSB at Fauske ligger ca. 0,5 elev under vedtatte elevgruppenorm. Fordelene med nåværende desentraliserte struktur som fremkommer i rapportene fra RO er imidlertid så store at de langt overgår ønske/målsettingen om reduserte kostnader.

RO fastslår i sin rapport at *det er ingen grunn til å tro at noen av dagens 7 enheter innenfor grunnskolen i Fauske er så små eller at kommunen har en struktur som tilsier at det kan reises spørsmålsteget ved kvaliteten på opplæringstilbudet.*

Det forundrer oss i SU Valnesfjord at ikke RO foretar noen dypere analyse av kvaliteten i dagens skole i kommunen. Vi finner heller ikke noen grundig vurdering av hvilken kvalitet vi kan forvente dersom det gjennomføres strukturendring i det omfang som foreslås. SU Valnesfjord mener en endring i skolestruktur ikke under noen omstendigheter kan gjennomføres uten en grundig analyse av konsekvensene, og da ikke bare for det rent skolefaglige læringsmiljø, men også arbeidsmiljøet for ansatte, folkehelse samt innbyggeres "bo-kvalitet" i sitt nærmiljø, tilknyttet sitt nærmiljøsentre (både barn og voksne).

SU Valnesfjord oppfatter videre at det har vært bred politisk enighet og stor oppslutning blant befolkningen i Fauske om nåværende skolestruktur. Sågar vedtok kommunestyret den 11. desember 2008 enstemmig, i sak K 215/08, følgende mål for Fauske kommune når det gjaldt dette området:

- Utdanning skal vektlegges som en viktig ressurs på alle nivåer.
- Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolekretsstrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh. SIA
10/11-09	
Klassering	A20
J. ID	S. ID
09/9938	09/2157

SU ved Valnesfjord Oppvekstsenter har ikke gått inn på de enkelte forslag i konsulentrapporten fra RO, da vi ikke oppfatter at dette er en høring om nedleggelse av skoler/skoletilbud ved den enkelte skole, men at det er en overordnet generell høring om skolestrukturen i Fauske.

Konklusjonen til SU ved Valnesfjord oppvekstsenter er derfor at man anbefaler på det sterkeste at den nåværende gode skolestruktur i Fauske kommune opprettholdes og videreutvikles.

SU Valnesfjord

Andreas Engan
(leder)

Fra: Ragnar Pettersen <ragnar.pettersen@fauske.kommune.no>
Til: "Anne Rita Nilsen (anne.rita.nilsen@fauske.kommune.no)" <anne.rita.nilsen@fauske.kommune.no>
Cc: "andreasengan@hotmail.com" <andreasengan@hotmail.com>, "Sissel Alver (sissel.alver@fauske.kommune.no)" <sissel.alver@fauske.kommune.no>
Dato: 10/11/2009 07:33
Tema: FW: Høring SU Valnesfjord

Vennligst journalfører mottatte høringsuttalelser

Ragnar

Fra: Andreas Engan [mailto:andreasengan@hotmail.com]
Sendt: 9. november 2009 23:06
Til: ragnar pettersen; sissel.alver@fauske.kommune.no
Emne: Høring SU Valnesfjord

Hei

Vedlagt følger høringsuttalelse på dokument vedrørende nedleggelse av Kosmo skole fra SU ved Valnesfjord skole.

Ber om tilbakemelding på at dokumentene er mottatt.

Andreas Engan

Keep your friends updated— even when you're not signed in.

Vedlegg:

Fil: Høring SU.pdf	Størrelse: 23k	Innholdstype: application/pdf
Fil: SU_Valnef_vedlegg1.pdf	Størrelse: 27k	Innholdstype: application/pdf

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh. SIA
10/11-09	
Klassering 1720	
J. ID 09/9942	S. ID 09/2157

Nedleggelse av Kosmo skole

Høringsuttalelse fra FAU ved Valnesfjord skole.

FAU ved Valnesfjord skole finner det vanskelig å skulle kommentere det utsende høringsdokument. Vi mener dette dokumentet har så store feil og mangler at det er uegnet som utgangspunkt for en høring.

Vi lister her opp momenter vi mener er feil og mangler med høringsdokumentet:

- Dagens klasserom for småskolen er for små for klasser over **16 elever** – ikke 20 som det står i høringsdokumentet (se tidligere dokumenter i saken).
- Etter en evt. ombygging vil de to "nye" rommene for småskolen tilfredsstillende klasser på 19-20 elever!
- Det er ikke utført luftmålinger / inneklimatesting av musikkrom og tekstilrom. Dette er opplysninger som er helt avgjørende for hele høringen.
- I vedtaket fra kommunestyret er det forutsatt at det skal tilføres **minimum 1 million kroner i tillegg** til dagens driftsmidler, hvordan kan høringsdokumentet si "*det kan bli mindre*" uten å tallfeste noe som helst? Hva har vi å forholde oss til her? Det er jo dette som skal være gulroten i saken!
- Hvor er kommunens øverste skolefaglige ansatte i denne debatten? Kommunens skolefaglige rådgiver har vært fraværende i hele prosessen, og synspunkter fra denne er ikke kommet fram, noe vi finner meget besynderlig. Hvorfor ha en skolefaglig kompetanse ansatt i en høyt lønnet stilling dersom denne personen ikke skal være involvert i prosesser som denne?
- Sakspapirene mangler et samfunnsregnskap! Så vidt vi vet er det krav om at et slikt regnskap skal være en del av en saksutredning vedrørende skolenedleggelse.
- Hva med nye tomter som legges ut på Kosmo, hvor attraktive blir disse??
- Hvor er den økte kvaliteten som skal komme ut av denne "omstruktureringen"? Så vidt vi kan er hele den evt. besparelsen med nedleggelse av Kosmo skole å hente i redusert lærertetthet. Dette kan ikke vi se er økt kvalitet.
- Den økonomiske analysen av investeringsbehov ved Valnesfjord skole er ikke utført. De antagelser som ligger til grunn i høringsdokumentet er i beste fall misvisende gjetting, i verste fall ren manipulering av høringsinstanser og politikere. Her er mye utelatt! Vi må kunne forvente at det foreligger tall basert på tilbud fra entrepenører som underlag til såpass store endringer i bygningsmassen, og en så viktig avgjørelse som en skolenedleggelse tross alt er. Dette bør vektlegges siden økonomi synes å være eneste begrunnelsen for en evt. sammenslåing av Valnesfjord og Kosmo skole.
- Hvor skal SFO gjøre av seg? Musikkrommet som i dag benyttes svært mye av SFO blir klasserom, sambruk mellom av rom til klasserom og SFO er en veldig dårlig løsning, vi snakker her om to helt ulike bruksbehov som vanskelig lar seg kombinere.

Dette er bare noen punkter vi mener må belyses langt bedre før det er mulig å gi en fornuftig høringsuttalelse i saken.

Noe må imidlertid være helt klart: FAU ved Valnesfjord skole kan ikke på noen måte akseptere å få overført elever fra andre skoler **før** tiltak som sikrer store nok klasserom, tilfredsstillende løsning for en utvidet SFO, samt innklimatesting som tilfredsstillende lover og anbefalinger på alle mulige måter er gjennomført. Blir ikke dette ivare tatt er det klare brudd på alle løfter om **økt kvalitet**, og en krigserklæring til alle foreldre i Valnesfjord.

Til politikere i kommunestyret som evt. skal avgjøre denne saken så håper vi de er såpass fornuftige at de etterspør svar på punktene ovenfor før det gjøres endelig vedtak.

For FAU ved Valnesfjord skole

Andreas Engan

Leder

FELLES MEDLEMS(klubb) MØTE VED VALNESFJORD OPPVEKSTSENTER

Tirsdag 20.10.09

Sak: Høring ang. evt nedleggelse av skoledelen ved Kosmo oppvekstsenter, med overføring av elever til Valnesfjord oppvekstsenter.

Møtet tar ikke stilling til selve nedleggingsaken. Vi uttaler oss kun om eventuelle konsekvenser for vårt oppvekstsenter ved en overføring av elevene. Det antydes i høringsnotatet at årlig innsparing ved å legge ned skolen på Kosmo blir 1 163 000 kr. Vi ser det som naturlig at en vesentlig del av disse pengene forblir i Valnesfjord. Høringsnotatet tar heller ikke høyde for eventuell økning i elevtallet.

Konsekvenser for SFO:

Lokalene er for små til dagens drift. Sambruk av rom til undervisning/SFO er ikke gunstig. (Av mangel på tilstrekkelig arbeidsrom bruker personalet klasserommene til for/etterarbeid + møter). Flere barn på SFO betinger mer areal og mer personale. Dessuten har SFO Kosmo annen åpningstid enn vi har. Åpningstidene må tilpasses.

Konsekvenser for barnehagen:

En overføring av Kosmo til oss vil få en del administrative konsekvenser, da enhetsleder forventes å måtte få ansvar for Kosmo barnehage ?, Helse- og idrettskoleleder ? Enhver økning i enhetsleders arbeidsmengde vil føre til at barnehagen blir enda mer skadelidende enn den er i dag.

Konsekvenser for skolen:

De bygningsmessige endringene som er nevnt i høringsdokumentet er en løsning, men ingen god løsning. Det er avgjørende at **de bygningsmessige endringene er fullført** før elevene fra Kosmo overføres. Tekstilrom og nåværende musikkrom må tilfredsstille kravene til luftkvalitet. Nevner også at al sambruk av spesialrom (tekstil/musikk/SFO etc) oppleves som uheldig. Den foreslåtte løsningen inneholder ingen buffer for økt elevtall. Det er en svakhet.

Personalmessige konsekvenser:

Det er viktig at administrativ organisering er avklart og på plass før flytting. Vi forventer at enheten tilføres med administrasjonstid som følge av økte oppgaver.

Vi forventer også en forsvarlig og verdig prosess når plassering av personalet skal foretas.

Tore Finvik
referent

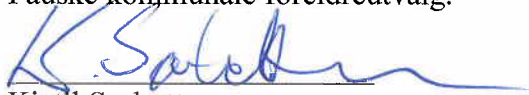
Fauske kommunale foreldreutvalg
v/Kjetil Sørbotten
Bringsli
8215 Valnesfjord

Fauske kommune
v/Rådmann Ragnar Pettersen
Postboks 93
8201 Fauske

Fauske kommune	
RAD	Saksbeh. SIA
11/11 09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/9971	09/2157

Viser til brev fra Fauske kommune, sentraladministrasjon med anmodning om høringsuttalelse knyttet til kommunestyrevedtak 057/09, høringsdokument nedleggelse Kosmo skole. Fauske kommunale foreldreutvalg leverer med dette våre kommentarer i henhold til anmodning.

Med vennlig hilsen
Fauske kommunale foreldreutvalg.

Kjetil Sørbotten
Leder

Innhold:

0. Formelt:

1. Samfunnsregnskap

2. Økonomi:

3. Kvalitet:

4. Fragmentering:

5. Skolepolitisk styringsdokument:

6. Konklusjon

0.

Formelt:

Vi i Kfau er svært kritisk til fremdriften i denne saken. Både når det gjelder konsekvensutredning og det faktum at man i denne saken behandler Kosmo oppvekstsenter atskilt fra resten av strukturendringen. I det bredt sammensatte utvalget som skulle vurdere konsekvensene var det ved siste møte bred enighet om at dette hadde gått for raskt og at man ikke følte seg trygg på at alle konsekvenser ved en overføring var tilstrekkelig belyst.

1.

Samfunnsregnskap:

Kfau savner et grundig samfunnsregnskap i denne prosessen. Vi kan ikke se at det er gjort noe beregninger på hvilke samfunnsmessige kostnader dette har for de lokalsamfunn som berøres. Vi kan heller ikke se at de betydelige bidrag de ulike foreldreutvalgene legger inn i sin skole og sitt nærmiljø er tatt med i regnestykket. Vi savner også helhetlige økonomiske betraktninger rundt konsekvensene av en strukturendring. Det finnes utallige undersøkelser som viser at penger investert i oppvekst og grunnutdanning ofte gir svært stor gevinst i forhold til seinere skadebegrensning i resten av det sosiale systemet.

2.

Økonomi:

Det kommunestyret trenger er kostnadsanalyser av hva det koster å følge opp tidligere vedtak om skolestruktur fattet av kommunestyret.

Kommunens investeringsrammer i perioden 2010- 2015 bør avklares og brukes som rammer for å se tidligere vedtak i et nytt lys.

Utbygging av ny skole i Sulitjelma og ny ungdomsskole på Vestmyra kan bli så kostbar at iverksetting av evt. ny skolestruktur kan skyves langt ut i tid.

KFAU tar sterkt til ordet for å be kommunestyret legge plan med forankring i økonomi og ikke motsatt.

Det vedtak kommunestyret bygger på i den saken er dessverre fastsatt på planer uten forankring i hva endringene koster.

I tillegg ser vi at ombyggingen av Finneid og Erikstad er i ferd med å bli atskillig dyrere enn forutsatt i RO rapporten og hele innsparingen står i fare. Vi er da redd for at den forutsatte styrkingen av skolen kan utebli da vi ender opp med en dyrere skolestruktur enn den vi har i dag.

3.

Kvalitet:

Forutsetningen for hele struktursaken var etter hva vi kunne forstå en kvalitativt bedre skole for hele Fauskes befolkning. Vi kan fremdeles ikke se at det foreligger noe dokumentasjon på en kvalitetsheving. I Valnesfjord ser dette ut til kun å redusere den kvaliteten vi har i dag gjennom lavere lærertetthet og mindre fleksibilitet og valgfrihet for innbyggerne i Valnesfjord. Vi kan ikke akseptere at fravær av flate kutt er det samme som økt kvalitet i skolen.

4.

Fragmentering:

Vi er som tidligere nevnt svært kritiske til at skolene behandles separat i denne saken. Dette er etter vår mening en sak og ikke tre ulike saker. Det vi er redd for ved separat behandling er at vi blir sittende igjen med en fragmentert struktur. En struktur som ikke gir den forventede innsparing og dermed heller ikke den forventede kvalitetsøkningen.

5.

Skolepolitisk dokument:

Kfau Fauske vil igjen etterlyse et skolepolitisk styringsdokument som tar for seg hvilken skole vi ønsker å etterstrebe i kommunen. Vi synes det er svært bekymringsfullt at det kan se ut som om kommunens skolepolitikk kun er forankret i økonomiske planer og regnskap, og at en skolepolitisk visjon forankret i pedagogikk og oppvekstmiljø ser ut til å være totalt fraværende.

6.

Konklusjon:

KFAU er kritisk til en nedleggelse av Kosmo oppvekstsenter da vi ikke har sett dokumentasjon på at dette øker kvaliteten i skolen, verken lokalt eller kommunalt. Vi opplever også at den konsekvensvurderingen som ligger forut for denne høringen er mangelfull og for lite gjennomarbeidet. Vi kan heller ikke se at dette korresponderer med noen av Fauske kommunes vedtatte visjoner om at:

- *Innbyggerne skal oppleve Fauske som den beste kommunen å bo og ha sitt virke i.*
- *Fauske kommune skal sørge for gode levekår for hele Fauskes befolkning gjennom et godt og likeverdig tjenestetilbud.*
- *Utdanning skal vektlegges som en viktig ressurs på alle nivåer.*
- *Fauske kommune vil opprettholde og utvikle den gode skolekretsstrukturen og nærmiljøanleggene, herunder også full barnehagedekning.*

KFAU opplever dette som et angrep på den grendeskolemodellen vi gjennom mange år har utviklet i nært samarbeid med kommunen og som en underminering av kommunestyrets egen skolevisjon.

For Fauske kommunale FAU

Kjetil Sørbotten

Leder

13.11.2009

Journalpost 09/10102
sak 09/2157
13/11-09

Utdanningsforbundet Fauske,
8200 Fauske.

Fauske kommune,

v/ Kommunalsjef Sissel Alver.

Hørings uttalelse i forbindelse med sammenslåing av Kosmo skole og Valnesfjord skole.

Utdanningsforbundet Fauske har gått gjennom strukturendringen som skal skje i Valnesfjord. Sammenslåing av de to enhetene får konsekvenser for øverbygda, der deres senter gradvis bygges ned. Det er en bakdel for denne delen av Valnesfjord. Det fjernes arbeidsplasser fra Kosmo, noe som er en negativ faktor for denne delen av bygda. Vi er noe spørrende til hva som er de reelle kostnadsbesparinger med denne nedleggingen, siden det ikke er lagt fram noen særlig nøyaktige regnestykker som viser økonomien tydelig i denne prosessen.

På tross av disse negative konsekvensene stiller vi oss ikke helt negative til prosessen, da vi har tro på at det tilbud som gis i Valnesfjord vil bli et mer mangfoldig og bedre tilbud til elevene. Det er ikke snakk om å legge ned skoletilbudet i bygda Valnesfjord, men vi skal videreføre og styrke 1- 10 i Valnesfjord og tenker ikke på noen videre nedbygging der. Kvalitetsheving er et nøkkelord i prosessen.

Midlene som tas inn i denne prosessen skal brukes til å styrke skolesektoren generelt, da det er helt tydelig uttalt at vi skal ikke barbere budsjettene mer, men vi skal gjøre strukturendring slik at driften på sikt kan bli billigere. I den prosessen med nedlegging og tilrettelegging for annen drift er det vel ingen som har påstått at dette ikke skal koste penger. Før en kan ev. høste noe i form av senkede driftsutgifter, må det også investeres noe i prosessen.

Forutsetningen for at vi i Utdanningsforbundet Fauske stiller oss bak prosessene er en økt kvalitet på de tjenestene som vi har. En økt kvalitet i form av bl.a. styrking av pedagogisk personell for å følge opp nasjonale satsingsområder, bedre skoleutstyr, elektroniske tavler, oppjustering av skolens utstyrsside.

Dersom man ser en tid tilbake var skolene et fyrtårn i samfunnet i forhold til utstyr med filmfremvisere, TV, overhead, skrivemaskiner, kjøkken, laboratorier, det fremste av opptaksutstyr for lyd og bilde. Nå er det andre aktører i samfunnet som ligger langt foran skolen og det utstyret som skolen kan forskaffe ligger langt bak det som er tilgjengelig ellers. Vi må gjenskape skolen som en arena der elevene kan oppleve noe ekstra som ikke er overalt ellers, der de kan få de gode

13.11.2009

UTDANNINGS
FORBUNDET
Fauske

opplevelsene der de kan lykkes å få oppleve spektakulære hendelser som gir næring til god læring. På den måten kan vi bygge det akademiske selvbildet for elevene i Fauske.

Fauske kommune er nødt til å ta på alvor at den situasjonen som gjaldt på 70- tallet, der Fauske var en ledende kommune på skolesiden ikke lenger er gjeldende. Vi var utviklingsorientert og et forbilde for andre i hvordan skolen skulle organiseres. Dette er noe vi kan gjøre noe med. Vi har en meget kompetent lærerstand, alle forhold ligger godt til rette for å kunne gjøre noe her. Vi har gode skolebygg, med de planene som ligger i forhold til investering innenfor skoler, ligger vi langt framme. Det som vi må gjøre er å stoppe sulteforingen av skolen i forhold til utstyr og muligheter, stanse de mange års østehøvlning av budsjettene og reversere dette. Vi må tette gapet mellom hva vi har og potensialet som er.

Dersom de prosessene som nå er under oppseiling medfører en bedre økonomi innenfor skole og barnehagesektoren vil vi kunne stille oss bak en strukturendring, men bare da.

Dersom vi ikke ser en økning i budsjettene for den enkelte skole, vil vi ikke støtte denne tenkingen. Da betyr det både kutt i struktur og kutt i budsjettene, og det var ikke et av de mulige alternativ vi sto ovenfor. Da vil vi **ikke** stille oss bak den strukturendringen som skjer. Om en kutter både i struktur og i budsjett, vil det bli en kvalitetssenking og det vil være skadelig for skolen i Fauske.

Inger-Lise Evenstrøm
Inger-Lise Evenstrøm

Leder

Oystein Gangstøe
Oystein Gangstøe

Hovedtillitsvalgt

FAGFORBUNDET

www.fagforbundet.no

Avd. 158
Postboks 26
8201 FAUSKE

Dato 09.11.09

Journalpost 09/10101
søle 09/2157
9/11-09

Fauske kommune
v/ Kommunalsjef Sissel Alver

Her

HØRINGSUTTALELSE – SKOLESTRUKTUR I VALNESJFORD.

Fagforbundet Fauske har følgende kommentar til skolestruktur i Valnesfjord:

Sammenslåing av de to enhetene Kosmo og Valnesfjord Oppvekstsenter kan få konsekvenser for Kosmo i og med at bygdas knutepunkt, skolen, legges ned. Det er en ulempe for Valnesfjord at arbeidsplasser i lokalsamfunnet blir borte.

Selv om dette kan få negative konsekvenser for ”øverbygda”, er ikke Fagforbundet Fauske negativ til prosessen. Vi har tro på at det tilbud som vil bli gitt ved Valnesfjord Oppvekstsenter blir mer mangfoldig og bedre for elevene.

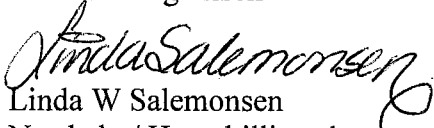
Fagforbundet Fauske er opptatt av at kommunen har høy kvalitet på sine tjenester. Dette gjelder også innenfor skolesektoren.

Fagforbundet Fauske har som målsetting å gi samtlige elever i Fauske kommune gode og trygge læringsarenaer med høy pedagogisk kvalitet. En forutsetning er at kommunen har økonomisk handlingsrom slik at vår målsetting kan nås.

Selv om Fagforbundets klubb v/Kosmo Oppvekstsenter er sterkt imot nedleggelse av skolen, ser vi for oss ett oppvekstsenter i Valnesfjord.

En forutsetning for at Fagforbundet Fauske godtar sammenslåingen av de to oppvekstsentrene i Valnesfjord er at dette ikke gjøres kun for å spare penger, men at det vil høyne kvaliteten i skolen, både når det gjelder utstyr og lærertetthet.

Med vennlig hilsen

Linda W Salemonsens
Nestleder/ Hovedtillitsvalgt

Lise Gunn Hansen
Hovedtillitsvalgt

Adresse
Postboks
8201 Fauske

Giro
45555012547

Telefon
75600652
75600653

Mobiltilf:
97715452
91804674

E-post
lise.gunn.hansen@fauske.kommune.no
linda.salemonsens@fauske.kommune.no

Rådmannen i Fauske kommune
Postboks 93
8201 Fauske

9.november 2009

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh. SIA
9/11-09	
Klassering A20	
J. ID 09/9921	S. ID 09/2157

SKOLESTRUKTUR I VALNESFJORD - HØRING

Enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter har det formelle ansvar for skoledriften ved Valnesfjord Helsesportssenter på vegne av Fauske kommune og Nordland fylkeskommune. Vi synes det er beklagelig at Kosmo oppvekstsenter blir slått sammen med Valnesfjord oppvekstsenter med tanke på fysisk nærhet for et godt samarbeid. Rent praktisk har det ikke noen stor konsekvens fordi vi i det daglige er en selvstendig enhet integrert i det øvrige behandlingstilbudet ved Valnesfjord Helsesportssenter. Enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter var tidligere enhetsleder ved Kosmo og er godt kjent med oss. Ser likevel en mulig ulempe da hun vil få ytterligere flere medarbeidere hun skal ha et fag-, økonomi- og personalansvar for.

Vennlig hilsen

Jan Harald Notkevich og Marit Soleng

Fauske kommune
Postboks 93
8201 Fauske

Att.: Sissel Alver

Fauske kommune	
R&D	Saksbeh. SIA
11/11-09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/9974	09/2157

Deres ref: 09/8539/SIA

Vår ref: 0415/2009 / IM

Sted / dato: Valnesfjord, 06.11.2009

HØRINGSUTTALELSE - SKOLESTRUKTUR I VALNESFJORD

Vi har fått kommunestyrets sak 059/09 om endring i skolestrukturen i Valnesfjord og Fauske sentrum til høring.

Vår interesse i denne saken er todelt: den har innvirkning på ansatte på skoleavdelingen som har sitt arbeidssted på Valnesfjord Helseportssenter (VHSS), og på ansatte og fremtidig ansatte som bosetter seg i nærområdet til VHSS.

Ansatte på skoleavdelingen:

Når det gjelder skoleavdelingens ansatte, er disse ansatt i Fauske kommune med sitt arbeidssted på Valnesfjord Helseportssenter. Så vidt vi har forstått vil endring av skolestruktur ikke ha negativ betydning for deres arbeidssituasjon eller samarbeidsrelasjoner. De anser det som positivt å delta i et større arbeidsmiljø ved å knyttes organisatorisk til Valnesfjord Oppvekstsenter.

Ansatte og fremtidig ansatte:

VHSS er en viktig arbeidsplass i Fauske kommune og har øket bemanningen med neste 20 ansatte de siste 5 årene. I tillegg merker vi et generasjonsskifte i organisasjonen, som medfører en øket rekrutteringsbehov generelt til institusjonen. Flere av de rekrutterte gruppene er personer med høgskoleutdanning/universitetsutdanning i alderen 20-40 år, dvs i etableringsfase.

Vår erfaring disse årene, er at nyansatte bosetter seg på aksene Fauske – Straumsnes – Bodø, og i liten grad på Kosmo. Vi har ikke gått inn i årsaken til dette, men bolig, barnehage skole, kollektivtransport, infrastruktur og kulturtilbud kan jo være noen momenter som er aktuelle.

På denne bakgrunn mener vi at foreslåtte endring i skolestruktur i Fauske kommune, ikke vil ha negativ effekt på vår rekruttering.

For å sikre tilflytting til Fauske kommune generelt og Valnesfjord spesielt, er det viktig at nærmiljøene rundt bosettinger er levende og helsefremmende. Dugnadsånden og det levende nærmiljøet med nærmiljøanlegg rundt skolen på Kosmo er nevnt i høringsdokumentet. Det handler om aktiviteter sommer som vinter med BMX-bane, balløkke, skøytebane, grillhus m.m. Det vil være viktig å holde liv i anleggene for at barn, unge og voksne skal ha et godt aktivitetstilbud i

Valnesfjord Helseportssenter
Postadresse:
8215 VALNESFJORD

Besøksadresse:
Østerkløft
8215 VALNESFJORD

Telefon: 75 60 21 00
Telefaks: 75 60 25 55

Direktør
Iselin Marstrander
Tlf. direkte 75 60 25 11
Mobil: 404 08 365

Kontonr:
8951.05.01838

Org nr:
NO 976 516 745

Internett:
www.vhss.no

im@vhss.no

nærmiljøet i en folkehelsekommune som Fauske, og dette må vektlegges og ivaretas selv om skolen skulle nedlegges.

Lykke til videre i saken!

Med vennlig hilsen

Iselin Marstrander
direktør

Tove Pedersen Bergkvist
teamsjef

Fauske kommune	
RAD	Saksbeh. SJA
B/11-09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/10068	09/2157

Valnesfjord den 27. okt. 2009

Kommunalsjef Sissel Alver
Fauske kommune
Postboks 93
8201 Fauske

Angående Høring om Skolestrukturen i Valnesfjord.

Styret i UL Framsyn har i møtet den 20.10 09 bestemt at vi skal gi følgende uttalelse:

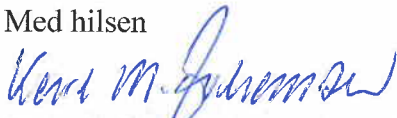
Selv om forholdene ved Valnesfjord Oppvekstsenter blir lagt til rette slik at de kan ta i mot elevene fra Kosmo skole på en skikkelig måte, har vi våre betenkeligheter.

Lokalsamfunnet oppe i bygda vil tape på at skola stenges. Det er gjort veldig mye med uteområdene, særlig på dugnad. Dette gjør at foreldre og de andre som bor i bygda, har et godt samhold og bruker skola og områdene rundt, i flere sammenhenger.

Miljøet for ungene er fantastisk, og bør beholdes!

Elevene opplever at de har det trygt og godt i løpet av de første skoleårene. Noe som vi synes er viktig.

Med hilsen

Karl Martin Johansen
UL Framsyn
Nestleder

Høringsuttalelse TØVAT teaterlag.

TØVAT teaterlag er en frivillig teater/revygruppe i øvre Valnesfjord. For tiden er laget aktiv med teatertilbud for barn og unge, og planlegger oppsetning 10. desember. Teaterlaget er opptatt av å gi et kultur og aktivitetstilbud til barn, unge og voksne i hele nærmiljøet.

TØVAT opplever skolen som en viktig drivkraft i nærmiljøet og det lokale engasjementet. Uten skolen vil mye av det lokale engasjementet forsvinne, og TØVAT tror dette kan gå ut over engasjementet i teaterlaget.

Å jobbe med barn i bygda er en fornøyelse, men det er også mye arbeid som tar mye tid. Den gleden det er å se barn blomstre og vokse gir masse energi. Ett problem som kommer til å oppstå dersom skolen blir lagt ned, er at instruktøren for barnegruppen og ungdomsgruppen, må kjøre tre mil ekstra hver dag for å levere eget barn til skole og SFO. En direkte konsekvens av dette er at det tar så mye energi og tid, at å drive barne- og ungdoms arbeid må prioriteres ned. Da vil 19 unger miste tilbudet sitt. I TØVAT ser vi en stor sammenheng med aktivitet og folkehelse og mener helt konkret at å miste dette tilbudet ikke er i samsvar med kommunens satsing på folkehelse.

Med hilsen

Kjersti Falck
Konstituert leder TØVAT

Fauske kommune	
Råd	Saksbeh
10/11-09	
Klassering A20	
J. ID	S. ID
09/9951	09/2157

Kosmo helselag
v/Solveig Aadahl
8215 Valnesfjord

Fauske kommune
v/Rådmann Ragnar Pettersen
Postboks 93
8201 Fauske

Fauske kommune	
RAD	Saksbeh. SIA
11/11-09	
Klassering	
J. ID	S. ID
09/9972	09/2157

Viser til brev fra Fauske kommune, sentraladministrasjon med forespørsel om høringsuttalelse knyttet til kommunestyrevedtak 057/09, høringsdokument nedleggelse Kosmo skole. Kosmo helselag sender med dette vår uttalelse i henhold til forespørsel.

Med vennlig hilsen
Kosmo Helselag

Solveig Aadahl
Leder

Høringsuttalelse

Innledning:

Kosmo Helselag er et lokallag under Nasjonalforeningen for folkehelsen. Vi har sett med glede på Fauske kommunes satsing på folkehelse. Vi vil derfor ta for oss folkehelseperspektivet i denne høringen.

Uttalelse:

Kosmo helselag består av medlemmer fra 60 år og oppover. Det er derfor naturlig at vi ser dette fra vår aldersgruppes synspunkt. Mange av oss har selv gått på Kosmo skole da vi var barn og har et nært forhold til skolen.

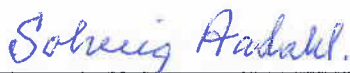
Mange av oss har fremdeles et nært forhold til skolen. Vi går dit på nasjonaldagen. Vi får besøk av skoleklasser som vil vite mer om hvordan det var her i gamle dager og på denne måten føler vi oss verdifulle og til nytte for samfunnet. Dette er svært viktig i et folkehelseperspektiv.

Slik vi ser det er ikke Kosmo oppvekstsenter bare en skole. Det er 110 års kulturhistorie. Den utgjør selve hjertet i denne delen av bygda. For oss som har bodd her i et helt liv er skolen selve livsnerven for oss. Der gikk vi på skolen. Der gikk våre barn og våre barnebarn på skolen. Det er der vi kan høre barnelatter. Det er der vi ser at bygda fortsatt lever, at slekt følger slekters gang. For oss som har kommet langt over halvveis i livet er det veldig viktig å føle at det gror etter oss og en nedleggelse av skolen vil i stor grad forringe vår livskvalitet og vårt håp for fremtiden.

Vi kan ikke se at en nedleggelse av skolen på noen måte vil bedre folkehelsen på Kosmo verken for barna eller for våre medlemmer. Vi synes også dette samsvarer svært dårlig med kommunens satsing på folkehelse.

På bakgrunn av dette går vi sterkt imot en nedleggelse av Kosmo oppvekstsenter.

For Kosmo helselag

Solveig Adahl
Leder

Jønnetje Løkås
Nestleder

FAUSKE KOMMUNE

ADMINISTRATIVT VEDTAK

	JournalpostID: 09/9325	
	Arkiv sakID: 09/2501	Saksbehandler : Helga Rørvik/kth
Sak nr.: 013/09	Delegert kommunestyre	Dato: 21.10.2009

VEDTAK I FORBINDELSE MED TILSYNSRAPPORT
VALNESFJORD OPPVEKSTSENTER –**Saksutredning:**

Den 13.10.2009 gjennomførte Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) et tilsynsbesøk ved Valnesfjord oppvekstsenter. Tilstede var Randi Myrbakk (rektor), Gøran Bringslimark (vaktmester) og Trond Mathiassen fra HMTS.

Virksomhetseier har ansvar for å påse at bestemmelsene i **forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler** overholdes. Kommunestyret har delegert sitt tilsynsansvar etter forskriften til kommuneoverlegen. HMTS utfører tilsyn på vegne av kommuneoverlegen.

Fauske kommune ønsket i utgangspunktet en vurdering av tekstilrommet ved skolen, som ønskes brukt som ordinært klasserom. HMTS valgte imidlertid å gjennomføre et tilsynsbesøk i hele skolen, med særskilt vurdering av tekstilrommet.

Oppsummering av tilsynsrapport:

I forbindelse med tilsynsbesøk kom vi fram til at Valnesfjord Oppvekstsenter må:

1. få utført nødvendig vedlikehold på utvendig fasade (§13)
2. få skiftet ut dårlige vinduer (§13)
3. få utbedret gulvbelegg som vanskeliggjør renholdet (§13)
4. få utbedret lysforholdene i fløyen med rom 202, 203, og 204 (§§13 og 20)
5. få utbedret gulvet på vaskerommet v/ skolekjøkken, og samtidig legge bedre til rette for renhold (§13)
6. få vurdert årsak til fuktinntrengning i inngangspartiet ved biblioteket, og iverksette utbedringstiltak (§13)
7. få utbedret fuktproblemer til gymgarderobene (§13)
8. utbedret stekovnsdøra på komfyr (§§13 og 14)
9. iverksette rutiner for å forebygge oppvekst av legionella i det Interne vannfordelingsnett, som er i tråd med anbefalingene fra Folkehelseinstituttet (§17)
10. få undersøkt ventilasjonskanalene innvendig med tanke på støv og skitt (§19)
11. få utbedret ventilasjonen i den delen av skolen som ble bygd i 1984 (§19)
12. innføre luf rutiner som kan bidra til et mer tilfredsstillende innneklima, i påvente av at tekniske utbedringer kan gjøres på ventilasjonsanlegget (§19)
13. justere temperaturen på romlufta til mellom 20-22gr.C (§19)

Forts. oppsummering av tilsynsrapport:

14. få på plass solavskjermende tiltak i tilknytning til sør- og vestvendte vinduer som fungerer tilfredsstillende (§19)
15. få kartlagt radonkonsentrasjonen (§19)
16. få utbedret ventilasjonsstøy på tekstilrommet, eller eventuelt få dokumentert at støynivået er tilfredsstillende i hht. Klasse D i NS8175 (§21)

Paragrafhenvisningene i listen ovenfor gjelder forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Denne forskriften inneholder ingen bestemmelser som kan brukes for å pålegge virksomheter å utbedre påpekte feil/ mangler – slike bestemmelser finnes imidlertid i Kommunehelsetjenesteloven, som også danner hjemmelsgrunnlaget for forskriften.

Spesifikk vurdering av tekstilrommet.

Det er dårlig luftskifte og støy fra ventilasjonsanlegget i tekstilrommet. Pr. dags dato kan vi ikke anbefale at dette klasserommet tas i bruk som ordinært klasserom, uten at det gjennomføres tiltak for å utbedre ventilasjonen – både med tanke på luftskifte og med tanke på støy.

I h.h.t. delegasjonsvedtak i kommunestyresak nr 78/98 og ovenstående gjøres følgende vedtak:

VEDTAK :

Med hjemmel i lov om helsetjenesten i kommunene §4a-7 pålegges Valnesfjord Oppvekstsenter å undersøke følgende forhold – numrene refererer til oppsummeringslisten i tilsynsrapporten:

Forhold	Frist
Pkt. 6, 10 og 15	Innen 31.12.2009

Med hjemmel i lov om helsetjenesten i kommunene §4a-8 pålegges Valnesfjord Oppvekstsenter å rette følgende forhold – numrene refererer til summeringslisten i tilsynsrapporten:

Forhold	Frist
Pkt. 8, 9, 12 og 13	Snarest mulig – senest 31.12.2009
Pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 14 og 16	Innen 20.08.2010

Innen den 28.02.2010 skal det meldes skriftlig til kommuneoverlegen, med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten, hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å utbedre pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 14, og 16.

Videre skal det meldes skriftlig til kommuneoverlegen, med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten når påleggene er utført, jmfør fristene.

Det gis samtidig dispensasjon fra kravet om at barnehagens drikkevann må komme fra godkjent vannverk. Dispensasjonen gis med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler §26, og gjelder til 31.12.2011.

Dette vedtaket kan med bakgrunn i forvaltningsloven påklages innen tre uker etter at det er mottatt. En eventuell klage sendes til kommuneoverlegen postboks 231, 8201 Fauske med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten, Notveien 17, 8013 Bodø.

Fauske, 30.10.2010

Helga Rørvik
Kommuneoverlege

Vedlegg: Rapport fra inneklimatekartering rom 202
 Bilder fra tilsynsbesøket
 Forslag til driftstiltak for best mulig inneklimateklima ved oppvekstsenteret.

Kopi: Helse- og miljøtilsyn Salten, Oddbjørn Wårheim, kommunalsjef Sissel Alver,
Skolefaglig rådgiver Kristian Øse, driftsleder Gunvald Pedersen

FAUSKE KOMMUNE
kommuneoverlege
postboks 231
8201 FAUSKE

FAUSKE KOMMUNE
Saksnummer: Helse HRO
Dato: 21/10-09
09/9323 09/2501

Dato..... 16.10.2009
Deres ref.
Arkivkode A20
Saksnr./vår ref... 09 / 00093-1
Journalnr. 00689 / 09

Tilsynsrapport Valnesfjord Oppvekstsenter - forslag til vedtak

Den 13.10.2009 gjennomførte Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) et tilsynsbesøk ved Valnesfjord Oppvekstsenter. Tilstede var Randi Myrbakk (rektor), Gøran Bringslimark (vaktmester) og Trond Mathiassen fra HMTS.

Kontaktopplysninger

Adresse	E-post/telefon	Kontaktperson
Valnesfjord Oppvekstsent. Løkås 8215 Valnesfjord	valnesfjord.sentralskole@fauske.kommune.no 75602920	Randi Myrbakk

Virksomhetseier har ansvar for å påse at bestemmelsene i **forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler** overholdes. Kommunestyret har delegert sitt tilsynsansvar etter forskriften til kommuneoverlegen. HMTS utfører tilsyn på vegne av kommuneoverlegen.

Fauske kommune ønsket i utgangspunktet en vurdering av tekstilrommet ved skolen, som ønskes brukt som ordinært klasserom. HMTS valgte imidlertid å gjennomføre et tilsynsbesøk i hele skolen, med særskilt vurdering av tekstilrommet.

Godkjenning (§6)

Skolen er godkjent i hht. forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler i to omganger tidligere, første gang 04.02.2000, og deretter den 07.11.2002.

Utforming og innredning (§9)

Virksomheten har en elev som bruker rullestol og har også tidligere hatt rullestolbrukere. I følge rektor oppleves lokalene som greit tilrettelagt for denne gruppen funksjonshemmede. De har også hatt hørselshemmede elever – og har derfor lokaler som er tilrettelagt i forhold til slike funksjonshemninger også.

Rengjøring og vedlikehold (§13)

Virksomheten har rutiner for daglig renhold og årlig hovedrengjøring. Skolen har en del gamle gulvbelegg, men i følge rektor fungerer det greit i forhold til renhold, forutsatt at beleggene bones og poleres regelmessig. Ved passasjen til gymsal/samfunnshus er gulvbelegget av en slik beskaffenhet at det er vanskelig å holde rent.

Når det gjelder vedlikehold av byggene er situasjonen bekymringsverdig:

- malingsslitasje på utvendig kledning, og enkelte utvendige murfasader, er godt synlig mange steder (se vedlagte bilder)
- vinduer mot sørvest er dårlige – dette gjelder også vinduer enkelte andre steder i virksomheten
- lysarmaturer på rommene 202-203-204 er i dårlig forfatning i følge vaktmester
- vaskerommet v/skolekjøkkenet har slitt gulv, og mange rør som ligger åpent til og vanskeliggjør et godt renhold.
- i inngangspartiet ved biblioteket er det antydning til saltutslag nede ved gulv – mulig fuktinntrengning i tilknytning til ytterdørens takoverbygg (bilde 1)
- i gyngarderobene er det betydelige problemer med saltutslag og gulvbelegg som ”slipper” – tydelige tegn på et fuktproblem.

Rengjøring og vedlikehold av ventilasjonsanlegg kommer vi tilbake til under ”Inneklima”.

Det er nødvendig å gjøre noe med forholdene som er nevnt ovenfor, men det som kanskje er viktigere er at oppvekstsenterets eier (Fauske kommune), rektor og de som skal utføre vedlikeholdsarbeid på bygningsmassen får på plass en bedre systematikk i oppvekstsenterets ytre vedlikehold. Dette skal inngå som en naturlig del av oppvekstsenterets internkontrollarbeid.

Sikkerhet (§14)

Stekeovnsdøra på den ene komfyren på skolekjøkkenet var løs, og lukket ikke skikkelig.

Førstehjelp (§15)

Virksomheten har greie rutiner for jevnlig oppdatering av førstehjelpskunnskapen til de ansatte.

Smittevern (§17)

Virksomheten har rutiner for forebygging av legionella i dusjanlegg – temperatur på varmtvannsbereder er tilfredsstillende (80°C), men det må også undersøkes at temperaturen blir høy nok på det enkelte tappepunkt (dusjhode) i forbindelse med spylingen.

Det er også innført håndvaskrutiner for å forebygge spredning av smittsomme sykdommer. Virksomheten har hatt en betydelig økning i forbruk av såpe og håndtørkepapir etter håndvaskrutinene ble satt i verk – dette tas som et tydelig tegn på at rutinene etterleves.

Inneklima/luftkvalitet (§19)

HMTS gjennomførte en inneklimakartlegging på rom 202 i forbindelse med tilsynsbesøket. Måleresultatene viser at CO₂-konsentrasjonen overstiger anbefalt maksverdi en kort periode, med 18 elever og 2 voksne tilstede. Målt temperatur avviker også noe fra anbefalt temperaturintervall, men avvikene var ikke store.

Salten Arbeidsmiljøseniter AS har også foretatt inneklimamålinger for noen uker siden, men da i andre rom ved skolen. Én av målingene ble utført i musikkrommet, som ligger i samme bygg som rom 202. Den påviste CO₂-konsentrasjonen i musikkrommet er identisk med anbefalt maksverdi for CO₂-målinger i et klasseromsmiljø, med 20 elever tilstede. En korttidsmåling som viser en så vidt høy verdi, bør følges opp med kartlegging over en hel skoledag.

Hvis klassestørrelsen blir økt for de klassene som oppholder seg i dette bygget, er det god grunn til å anta at anbefalt maksverdi for CO₂-konsentrasjon vil bli overskredet.

Salten Arbeidsmiljøseniter gjorde også målinger i tekstilrommet, som ligger i det andre bygget. I dette bygget er det også balansert ventilasjon, men ventilasjonsanlegget er av eldre dato. Målingene som ble gjort i tekstilrommet, viser at ventilasjonsanlegget ikke er i stand til å skifte ut lufta effektivt nok.

I forbindelse med tilsynsbesøket ble det også observert betydelige støvmengder i ventilasjonsanleggets ventiler på enkelte rom. Det må gjøres en undersøkelse av ventilasjonsanleggets kanaler med tanke på støv og skitt.

Uavhengig av om elevtallet ved Valnesfjord Oppvekstsenter øker, må det foretas utbedringer på ventilasjonen i dette bygget.

Virksomhetens solavskjerming i tilknytning til sør- og vestvendte vindusflater oppleves som utilstrekkelig, i følge rektor. En rekke lameller på de utvendige persiennene er skadet av vær og vind.

Radonkonsentrasjonen er foreløpig ikke undersøkt, men i følge rektor vil dette bli utført før årsskiftet 2009/10.

Belysning (§20)

Det ble ikke foretatt lysstyrkemålinger i forbindelse med dette tilsynet. Imidlertid mente rektor og vaktmester at den kunstige belysningen på rom 202, 203 og 204 var dårlig.

Lydforhold (§21)

Lydforholdene oppfattes generelt som gode. Imidlertid er vår subjektive oppfatning av ventilasjonsstøyen i tekstilrommet, at den er for høy. Klasse D i NS8175 overskrides trolig, men lydnivået er ikke dokumentert ved hjelp av målinger.

Drikkevann (§22)

Det stilles krav om at barnehager og skoler får sitt drikkevann fra vannverk som er godkjent i hht. drikkevannsforskriften. Skolen får drikkevann fra Valnesfjord vannverk. I følge Fauske kommune (v/Roy Helskog) er vannkvaliteten fra dette vannverket bra, men vannverket er foreløpig verken plangodkjent eller endelig godkjent i hht. drikkevannsforskriften.

Vår vurdering av dette forholdet er at skolen kan benytte springvannet til drikkevann for elevene, siden vannet over tid har vist seg å ha bra kvalitet. Kommuneoverlegen bør imidlertid følge opp overfor vannverkseier at den nødvendige godkjenningen fra Mattilsynet kommer på plass.

Sanitære forhold (§23)

Den vedlikeholdsmessige standarden på gymgarderobene er som før nevnt dårlig – for øvrig er det ikke registrert avvik fra denne paragrafen.

Avfallshåndtering (§24)

Ingen registrerte avvik.

Oppsummering

I forbindelse med vårt tilsynsbesøk kom vi fram til at Valnesfjord Oppvekstsenter må:

1. få utført nødvendig vedlikehold på utvendig fasade (§13)
2. få skiftet ut dårlige vinduer (§13)
3. få utbedret gulvbelegg som vanskeliggjør renholdet (§13)
4. få utbedret lysforholdene i fløyen med rom 202, 203 og 204 (§§13 og 20)
5. få utbedret gulvet på vaskerommet v/skolekjøkken, og samtidig legge bedre til rette for renhold (§13)
6. få vurdert årsak til fuktinntrengning i inngangspartiet ved biblioteket, og iverksette utbedringstiltak (§13)
7. få utbedret fuktproblemer i gymgarderobene (§13)
8. få utbedret stekeovnsdøra på komfyr (§§13 og 14)
9. iverksette rutiner for å forebygge oppvekst av legionella i det interne vannfordelingsnett, som er i tråd med anbefalingene fra Folkehelseinstituttet (§17)
10. få undersøkt ventilasjonskanalene innvendig med tanke på støv og skitt (§19)
11. få utbedret ventilasjonen i den delen av skolen som ble bygd i 1984 (§19)
12. innføre lufterutiner som kan bidra til et mer tilfredsstillende inneklima, i påvente av at tekniske utbedringer kan gjøres på ventilasjonsanlegget (§19)
13. justere temperaturen på romlufta til mellom 20-22°C (§19)
14. få på plass solavskjermende tiltak i tilknytning til sør- og vestvendte vinduer som fungerer tilfredsstillende (§19)
15. få kartlagt radonkonsentrasjonen (§19)
16. få utbedret ventilasjonsstøy på tekstilrommet, eller eventuelt få dokumentert at støynivået er tilfredsstillende i hht. klasse D i NS8175 (§21)

Paragrafhenvisningene i listen ovenfor gjelder forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Denne forskriften inneholder ingen bestemmelser som kan brukes for å pålegge virksomheter å utbedre påpekte feil/mangler – slike bestemmelser finnes imidlertid i Kommunehelsetjenesteloven, som også danner hjemmelsgrunnlaget for forskriften.

Spesifikk vurdering av tekstilrommet

Det er dårlig luftskifte og støy fra ventilasjonsanlegget i tekstilrommet. Pr. dags dato kan vi ikke anbefale at dette klasserommet tas i bruk som ordinært klasserom, uten at det gjennomføres tiltak for å utbedre ventilasjonen – både med tanke på luftskifte og med tanke på støy.

Forslag til vedtak

Med hjemmel i lov om helsetjenesten i kommunene §4a-7 pålegges Valnesfjord Oppvekstsenter å undersøke følgende forhold – numrene refererer til oppsummeringslisten i tilsynsrapporten:

Forhold	Frist
Pkt. 6, 10 og 15	Innen 31.12.2009

Med hjemmel i lov om helsetjenesten i kommunene §4a-8 pålegges Valnesfjord Oppvekstsenter å rette følgende forhold – numrene refererer til oppsummeringslisten i tilsynsrapporten:

Forhold	Frist
Pkt. 8, 9, 12 og 13	Snarest mulig – senest 31.12.2009
Pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 14 og 16	Innen 20.08.2010

Innen den 28.02.2010 skal det meldes skriftlig til kommuneoverlegen, med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten, hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å utbedre pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 11, 14 og 16.

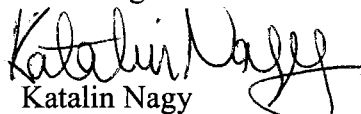
Videre skal det meldes skriftlig til kommuneoverlegen, med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten når påleggene er utført, jmfør fristene.

Det gis samtidig dispensasjon fra kravet om at barnehagens drikkevann må komme fra godkjent vannverk. Dispensasjonen gis med hjemmel i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler §26, og gjelder til 31.12.2011.

Dette vedtaket kan med bakgrunn i forvaltningsloven påklages innen tre uker etter at det er mottatt. En eventuell klage sendes til kommuneoverlegen, med kopi til Helse- og miljøtilsyn Salten.

Adresse til Helse- og miljøtilsyn Salten: Notveien 17, 8013 Bodø. E-post: post@hmts.no

Med vennlig hilsen

Katalin Nagy
daglig leder

Trond Mathiassen
overingeniør

Vedlegg: Rapport fra inneklimatekartering rom 202
Bilder fra tilsynsbesøket
Forslag til driftstiltak for best mulig inneklimateklima ved oppvekstsenteret

INNEKLIMAKARTLEGGING – AV LUFTSKIFTE OG TEMPERATUR

ADRESSEOPPLYSNINGER

Virksomhetens navn Valnesfjord Oppvekstsenter	Målingene er utført av Helse- og miljøtilsyn Salten IKS
Adresse Løkås	Adresse Notvn. 17
Postnr./Poststed 8215 Valnesfjord	Postnr./Poststed 8013 Bodø
Kontaktperson Randi Myrbakk	Utførende person Trond Mathiassen
Telefonnummer 75 60 29 20	Telefonnummer 4000 7777 / 98 22 39 31

MÅLINGENE

Dato og tidsrom for målingene 13.10.2009	Utendørs værforhold (temperatur, nedbør, vindforhold) 0-2°C, ikke nedbør, ikke vind
Årsak til at målingene ble gjennomført Rutineundersøkelse i forbindelse med tilsyn	
Hvilke parametre er målt? ☒ CO ₂ ☒ Temperatur ☒ Relativ luftfuktighet	Hvilket måleutstyr er brukt – dato for siste kalibrering Kistock 200 Okt.-08
Måleutstyrets plassering i virksomheten (angi høyde over gulv) Ca. 1m over gulv + ekstern temperatursensor ca. 0,1m over gulv Klasserom 202	
☐ Plasseringen er nærmere angitt på egen tegning (kryss av – hvis tilfelle)	
Har vinduer eller dører vært åpne i forbindelse med målingene? (hvis ja – angi hvilket tidsrom)	
Tidsrom: 1000-1010 ☒ Vindu(-er) ☒ Dør(-er)	
Tidsrom: 1100-1130 ☐ Vindu(-er) ☒ Dør(-er) ☐ Vinduer lukket i hele måleperioden	
Tidsrom: - ☐ Vindu(-er) ☐ Dør(-er)	
Hvor mange barn/elever+voksne var tilstede i lokalene i forbindelse med målingene?	
Tidsrom: 0900-1000 Antall barn/elever+voksne: 18+2	
Tidsrom: 1000-1100 Antall barn/elever+voksne: 0+0	
Tidsrom: 1100-1130 Antall barn/elever+voksne: 18+1	
Tidsrom: 1130-1215 Antall barn/elever+voksne: 0+0	
Tidsrom: 1215-1250 Antall barn/elever+voksne: 8+1	
Tidsrom: - Antall barn/elever+voksne: +	
Antall personer som maksimalt oppholder seg i rommet?	
Har barna/elevene og de voksne stort sett vært tilstede i samme rom som måleutstyret hele måleperioden?	
Hvilken form for ventilasjon er det i bygget? Balansert	Var ventilasjonsanlegget i drift mens målingene pågikk? Ja
Hvilket oppvarmingssystem er det i lokalene?	Brukernes subjektive opplevelse av temperaturforholdene

KORT OM DE FORSKJELLIGE MÅLEPARAMETRENE

- CO₂** Gir i seg selv ikke helseskader (unntatt ved meget høye konsentrasjoner), men er en mye brukt **indikator** for dårlig luftkvalitet.
- I rom der det er høy personbelastning – som man ofte finner i barnehager og skoler – vil et høyt CO₂-nivå indikere at luftskiftet (ventilasjonen) er for dårlig i forhold til antall personer i rommet. Et høyt CO₂-nivå medfører ofte at personer opplever luften som tung og ufrisk, og et høyt luktnivå.
- Anbefalt grenseverdi: 1000 ppm
- Temperatur** Temperatur er ofte det største inneklimaproblemet – enten temperaturen er for høy eller for lav. Det finnes ingen helt klare grenseverdier for når temperaturen skal regnes som uakseptabel, men offentlige myndigheter anser intervallet mellom 20-22°C for å være optimal lufttemperatur.
- Relativ luftfuktighet** Relativ luftfuktighet avhenger sterkt av årstiden – den er ofte svært lav vinterstid, men høyere på sommeren. Den eneste anbefalte grenseverdien offentlige helsemyndigheter har gitt, er at relativ luftfuktighet bør holdes under 40% vinterstid, for å unngå at fuktigheten i lufta skal kondensere på kalde vindus- eller veggflater.

RESULTATER AV MÅLINGENE

Følgende maksimums- og minimumsverdier er registrert:

	CO ₂	Temperatur	Relativ luftfuktighet
Maksimum	1038ppm	22,9°C	30%
Minimum	415ppm	18,3°C	23%

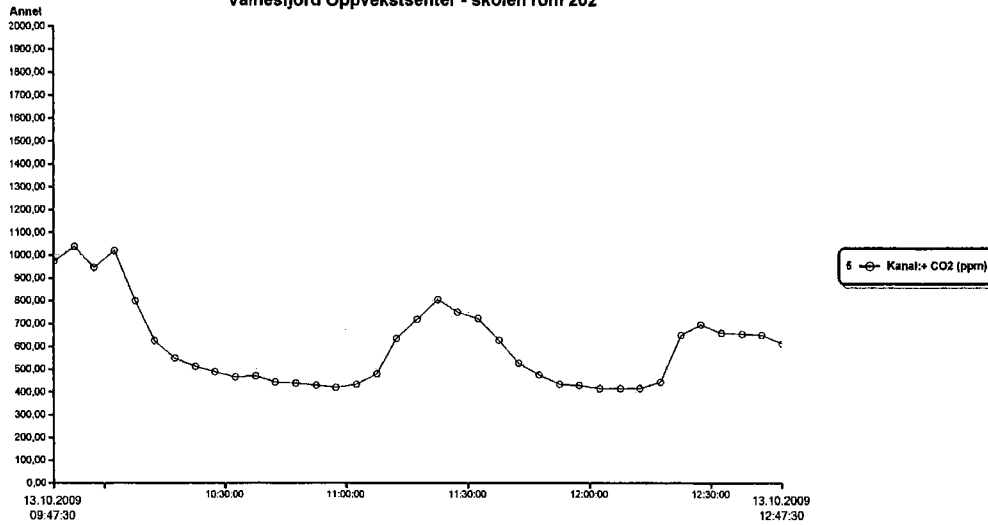
Vi har lagt ved utskrift av grafene som viser hvordan nivåene endrer seg for CO₂, temperatur og relativ luftfuktighet, i løpet av måleperioden. Vår vurdering av måleverdiene er som følger:

I begynnelsen av målingen lå CO₂-konsentrasjonen rundt den anbefalte maksimumsverdien på 1000 ppm, med 18 elever og 2 voksne tilstede.

Temperaturen avviker noe fra det anbefalte temperaturintervallet på 20-22°C i deler av måleperioden.

Den relative luftfuktigheten er normal for årstiden.

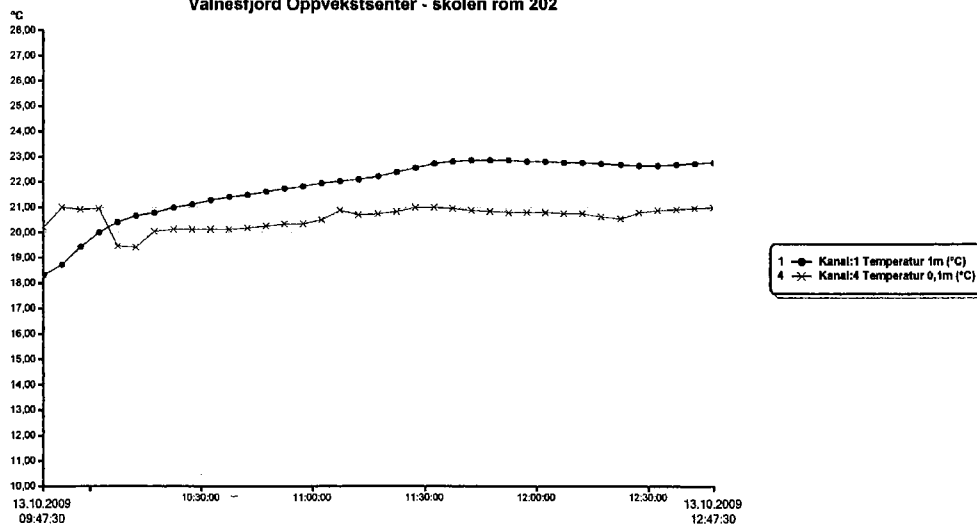
Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202

	Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202 KISTOCK : KH-200 AO - 07.04.1372		13.10.2009									
	<table border="1"> <tr><td>#8</td><td></td></tr> <tr><td>Min.</td><td>415</td></tr> <tr><td>Max</td><td>1036</td></tr> <tr><td>Gj.</td><td>602,48</td></tr> <tr><td>Std. ev.</td><td>179,996</td></tr> </table>	#8		Min.	415	Max	1036	Gj.	602,48	Std. ev.	179,996	
#8												
Min.	415											
Max	1036											
Gj.	602,48											
Std. ev.	179,996											

C:\Documents and Settings\All Users\Dokumenter\KIMO\KILOG\DATA\20091013 Valnesfjord Sentralskole.klg

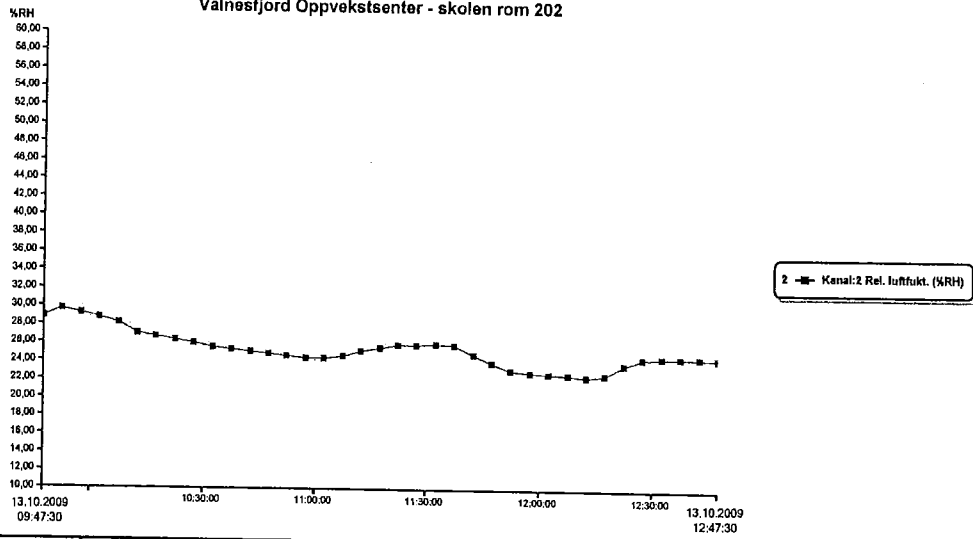
Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202

	Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202 KISTOCK : KH-200 AO - 07.04.1372		13.10.2009													
	<table border="1"> <tr><td>#1</td><td>#4</td></tr> <tr><td>Min.</td><td>18,31</td><td>19,43</td></tr> <tr><td>Max</td><td>22,95</td><td>21,01</td></tr> <tr><td>Gj.</td><td>21,818</td><td>20,952</td></tr> <tr><td>Std. ev.</td><td>1,188</td><td>0,408</td></tr> </table>	#1	#4	Min.	18,31	19,43	Max	22,95	21,01	Gj.	21,818	20,952	Std. ev.	1,188	0,408	
#1	#4															
Min.	18,31	19,43														
Max	22,95	21,01														
Gj.	21,818	20,952														
Std. ev.	1,188	0,408														

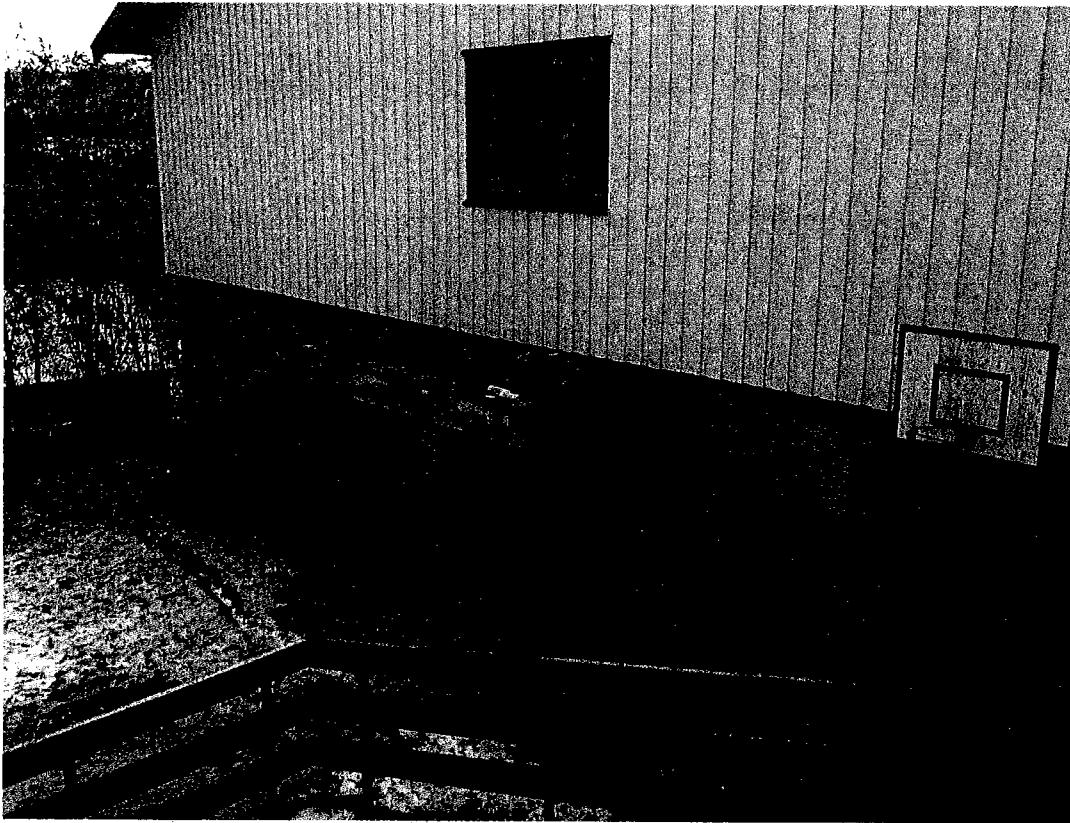
C:\Documents and Settings\All Users\Dokumenter\KIMO\KILOG\DATA\20091013 Valnesfjord Sentralskole.klg

Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202

Valnesfjord Oppvekstsenter - skolen rom 202		13.10.2009
KISTOCK : KH-200 AO - 07.04.1372		
	g	
	Min.	22.5
	Max	29.7
	gld av.	26.324
	1.025	

C:\Documents and Settings\All Users\Dokumenter\KIMO\KILOG\DATA\2009\10\13 Valnesfjord Sentralskole.klg

Bilde 1 – Takoverbygg over inngang ved bibliotek.

Bilde 2 - Malingsslitasje

Bilde 3 - Malingsslitasje

Bilde 4 - Malingsslitasje

Bilde 5 - Malingsslitasje

Forslag til driftstiltak for best mulig inneklima ved oppvekstsenteret.

1. Det lages lufterutiner som innarbeides både hos ansatte og elever. Bør finnes som oppslag i klasserommet.
2. Sjøkklufting med åpne vinduer og dører som gir gjennomtrekk, hver time.
3. Satse på mye utendørs aktiviteter.
4. Innetemperatur forsøkes holdt rundt 20 °C.
5. Unngå bruk av yttertøy inne.
6. Bruke innesko.
7. Fjerne støvdeponier.
8. Mest mulig bør oppbevares i skap/lukkede reoler.
9. Ha gode renholdsrutiner.